

Livets Brød

Forord

Det er etter mange oppfordringer at denne boken blir utgitt.

Den består av taler, radioandakter og oppbyggelige stykker og artikler som er talt og skrevet gjennom mange år.

Dette bærer da også boken preg av. I en slik bok er det ikke til å unngå at det til en viss grad blir gjentakelser. Men slike gjentakelser har sin store betydning i sentrale, personlige spørsmål som har med menneskets forhold til Gud å gjøre.

Boken er på ingen måte ment som noen troslære eller annen form for lærebok. Den har ingen litterære pretensjoner.

Hensikten med denne boken er ene og alene å være til oppbyggelse og – om mulig – få hjelpe en og annen i deres gudsforhold.

Steinar Hunnestad har hjulpet til med å samle og redigere stoffet. Det sier jeg ham en hjertelig takk for.

Oslo i januar 1966

Øivind Andersen

Språket er forsøkt noe modernisert siden siste trykk i 1984.

jholst.com

Innhold

I. KALT TIL SAMFUNN MED JESUS

Kom — alle som strever
Kalt — Utvalgt
To hindringer
Hvordan skal jeg finne Kristus?
Samfunn med Jesus

II. HVORDAN FINNE FRED MED GUD?

Det store hovedspørsmålet
Hva er omvendelse?
Når du mister troen på seg selv
Frelsen er i Jesus selv
Hva rettferdiggjørelsen er
Den nye fødselens under

III. VED TRO ALENE

Hvem tror du på?
Hva det vil si å tro
Den troen som frelser
Troen på at Jesus fremkaller samfunnet med Ham
Troen kommer av hørelsen

IV. DEN GRUNNEN SOM JEG BYGGER PÅ

Barmhjertighet for alle
I Jesus er all synden min tilgitt
Del i riket som ikke rokkes
God samvittighet for Gud
Guds innbydelse gjelder også for deg som er utenfor Guds rike
«Det ord om Jesu død og blod»
Kristus er alt det et menneske trenger

V. HVEM JESUS ER

Kjenner du Jesus?
Menneskesønnen virkeliggjør Guds tanke og plan med mennesket
Hvorfor blir de ikke frelst?
Makt til å tilgi synder
Menneskesønnen er Gud!
Gud-mennesket er vår Frelser!

VI. KAN VI STOLE PÅ BIBELEN?

Vi kan stole på Bibelen
Et brennende spørsmål
Tenk om Bibelen har rett!
Tillit — er tro
Bibelens selvvitnesbyrd
Innrett livet ditt etter Bibelens ord
Ordet holder — i liv og død

VII. TROENS VISSHET

Hva visshet er
Hvordan bli viss
Vissheten skapes ved troen på Jesus og ordet hans

VIII. DET RETTE SINNET OG DET NYE LIVET

Det rette kristensinnet

Bland ikke sammen betingelsen for — med virkningen av å leve i samfunn med Gud
Åndens renselse
Den hellige skal helliggjøres
«Kan jeg likevel være Guds barn?»

IX. VIL DU BLI FRELST?

Synd og sykdom
Synd — og et forspilt liv
De som svikter kallet
Vil du bli frisk?
Jesus møter oss der vi står
Ren for Gud — og løst

X. GJENNOM FARER — TIL SEIER

Å leve seg selv er å miste seg selv
Faren med pengene
Korsfestet med Kristus — til seier
Korsets virkninger i livet vårt
Sann takknemlighet — også i motgang og nød
Rett inn sinnet ditt mot Kristus
«Til deg overgir den elendige sin sak»

XI. GUDS VELBEHAG

Guds velbehag i menneskene
En Frelser — en evig glede
Jesus lever — og vi skal leve med ham

XII. LIVETS BRØD FOR OSS

Jesus er livets brød for oss
Hvordan får vi del i Jesus som livets brød?

XIII. VERDENS NØD OG JESU MYNDIGHET

Livets harde virkelighet
Ordet om Jesu myndighet — et evangelium
Sannheten om menneskets nød
Årsakene til nøden i verden
Jesu myndighet er vår — i evangeliet
Jesu navn rekker til for alle våre behov

XIV. HVORFOR JESUS TALER I LIGNELSER

Lignelsene åpenbarer Guds hemmeligheter for troen og skjuler dem for vantroen
Lignelsen om Guds ord
Guds ord er levende og kraftig
Hvordan er forholdet ditt til Guds ord (Luk 8,4–15) — Lignelsen om såmannen.
Ordets virkning
Når vi hører uten å høre
Hva skal jeg gjøre når Ordet er «stengt» for meg?
Hvor ordet blir tatt imot, men ikke får slå rot
Hvor veksten kveles
Den gode jorden

XV. ÅNDSDÅP OG ÅNDSFYLDE

Tre grunnleggende kjensgjerninger
Hva er åndsådap?
Hva betyr åndsfylde?

I. KALT TIL SAMFUNN MED JESUS

KOM — ALLE SOM STREVER

«Kom til meg, alle dere som strever og bærer tunge byrder, og jeg vil gi dere hvile.»

Matt 11,28

Dette er en innbydelse og et løfte. Vi vil se nærmere på begge deler.

Innbydelsen gjelder alle som er trette og bærer tunge byrder. Jo tyngre byrde og jo større slit, jo større er behovet for hvile. Jesu mening er ikke til å ta feil av. Byrden er for tung for den som sliter med den.

— — —

Vi har mange tunge byrder å bære.

Der er mange hvileløse mennesker. Mennesker som har mistet motet, er deprimerte, er engstelige eller fulle av angst. Også blant dem som man ikke skulle tro det om. Og en ting er sikkert, at den som tar seg selv og forholdet sitt til Gud alvorlig, opplever snart at byrden er for tung.

Den tyngste byrden er alt det som dømmer og anklager oss i samvittigheten vår, når vi begynner å se på oss selv i Guds lys. Ulydigheten vår, sviket vårt og forsømmelsene, alt det onde vi har sagt, de urene motivene våre og masse mer. Kort sagt; alt det du skal gjøre regnskap for overfor Gud.

Den som sliter med dette, bærer i sannhet tunge byrder. Han vet hva tunge byrder og hvileløshet er.

Og jo ærligere man strever, jo mere blir man klar over at byrden er for tung.

Og i tillegg til dette kommer også mange andre slags byrder: sykdom og lidelse, skuffelser fra mennesker man stolte på, bekymringer for både det ene og det andre. For mange er hele livet en byrde.

Kjenner du noe til av alt dette?

Da er Jesu ord nettopp til deg. Det er deg som innbydelsen over her gjelder for.

Ja, sier du, men hva skal jeg gjøre for å ta den imot? Eller: Tør jeg regne med at Jesus vil ta imot en sånn en som meg?

La oss da se litt på hva dette ordet sier om Jesus — så kommer vil tilbake til disse spørsmålene.

Det går tydelig fram av denne innbydelsen fra Jesus, at han vil bære den byrden som er for tung for oss. Med rette er Jesus blitt karakterisert som *den som kan å bære*:

Han bar vår synd opp på treet, sier Guds ord. 1Pet 2,24

Døperen Johannes peker på ham og sier: Se der er Guds Lam som bærer verdens synd. Joh 1,29

Derfor ble Guds Sønn et menneske, for å ta bort syndene våre som stengte mellom Gud og oss. Det som skjedde på Golgata, var at Jesus gjorde opp det regnskapet som vi ikke kan svare for uten å gå fortapt. Derfor sies det hos profeten:

«Du plaget meg bare med dine synder, og trettet meg med dine ugjerninger. Jeg, ja jeg, er den som utsletter dine misgjerninger for min skyld; dine synder kommer jeg ikke mer i hu.» Jes 43,24–25

Der har du svaret, du som spør om innbydelsen gjelder en sånn en som deg! Og han som bar den tyngste byrden av alle, han vil også bære alle andre byrder.

Du skal få regne med ham i stort og smått. Han sier selv at vi ikke skal være bekymret for noen ting! I alle ting skal vi la alt det vi har på hjertet komme fram for Gud. Og så skal Guds fred bevare hjertene våre og tankene våre i Kristus Jesus.

Ser du hvordan dette gir hvile?

Og ser du hvordan hvilen er i Jesus selv? Å vite at synden er tatt bort og at jeg har fått tilgitt syndene mine, tar også bort dommen og angsten, og gir meg fred og visshet om at jeg er Gud sitt barn. Det å få regne med at Jesus er ansvarlig for meg hva som enn hender, gir i sannhet hvile – også midt i all uroen, trengslene og vanskelighetene. Løftet som Jesus knyttet til innbydelsen er ikke tomme ord!

Så til slutt et svar til deg som spør hva som skjer når jeg kommer til Jesus. Jesus sier:

Den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri tørste.
Joh 6,35

Jesus bruker: den som kommer til meg – og: den som tror på meg – i én og samme mening. Å komme til ham er det samme som å begynne å stole på ham!

Les om ham, hør om ham, syng om ham, vær sammen med dem som tror på ham og be til ham – inntil hjertet ditt fatter tillit til ham. Når hjertet ditt så er blitt rettet inn mot ham, er du i sannhet kommet til ham.

Vi kan oppsummere det i dettet løftet:

*Herren hjelper dem og utfrir dem — ham utfrir dem fra de ugudelige —
og frelser dem, fordi de har tatt sin tilflukt til ham!* Sal 37,40

KALT — UTVALGT

«Mange er kalt, men få er utvalgt» Matt 22,14

Det har vært sagt at Jesus kom med lignelsene sine for å gjøre sannheten om Guds rike lett forståelig for oss. Derfor tar han fram naturlige bilder som vi kan lett skjønne og gjøre bruk av selv. Det som er sant i dette, er at Jesu lignelser er veldig hverdagslige. Men det er ikke sant at de er lett forståelige, og det er heller ikke sant at de bildene han bruker, alltid er så naturlige.

Tvert imot bruker Jesus ofte unaturlige bilder. Og det er nettopp hva han gjør i denne lignelsen. Hele poenget, hele sannheten Jesus vil legge på hjertet vårt, ligger i dette at han slett ikke har brukt et bilde som er naturlig.

Når det er fyrstebryllup, blir ikke folk bedt inn i hopetall. Man er i virkeligheten svært nøye med hvem som blir bedt: det er folk av høy rang og verdighet, det er folk som har gjort seg selv fortjent, det er folk i fremtredende stillinger i samfunnslivet. Men Jesus sier at sånn er det nettopp *ikke* i Guds rike. Det kan sammenlignes med en konge som lagde bryllup for sønnen sin, og tok ikke hensyn til hvem folk var, hva de hadde gjort, eller hvor de kom fra. I Guds rike gjelder et annet vilkår enn alle andre steder: det er spørsmål om nåde. Vilkåret i Guds rike heter: ufortjent – av hans nåde – ved forløsningen i Jesus Kristus.

Vi ser at Jesus vil legge to grunnleggende sannheter på hjertet vårt i denne lignelsen. Den ene er hvordan Guds frelsende kjærlighet egentlig er: Gud ønsker å frelse alle, han ga Sønnen sin for alle. Jesus har fullbyrdet soning for hele syndeansvaret vårt, og det er som Bibelen sier et annet sted: «Gud vil at alle mennesker skal bli frelst og komme til erkjennelse av sannheten».

Den andre sannheten møter vi i svaret på spørsmålet: Hvordan kan det da ha seg at så få blir frelst? Eller for å bruke uttrykket i lignelsen: Hvordan kan det ha seg at mange er kalt, men få utvalgt?

Før vi svarer nærmere på det, må vi være klar over hva «kalt» og «utvalgt» betyr.

«Kalt» betyr at et menneske har hørt ordet om Jesus — evangeliet (det glade budskapet) — uten å være kommet i samfunn med Gud gjennom det som er hørt. Det har med andre ord hørt innbydelsen, uten å ha tatt den imot.

«Utvalgt» betyr at et menneske både har hørt ordet om Jesus — evangeliet — og gjennom det kommet i personlig samfunn med Gud. Det har med andre ord ikke bare hørt innbydelsen, men også tatt imot den.

Grunnen til at så få blir frelst, ligger ikke i at Gud ikke ville frelse dem. Tvert imot. Lignelsen er en levende illustrasjon til ordet: — Gud vil at alle mennesker skal bli frelst. 1Tim 2,4. Men lignelsen viser oss at Guds utvelgende nåde er virksom bare i ordet om Jesus. Overalt hvor mennesker kommer inn under innflytelse av ordet om Jesus, der kommer de under innflytelse av Guds utvelgende nåde. Og der hvor dette ordet blir hørt og tatt imot, der skjer det som Ordet i Rom 10,17 sier; at troen kommer av det som høres. Grunnen til at så få blir frelst, ligger altså ikke i at Gud ikke vil frelse dem, men at de avviser evangeliet. I Ordet er det så vemodig uttrykt: de ville ikke komme.

Lignelsen sier også noe om hva grunnen er til at de ikke vil. Vi skal her bare stoppe opp for dette at forholdet vårt til Guds er nøyaktig sånn som forholdet vårt til ordet om Jesus er. Du kan ikke stå i ett forhold til Gud, og i et annet forhold til ordet om Jesus og hans stedfortredergjerning. Nøyaktig sånn som forholdet ditt er til Guds ord og løfter om Jesus og hans soning, akkurat sånn er forholdet ditt til Gud. Er du likegyldig overfor ordet om Jesus, da er du likegyldig overfor Gud, uansett hvor mye du ber til ham eller mener at du er nidkjær for ham. Tar du imot ordet om Jesus, tar du imot Gud. Stoler du på ordet om Jesus, stoler du på Gud. Finner ordet om Jesus plass i hjertet ditt, betyr det at Guds utvelgende nåde har fått virke det som Gud har tenkt, og virkelig fått frelse deg. Men stiller du deg avvisende overfor ordet om Jesus, så stiller du deg også avvisende overfor Gud selv.

Gudsforholdet ditt og din evige skjebne avgjøres av hvordan du stiller deg til Jesu innbydelse til Guds rike.

Til deg som kjenner deg dømt og anklaget av din egen samvittighet, fordi du kjenner at alt er så feil med deg selv overfor Gud, vil jeg til slutt si dette: skjønner du ikke at du gjør Guds vilje når du hører og tar imot ordet om at Guds Sønn har kjøpt deg fri fra syndeansvaret ditt? Han ber deg om å ta imot det evige livet gratis og ufortjent.

TO HINDRINGER

«Gå derfor ut på veikryssene, og innby til bryllupet alle dere treffer» Matt 22,9

Denne lignelsen viser Guds vilje til å frelse alle, og hvordan Guds utvelgende nåde er virksom der hvor ordet om Jesus og hans stedfortredergjerning forkynnes.

Hvordan kan det ha seg at så få allikevel blir frelst?

Her er det verdt å legge merke til både hva lignelsen *ikke* sier, og hva den sier. Jesus sier ikke at det er så mange som ikke blir frelst fordi de er så store syndere, fordi de har gjort så mye galt. Det er nettopp det store ved denne lignelsen at den gir uttrykk for hvordan Gud innbyr alle, uten hensyn til hvem de er eller hva de har gjort. Heller ikke sier Jesus at de som ikke blir frelst, har bedt for lite, arbeidet for lite, gjort for lite for Gud osv.

Nei, Jesus nevner to hovedgrunner til at så få blir frelst, men det ligger på et helt annet plan. Den ene grunnen ligger for å si det kort, i arbeidslivet og familielivet. Når evangeliet lyder og innbydelsen går ut, sier for eksempel en: ha meg unnskyldt, for jeg skal gifte meg. En annen sier: jeg har en forretning å ivareta. En tredje sier: jeg har gårdsbruket mitt som skal sees etter. Jesus sier at de fleste er så opptatte med de vanlige, daglige tingene vi har å stelle med her i verden, at når evangeliet høres, så får det ikke de fleste menneskene i tale. På den måten blir de fleste utenfor den utvelgende nådens innflytelse fra Gud.

Stemmer ikke dette? Mange er fullstendig likegyldige overfor evangeliet, rett og slett fordi de er så opptatt med de daglige systemene sine. Andre sier at de nok gjerne vil bli kristne, men hvis du spør om de vil bli kristne *nå*, så svarer de: Nei, akkurat nå passer det ikke så bra, nettopp nå er det noe som de er så opptatt med. Derfor legger denne lignelsen alvorlig på hjertet vårt, at hvis vi skal vente med å høre og ta imot ordet om Jesus til det kjennes passende for oss, så kommer vi ganske enkelt til å gli med i strømmen som går fortapt. Det vil aldri passe!

Den andre grunnen til at så mange ikke blir frelst, er av et helt annet slag. Det ser vi i mannen som ikke hadde bryllupskledning på. Det vil si at mange mennesker overvinner – i alle fall tilsynelatende – de hindringene som holder dem tilbake, og de blir med blant de kristne, de bekjenner seg til Gud, arbeider for Gud, ja, kan bli svært så nidkjære for Gud også. Men midt i alt dette har de aldri kjent behov for Jesus og *det han har gjort*, på en sånn måte at de virkelig har tilegnet seg det. Dette er det som Bibelen med ett ord kaller egenrettferdighet. I det daglige språket vårt kan vi kalle det å lage seg en kristendom selv, istedenfor å bli frelst ved å ta imot evangeliet.

Det som holder så mange tilbake, er verken synd eller mangler, men kort sagt verdslighet og egenrettferdighet.

Det er trist å tenke på. Her kommer Gud med invitasjon og løfter. Og så blir resultatet at de nok har hørt, de er kalt — men det de hørte, tok de ikke imot og gjorde til sin egen, personlige eiendom, sånn at de også ble utvalgt.

Men ordet viser at Herren ikke trekker tilbake tilbudet sitt på grunn av dette. Tvert imot nøder han sine troende til å gå ut med tilbudet alle steder, til alle folk av alle slag for å forkynne at alt er ferdig. Det viser en kjærlighet uten grenser. Det er en kjærlighet så høy som himmelen og så dyp at den når til den dypest falne, og så langt og bredt at den spenner om hele verden. Og det er noen som tar imot innbydelsen.

Hvem er de som tar imot den? Det er de som kjenner seg truffet i samvittigheten sin på en sånn måte at de ser *hele livet sitt* som synd mot Gud. Og det eiendommelige er, at vanskeligheten for disse er at de kjenner seg så uverdige til å ta imot. Men her kommer Jesus og sier at evangeliet er nettopp for dem som er uverdige. Verdigheten vår er ikke med i betraktningen. Det er lignelsens poeng. «Hvorfor snakker de om uverdigheten din, all den tid Gud ikke har spurt deg om noen verdighet!» sier Luther. Derfor skal du vite at du som i all uverdigheten din ikke har noe annet å holde deg til enn Guds forsikringer og løfter om nåden i Jesus Kristus, du eier det evige livet og hører til i himlenes rike.

HVORDAN SKAL JEG FINNE KRISTUS?

*«I begynnelsen var Ordet, og Ordet var hos Gud, og Ordet var Gud»
«Og Ordet ble menneske, og tok bolig iblant oss» Joh 1,1–14*

Kristus — Livet — Ordet — Visdommen, brukes i Guds ord i én og samme betydning. Sammenlign Fork 8,22–23; 1Joh 5,10–12. Det gir oss svar på menneskelivets viktigste spørsmål: Hvordan skal jeg finne Kristus? Hvordan skal jeg få forsoningen hans til å gjelde for meg? Hvordan skal jeg komme i samfunn med ham? Hvordan skal jeg vokse i nåden og kjennskapet til ham?

Det skjer gjennom ordet om ham! Men merk deg allikevel: Ikke gjennom hvilket som helst ord om ham, men gjennom evangeliet, ordet om stedfortrederen, ordet om Guds Sønn som ble menneske og fridde oss fra syndene våre med blodet sitt, og stilte seg fram som vår rettferdighet ovenfor Gud og vår Talsmann hos Faderen. Det kan vel ha sin betydning å høre hva Kristus kan og vil gjøre for oss, men det er ikke det riktige evangeliet. Evangeliet er hva han *har* gjort for oss, og hva han *er* for oss.

Det er også helt nødvendig med lovens ord, og til det hører også forkynnelsen av Kristus som vårt forbilde. For de som er i samfunn med Kristus og har kraften sin i evangeliet, er vel dette en kjær formaningsstale. Men lovens gjerning er ellers en dødens og fordømmelsens gjerning (1Kor 3,7 og 9), også for de troende, så ofte Guds Ånd tukter og avslører oss. Hos de ikke-troende er loven *bare* dette. Loven er ikke noe nådemiddel, selv om Gud er virksom i hjertet vårt gjennom den. Men den er til dom og død, — hos de troende derimot til rettledning og formaning, som nevnt.

Men evangeliet er et nådemiddel! Det forkynner ikke bare om Kristus, men det gir oss Kristus. «Evangeliet bringer Den Hellige Ånd med seg».

I evangeliet er Guds utvelgende nåde virksom til frelse. Rom 10. Den som kommer inn under innflytelsen fra evangeliet, og ikke avviser eller motstår denne innflytelsen, kommer til å møte Kristus som sin frelser, og tar til seg det som evangeliet forkynner. Hos ham skaper evangeliet *troen*.

Gud har gitt oss evangeliet på flere måter. Forkynt og hørt har vi det som er ørets nådemiddel. Skrevet og lest har vi det som et øyets nådemiddel. Gud har også gitt oss evangeliet knyttet til bestemte handlinger, som handlingens nådemiddel: dåp og nattverd. Det som er den virkende kraften i disse, er ikke annet enn ordet om Jesus, som er knyttet til disse handlingene av Jesus selv.

Glem ikke dette! Det er i evangeliet du møter Frelseren din! Mottar du evangeliet, mottar du Frelseren din. Tror du på det med tillit i hjertet ditt, tror du på Frelseren din og eier ham. «Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv». Men har du ikke riktig fått bruk for evangeliet, beviser det at du enda ikke har erkjent sannheten om deg selv, og enda ikke har fått bruk for Jesus. Og avviser du ordet om Stedfortrederen, da avviser du Frelseren din. Som et menneske står i forhold til evangeliet, sånn står det i forholdet til Jesus.

Du som lengter etter fred med Gud, skal derfor ikke gå og vente på opplevelser som Gud skal gi deg. Du skal vokte deg for å tenke: Bare jeg kunne få oppleve frelsen, så skulle jeg tro at jeg også får eie Guds nåde. Da setter du saken helt på hodet, og opplever ikke noe annet enn syndigheten og den fortapte tilstanden din. Og jo lenger du går sånn og venter, jo mer håpløse vil utsiktene dine til å få det godt med Gud bli. Nei, hør, les, betrakt hva Gud har gitt deg i Sønnen sin! Ta din tilflukt til ordet som Gud har vitnet om ham, og regn med at du møter ham der. Regn med at evangeliet er levende og allmektige ord som «skaper hva det sier». Og du som er en kristen: Regn med at jo mer du omgås evangeliet og tar det til deg, jo mer vokser du i nåden og kjennskapen til Frelseren din.

Det ord at Gud er mild og god
og lot seg fullt forsone,
det ord om Jesu død og blod,
det har så sterk en tone
at det kan vekke opp igjen
dem som i synden døde hen,
når de det rett vil høre.

Det skinner inn i hjertets natt,
så det i sjelen dages,
og Jesus blir din sol og skatt,
og tvilens skygger jages;
da blir vår vandring også ny,
da vil og kan vi synden fly
og følge Jesus etter.

SAMFUNN MED JESUS

Troen forener Jesus og den troende sånn at alt blir felles for dem.

For det første får den troende alt felles med Jesus ovenfor Gud. Jesu gjerninger blir hans gjerninger, Jesu død blir hans død. Jesu oppstandelse blir hans oppstandelse.

Som Jesus står i forhold til Gud, står den troende i forhold til Gud. Han er fri fra synden sin, ren og fullkommen. Han lever ikke lenger under sitt eget og sine synders ansvar, men under Jesu ansvar. Dette er sannelig den store gleden i livet og i døden: Å vite med seg selv at man er så fri fra synd og fra Guds vrede som om man aldri hadde syndet.

Den som tror, kommer helt og fullt i Jesu stilling og kår hos Gud: Fordi Jesus er Sønnen, blir han selv sønn. Fordi Jesus er arvingen til alle ting, blir han selv arving: Guds arving og Kristi medarving. Han opplever og tilegner seg det Gud lovte Abraham og hans ætt: At han skulle bli arving til hele verden. Fordi Jesus har helliget seg for ham, blir han selv hellig. Fordi Jesus er hans yppersteprest, blir han selv prest for Gud og har rett til å tre fram for ham. Den som tror, har i sannhet rett til å synge:

I ham er jeg nu hvit og ren
hvor sort jeg selv enn er.
I ham er jeg og god og from
og hellig jo alt her.
For hva han er, det er og jeg
og hva han har, har jeg:
Fullkommen hellighet for deg
din yndest på min vei.

For det andre: Troen forener Jesus og den troende også på den måten at han får leve i Jesus og Jesus i ham. De lever i det inderligste forholdet med hverandre. Og på den måten blir en kristen kvitt forbannelsen fra sin første fødsel; ved at Jesus blir født inn i hjertet hans.

Ved troen på Guds vitnesbyrd om Jesus får han dette vitnesbyrdet i seg selv, for «den som tror, har vitnesbyrdet i seg selv». Det er en velsignet sannhet av Gud: Troen på Jesus lukker Jesus inn i hjertet og holder synden ute. Mens vantroen derimot lukker synden inne og holder Jesus ute.

Så enten det er snakk om den kristnes forhold til Gud eller om hva han er i sin person, gjelder derfor ordet:

Den som tror, har evig liv! For livet er i Gud Sønn. Og den som har Sønnen — han har livet.

Men den som ikke har Guds Sønn, han har ikke livet. Derfor må jeg få spørre det: Har du funnet Jesus?

Jeg spør ikke om du går i kirken eller i bedehus, ikke om du bekjenner deg som kristen, ikke om du ber til Gud, ikke om du kjemper mot synden din. Alt dette er godt og vel, men bare hvis det har ført til at du har funnet Jesus! Men hva betyr kirkegang, bekjennelse, kamp mot synden og bekjennelse av synden og alt annet som i og for seg hører med til ethvert sant kristenliv, hvis det ikke har ført det med seg at Jesus er blitt min?

Om du ikke eier ham i dag, kan han bli din. Men vil du ikke svare eller vil du ikke svare sant, da lukker du deg selv ute fra ham. Spør du hvordan du skal finne ham, da svarer Ordet: Hør og

tro hva Gud forkynner deg om ham! «Se til at du gjør Jesu fødsel til din egen og bytter med ham så at du blir kvitt din fødsel og beholder hans.» Luther.

Ordet forkynner at Jesus kom for å frelse. Det minner oss også om at han kommer til dom.

Nå – i nådetiden – får vi komme til ham som vi er og har det, og ta imot frelsen som en fri, ufortjent gave. Men når han kommer igjen til dom, da åpenbares han til frelse bare for dem som har funnet ham. La oss derfor vokte oss for den største av alle farer — å ringeakte det budskapet som Gud forkynner oss om den store gleden.

Akk, kom jeg vil lukke opp – mitt hjerte og mitt sinn
Og full av lengsel sukke, kom Jesus dog her inn
Det er ei fremmed bolig, du har den selv jo kjøpt
Så skal du blive trolig, her i mitt hjerte svøpt

II. HVORDAN FINNE FRED MED GUD?

DET STORE HOVEDSPØRSMÅLET

Det er godt at dette spørsmålet er blitt så viktig for deg! For det er det egentlige store spørsmålet i livet. Blir det svart riktig — om vi kommer til fred med Gud — så løser det så mange, mange andre spørsmål. Og om vi ikke får svar på det, hjelper det så lite med svar på alle de andre spørsmålene.

Men før vi sier noe mer, må jeg få komme med noen motspørsmål til deg: Har du oppgitt motstanden din mot Gud? Innrømmer og erkjenner du synden din sånn som den er? Er det om å gjøre for deg å få gå til Jesus med alle ting? Kan du ikke svare ja på disse spørsmålene, er det lite hjelp i det jeg har å si. Det forstår du selv.

Hvis du skjuler, forsvarer, unnskylder eller går i forhandlinger med noen synd, vet du selv at du ikke kan komme lenger. Om du vet at du står Gud imot, vet du selv at ingen kan hjelp deg.

Da er det bare én ting å gjøre: Oppgi all motstand! La alle unnskyldninger fare! Hvor ille du enn er oppe i det, bare erkjenn det sånn som det er, overfor deg selv og overfor Gud. Det er hjelp å få. Du kan være hvem du vil, du kan ha rotet deg opp i et overkommelig utføre, det er hjelp å få.

Bare legg merke til hva Gud sier hos profeten Jesaja til dem som han selv beskriver som frafalne og som han feller den sterkeste dommen over:

«Kom, la oss gjøre opp vår sak! sier Herren. Om deres synder er som purpur, skal de bli hvite som snø; om de er røde som skarlagan, skal de bli hvite som ull.» Jes 1,18.

Når Gud selv sier dette til dem som han beskriver med de sterkeste ordene som frafalne og syndige, viser det bedre enn noe annet at du ikke har noen grunn til å være redd for å komme fram for Gud som du er. Og du har heller ingen grunn til ikke å tilstå sannheten for deg selv. Det du må være redd for, er å unnskyldde noe, forsvare synden eller bortforklare sannheten.

— — —

Men det er mange som svarer:

Jeg har jo overgitt meg til Gud. Jeg har bekjent synden min, det er ingen ting jeg mer ønsker enn å være sann og oppriktig, og så langt som jeg kjenner meg selv, har jeg oppgitt motstanden min mot Gud. Allikevel har jeg ikke fred. Jeg har mange ganger hørt at jeg skal komme til Jesus og få det godt. Så har jeg kommet til Jesus — og har fått det så vondt som aldri før i livet mitt.

Jeg forstår deg. Og jeg kan si med én gang at Jesus har hørt alle bønnene dine, og at tilstanden din har mer med Gud å gjøre enn du selv aner.

Og her skal vi prøve å peke på noe av det som kan være til hjelp for deg. Det første spørsmålet er dette:

HVA ER OMVENDELSE?

Når er et menneske omvendt til Gud?

Omvendelse er det samme som at et menneske begynner å tro på Jesus.

Omvendelse er ikke at man først skal prøve å bli annerledes. Mange oppfatter omvendelse som om den består i å la være å gjøre det som er galt og å gjøre det som er riktig overfor Gud. I og for seg er det en god og nødvendig innstilling hos deg. Men du skal ikke tro at omvendelsen består i det! Legg merke til at det som i Matt 3,2 heter: «*Omvend dere, for himlenes rike er kommet nær,*» — det heter i Mark 1,15 — der det samme omtales: «*Omvend dere og tro på evangeliet!*»

Et annet eksempel: Det som Peter kaller «omvend dere» Apg 2,38, det kaller Paulus: «*Tro på den Herre Jesus, så skal du bli frelst, du og ditt hus*» Apg 16,31.

Om du tok for deg en bibelordbok og slo opp på «omvendelse» og så på «tro», kom du til å oppdage at å begynne å tro på Jesus og å omvende seg er to forskjellige navn på én og samme sak.

Et menneske er omvendt fra det øyeblikket det begynner å tro på Jesus! Omvendelsen skjer ved troen, og troen skjer ved omvendelsen til Jesus.

Men hva er det da å tro? spør du.

Det er å ta sin tilflukt til Jesus! Legg merke til slutten på salme 37:

«Herren hjelper dem og utfrir dem, han utfrir dem fra de ugudelige, og frelser dem, fordi de har tatt sin tilflukt til ham.» v. 40.

Det er et stort løfte, løftet om hjelp, utfrielse og frelse. Legg merke til at dette løftet svarer på et veldig viktig spørsmål, som du også sikkert har. Hvordan skal jeg bli med når Jesus kommer igjen? Hvordan kan jeg regne med å være der han er og henter sine, og ikke blir latt igjen? Du har svaret i det ordet jeg siterte fra Salme 37. Det sier jo: «Herren utfrir dem fra de ugudelige» Aldri blir det ordet oppfylt sånn som når Herren henter sine. Og da ser du svaret på spørsmålet ditt om hva som skal til for å bli med. «Fordi de har tatt sin tilflukt til ham».

Vi kunne nevne mange ord fra Bibelen som viser at å tro på Jesus er det samme som at hjertet er blitt rettet mot ham. Et menneske som fatter tillit til Jesus, omvender seg. Og så lenge vi lever i troen på Jesus, lever vi i en sann omvendelse. Men kommer en kristen bort fra Jesus igjen og hjertet hans begynner å bli rettet mot noe annet eller noen andre enn Jesus, er han heller ikke lenger omvendt til Gud.

Men nå, forstår du, for å komme til troen på Jesus, er det nødvendig at vi mister troen på oss selv.

Derfor gjør du de dårlige erfaringene om deg selv, som du hittil har gjort.

NÅR DU MISTER TROEN PÅ SEG SELV

Med det samme du oppgir motstanden din mot Gud, kjenner du deg glad og lettet. Og det har du grunn til. Selv om du enda ikke virkelig er blitt en kristen, har du tatt en viktig

beslutning når du for alvor har gitt opp motstanden mot Gud og bestemt deg for å bli en kristen.

Og om det ser aldri så galt ut med deg, har du ingen grunn til å angre på den bestemmelsen. Det er den beste du noen gang har tatt i livet ditt. Og den skal du stå ved, uansett hvordan det ser ut for deg nå.

Men om du var glad og lettet til å begynne med, har det ikke fortsatt sånn. For det første er du kommet til kort i alle ting. Og for det andre har synden tatt overhånd over deg på så mange punkter. Det ser ut for deg som synden har fått nytt liv, fordi du har gått inn for å la være å synde.

Det har du ganske rett i. Det ser ikke bare sånn ut, men det er det du virkelig har opplevd. Og det stemmer med Guds ord. Du kan selv lese om det i Rom 7, særlig i vers 7–13.

Da budet kom, livnet synden til (grunntekstens uttrykk), jeg derimot døde; og budet som var til liv, det ble funnet å være meg til død; for synden tok anledningen av budet og dåret (bedro) og drepte meg ved det. Rom 7,9–11. Du oppdager at du vil det onde, ønsker det onde, har lyst til å synde. Samtidig har du ikke lyst til Gud, du er treg til å be, lese i Bibelen, til å høre Guds ord. Du kjenner både motstand og fiendskap mot Gud i ditt eget indre. Og det verste av alt er at mens du har opplevd dette, er du blitt så hard, kald, likeglad, så full av småsnusk og hykleri, at du vet verken fram eller tilbake.

Samtidig som du ærlig vil høre Gud til, vil ha fred med ham, vet du ikke om du tør å si at du har den viljen som du burde ha. Du både vil og ikke vil på én gang.

Dette kaller Bibelen «å dø under loven». Det er dette apostelen vitner om seg selv i Gal 2,19: «Jeg er ved loven død for loven — for å leve for Gud».

Du forstår ikke mye av dette. Og det gjør ikke noe. Men for å si det med et helt hverdagslig språk; Gud kan ikke gjøre noe ut av deg. Det er selve kjernen i saken.

Og om du er klar over at du ikke kan få til noe av egen kraft, men håper du skal klare det bare Gud gir deg kraft, har du ikke mistet troen på deg selv.

Du forstår, det er nettopp det som er umulig! Det er noe Gud ikke kan gjøre med deg gjennom loven, gjennom bud eller forbud: Ved sin kraft å gjøre livet ditt sånn som han vil ha det.

Og dette er det fullstendig nødvendig for deg å innse.

Derfor skal du frimodig erkjenne for deg selv at det ikke finnes stoff i deg til å bli sånn som han vil ha deg. For Bibelen sier det rett ut, at det er umulig for loven. Rom 8,3. Det var nettopp fordi du er sånn som du er, at Gud sendte sin egen Sønn til verden.

FRELSEN ER I JESUS SELV

Nå må du legge nøye merke til det vi sier! Du trenger evangeliet, ordet om Jesus!

For ordet om Jesus forteller ikke bare om Jesus, men bringer også Jesus inn i hjertet ditt. Troen kommer av at du hører.

«Så kommer da troen av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord.»
Rom 10,17.

Ordet om Jesus skaper tillit til Jesus hos deg, det retter hjertet ditt inn mot Jesus. Du kan ikke få fred med Gud eller bli viss på syndenes tilgivelse, ved å se på deg selv. Det kan du bare ved å se, høre, snakke med andre om, synge om Jesus og det som Gud har gjort for oss i ham.

Frelsen ligger ikke i våre anstrengelser og viljebeslutninger, men i hørsel og synet vårt. Order «hør» og «se» er to grunnleggende ord når det er spørsmål om å komme til troen på Jesus.

Det vi ser på og mottar inntrykk av, kommer alltid til å virke i det indre mennesket vårt. Du vet at å se på noe stygt, gjør deg uren. Og å se på noe vakker og godt, virker godt i ditt indre. Og nettopp sånn er det i forholdet ditt til Gud. Å høre om Jesus og å motta inntrykk av ham, skaper tilliten til Jesus i hjertet ditt, og virker en sann omvendelse i livet ditt. I Joh 5,24-25 er det et veldig lærerikt ord av Jesus selv om dette. Der sier han — jeg siterer det noe forkortet —: Den som hører og tror har evig liv, og kommer ikke til dom, men er gått over fra døden til livet. «Sannelig, sannelig sier jeg dere: den time kommer, og er nå, da de døde (de som ikke har liv i Gud) skal høre Guds Sønnns røst (Jesu' forkynnelse), og de som hører, skal leve.» Kan det sies tydeligere at du kommer til liv i Gud gjennom ordet i Jesus?

Og kan du motta det enklere hvordan et menneske får fred med Gud? Derfor er evangeliet det første og det siste for deg i den stillingen du er nå. Og jeg gjentar, fordi du er sånn som du er, trenger du Jesus, og passer sammen med Jesus.

Det er ikke noe som skal eller må bli annerledes først. Alt begynner med at du vender deg om til Jesus.

— — —

Hva er evangeliet?

Det er budskapet om et stort plassbytte. Guds Sønn kom inn i vårt sted og ble behandlet som om han var oss, for at vi skal få være i hans sted og bli behandlet som om vi var ham!

«Han som ikke visste av synd, ble gjort til synd for oss, for at vi skal bli rettferdige for Gud i ham.»

2Kor 5,21.

Jesus ble gjort til det som du og jeg er. Han *var* syndfri, men *ble gjort til synd* for oss. I stedet skal vi bli regnet som det som han er.

Hele ansvaret for syndene våre ble lagt på ham! Han bar det ansvaret som vi ikke kunne bære! Det er betydningen av Joh 1,29: «Se der, Guds Lam som bærer (bærer bort, fjerner) all verdens synd».

Jesus har ikke tatt synden bort fra naturen vår, ikke bort fra følelsene våre, og aller minst fra erkjennelsen vår. Tvert imot; Gud vil at vi selv skal erkjenne synden vår. Men han har tatt bort synden mellom Gud og oss! Ditt og mitt regnskap ble gjort opp på korset på Golgata, da Jesus sa: Det er fullbrakt!

Og videre, Jesus har gjort alt det vi skulle gjøre, men ikke kan. Han har oppfylt hele loven i vårt sted. Gud har gitt oss en rettferdighet i Jesus, som vi kan stå foran hans ansikt med. Du kan lese om det i Rom 3,21: Den rettferdigheten som loven og profetene vitner om, den har Gud selv gitt oss i Jesus Kristus uten noen lov, uten noen betingelser som vi må oppfylle for å eie den.

Hva er det for en rettferdighet loven vitner om?

Du ser det i de ti budene, og du ser det enda mer i de to budene som de ti hviler på: Du skal elske Herren din Gud av hele ditt hjerte, av all din sjel og av all din kraft. Og: Du skal elske din neste som deg selv.

Den rettferdigheten som loven krever, er det fullkomne, syndfrie mennesket. Gud kan ikke tilgi et menneske så lenge det skylder noe mot loven, for det er det samme som at han går i forhandlinger med synd og løgn. Og det gjør han ikke! Derfor har Gud selv i Jesus Kristus skaffet oss den rettferdigheten som loven vitner om. Jesus er det fullkomne mennesket. Og han gjelder overfor Gud i ditt og mitt sted. I Jesus Kristus og det som han har gjort, gir Gud deg og meg alt det han krever av oss for at han skal tilgi oss synden vår.

For det Jesus har gjort, det har han gjort i vårt sted og på vegne av oss. Jesu gjerninger er på én og samme tid både Guds gjerninger og våre gjerninger. Alt hva Jesus har gjort, har Gud gjort og alt hva Jesus har gjort, har også du og jeg gjort. Derfor gjelder Jesu verk både overfor Gud og for oss.

Og nå kan vi svare på et annet viktig spørsmål.

HVA RETTFERDIGGJØRELSEN ER

Det er ikke noe som skjer i deg eller meg. Men det er noe som skjer hos Gud *om* oss. Gud tilregner oss alt det som Jesus er og har gjort, og tilregner oss ikke det vi selv er og har gjort. Se f.eks. Rom 4,6 og 8: Salig er det mennesket som Herren tilregner rettferdighet uten gjerninger. Salig er det menneske som Herren ikke tilregner synd. Dette skjer hos Gud og for Gud om deg i samme øyeblikk som hjertet ditt fatter tillit til Jesus. Derfor har du syndenes tilgivelse fra det første øyeblikket hjertet ditt er rettet på ham!

I én sum forkynner evangeliet at Jesus har kjøpt deg fri fra alt som du selv er og har gjort, og han er selv blitt i sin egen person og gjerning alt som Gud krever av deg. Og alt dette gir Gud deg for ikke noe! Det heter om dette i Rom 3: ufortjent (gratis), av hans nåde, ved forløsningen i Kristus Jesus.

Derfor får du syndenes tilgivelse — ikke på grunn av at du blir annerledes, og heller ikke på grunn av din egen syndsbejelse — men på grunn av at du tar imot det evangeliet forkynner deg!

Se Ef 1,7: «I Jesus har vi forløsningen ved hans blod, tilgivelse for syndene. Så stor og rik er hans nåde.»

Det store er at vi får dette for ingenting. Men det er også det vanskelige. Det strider mot vår naturlige, religiøse følelse, og vi tenker om igjen og om igjen at vi må da vel gjøre noe selv for dette. Nei, det som du skal være og gjøre som en kristen, må ikke stilles opp som en *betingelse* for å få Guds nåde og tilgivelse for syndene. Det kommer som en *virkning* av at du tror på Jesus.

Mange kjører seg fast fordi de gjør *virkningene* av troen til *forutsetninger* for troen. Og da er det umulig å få fred med Gud. Derfor, gjør ikke det! Tro Jesus på hans ord! Regn med det Gud har gitt deg i Jesus!

Den som tar imot evangeliet for ingenting, får alt. Men den som vil ha det for noe, om det så er angeren din, bønnen din, eller hva annet du tenker på, får ikke noe. Men jeg må da oppleve noe i hjertet mitt?

Det kan du overlate til Gud. Følger du denne anvisningen fra Guds ord, kommer du til å oppleve mye mer enn du noensinne tenkte var mulig. Men du må gå den veien Gud viser deg, inne sant? Spør du om veien til fred med Gud, og Ordet gir deg svar på det, må du gå *den* veien!

Om jeg er ute og reiser, og spør om veien til et eller annet sted, og jeg også får vite den, kommer jeg allikevel ikke dit hvis jeg følger en annen vei. Det er stor forskjell på å tro på opplevelser som Gud skal gi deg – og å tro på det han forteller deg om Jesus! Men hva er da gjenfødelse? spør du.

DEN NYE FØDSELENS UNDER

Vi har et ord i 1Joh 5,1 som svarer så tydelig som noe ord kan gjøre på hva det vil si å være et menneske som er født på nytt: «Enhver som tror (i hjertet sitt fatter tillit til) at Jesus er Kristus, han er født av Gud.»

Den nye fødselen skjer når hjertet fatter tillit til Jesus. Det skaper et nytt sinn i oss, og virker Åndens frukt i oss. Gal 5,22. Begynner hjertet ditt å finne hvile i det som Ordet sier om Jesus, beviser det at du er født på nytt. Ellers kunne hjertet ditt ikke finne noen hvile i evangeliet.

Sånn er Bibelens svar til deg som spør hvordan et menneske får fred med Gud!

Stol på det! Regn med det! Det er Guds vilje at du skal gjøre det! Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv. Det er som Luther sier: Det som du tror på, det har du.

«Og dette er vitnesbyrdet: Gud har gitt oss evig liv, og dette liv er i hans Sønn. Den som har Sønnen, eier livet, men den som ikke har Guds Sønn, eier ikke livet. Dette har jeg skrevet til dere for at dere skal vite at dere har evig liv, dere som tror på Guds Sønns navn.» 1Joh 5,9–13.

III. VED TRO ALENE

HVEM TROR DU PÅ?

Om man spør: Hva er betingelsen for å bli frelst — hva skal til fra vår side for å få del i det Jesus har gjort for oss, svarer de fleste nesten omgående: Det er naturligvis troen!

Teoretisk er dette svaret riktig nok, og allikevel er det i praksis svært ofte feil. Det ser man ikke minst hos mange ærlige, kjempende sjeler som ikke har noe høyere ønske her i verden enn å få tro at syndene sine er tilgitt, og det å bli sikre på at de er Guds barn. De sukker og klager: Bare jeg kunne tro! Men hvor går jeg hen når jeg ikke får til å tro? Gud sier at jeg skal tro, men det er jo nettopp det som er umulig for meg. Jeg kunne like gjerne prøve å gå til månen som å få til det å tro. Og Gud sier i ordet sitt at uten tro er det umulig å takkes ham! Hvordan skal jeg da noensinne kunne bli sikker på at jeg har del i Guds nåde, når det er så totalt umulig for meg å tro?

Er du så helt sikker på at du har oppfattet Guds ord om troen rett? Hva om du — midt i det at du teoretisk har rett i at mennesket får del i Jesu fullbrakte verk ved tro — allikevel tar grundig feil?

Her er det ikke noe annet å gjøre enn å gå til Guds eget ord og la det kaste lys over saken. Ser vi nærmere på det, oppdager vi at Guds ord aldri sier at det er troen i og for seg som frelser et menneske. Det er ikke troen som det legges vekt på, unntatt de stedene hvor den fremheves for å betegne motsetningen til egenrettferdigheten, som f.eks. Rom 9,30–33; 10,1–3 m.fl. Det ser vi best ved å ta for oss noen av de grunnleggende Guds ord som forteller oss om hvordan et menneske får del i frelsen:

«Så har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal fortapes, men ha evig liv.» Joh 3,16

«Den som tror på Sønnen, har evig liv; men den som ikke vil tro på Sønnen, skal ikke se livet, men Guds vrede blir over ham.» Joh 3,36

«Skriften sier: Hver den som tror på ham, skal ikke bli til skamme. Det er jo ingen forskjell på jøde og greker; de har alle den samme Herren, som er rik nok for alle som påkaller

ham; for hver den som påkaller Herrens navn, skal bli frest.» Rom 10,11–13

Hva er det grunnleggende i disse ordene, og i mange andre ord vi kunne nevne?

Det er ikke troen i seg selv, men troen på Jesus!

Her er vi ved selve hemmeligheten: Det er ikke det at mennesket tror som det kommer an på, men det er *hva* han tror på. Eller for å si det enda tydeligere: Det er *hvem* han tror på!

Troen har slett ingen betydning for hva den er i seg selv; den har ene og alene betydning i forhold til hva den tilegner seg og griper. Det kommer an på hva og hvem den er fundamentert på!

I de ordene fra Gud som vi siterte ovenfor og i mange andre, møter vi Guds egen karakteristikk av en kristen. Og den lyder i all sin enkelhet: Den som tror på Jesus!

Når du spør: Når er jeg en kristen? da svarer Gud: Når du tror på Jesus! Og når du spør: Hvordan blir jeg en kristen? svarer han: Ved å tro på Jesus! Et enkelt og vidunderlig svar! Og et svar som åpner veien for alle hjelpeløse og fortapte sjeler.

Men mange ser ikke dette. De sier: Jeg må da ha tro! Troen er jo en betingelse for frelse. Skriften sier derimot: Troen på Jesus er betingelsen for å bli frelst.

Forstår du forskjellen? I det første tilfellet er menneskets sinn rettet mot troen, i det andre tilfellet mot Jesus! Og det er en helt vesentlig forskjell. Ja, så forskjellige er disse to slags innstillingene til troen som natt og dag, mørke og lys, død og liv!

Det er så mange slags tro blant menneskene. Som vi skal se på senere, er det rett og slett umulig å leve uten å tro. I alt som hører livet til må menneskene tro noe og tro på noe. Og det er som det skal være. Men det alvorlige er, at blant dem som bekjenner seg som kristne, er det også mange slags tro. Eller for å si det mer nøyaktig: Det er mange slags tro som utgir seg for å være frelsende tro. Det er ikke som det skal være, men er uttrykk for at mange lever i selvbedrag; de sier seg å være kristne uten å være det. For det er bare én tro som frelser et menneske — troen på Jesus.

Når vi snakker om hvordan et menneske får del i frelsen, har det derfor så lite å si om han tror. Alt er avhengig av *hvem* han tror på, om han tror på Jesus sånn som det menes når Guds ord taler om «den som tror på ham». Og da blir oppgaven vår å se nærmere på hva det ligger i dette å tro på Jesus.

Før vi går over til det, er det imidlertid av stor betydning å se litt på troen i sin alminnelighet. Det hjelper oss til å se klarere hva den frelsende troen er. Og vi stopper derfor først for spørsmålet:

HVA DET VIL SI Å TRO

Jeg mener ikke å skulle gi noen definisjon av troen, det vil si: å si alt som er å si om troen i en enkelt kort setning. Om du spør: Hva vil det si å leve? så er det ikke noe menneske som i en enkelt og kort setning kan svare på det, og dermed ha sagt alt om det å leve. Livet lar seg ikke definere; det er altfor rikt og mangfoldig til det. Sånn er det med troen også.

Allikevel har det stor betydning å stille spørsmålet, og prøve å se litt på hva tro egentlig er. Det får oss til å tenke over mange enkle kjensgjerninger i det daglige livet, som i høy grad hjelper oss til å få lys over den frelsende troen.

Hva tro er, kan vi best ane ved å prøve å tenke oss et menneske som ikke tror på noen ting. Tenk deg f.eks. en bonde som ikke lenger tror at det nytter å så. Han kommer heller ikke til å så. Eller tenk deg en fisker som ikke tror at det nytter å fiske. Han kommer ikke til å fiske.

Bakom alt et menneske er og gjør, ligger det tro. Uten tro kan et menneske overhodet ikke være eller gjøre noe!

Her kommer vil til noe veldig viktig — det som også er grunnen til at vi tar opp dette spørsmålet. Mange mennesker mener det er kjensgjerningene som bestemmer livet vårt her i verden. Da hadde det ikke vært noen sak! Og da hadde verden sett annerledes ut enn den gjør i dag! Nei, det er nok ikke kjensgjerningene, men det er hva vi tror om dem og hvordan vi tror på dem, som bestemmer livet vårt. Bare tenk etter, så skal du snart bli klar over det!

En dag kom det en dame inn på en jernbanestasjon og spurte stasjonsbetjenten når toget skulle gå. Han oppga klokkeslettet for henne. Men damen trodde ikke på det. Av en eller annen grunn hadde hun satt seg et annet klokkeslett i hodet, og — kom for sent til toget! Hun fikk kjensgjerningen klart for seg, men den bestemte ikke handlingen hennes, fordi hun ikke trodde på den. Det som bestemte handlingen hennes, var det hun trodde om togets avgang.

En gårdbruker sier til gårdsgutten sin: Gjør det og det for meg. Gårdsgutten går hen og gjør det han tror gårdbrukeren mente. Etter en stund kommer gårdbrukeren og skal se på det gutten har gjort. Men hva i all verden er det du har stelt til? sier han; det var ikke det jeg ba deg om å gjøre! Jeg trodde det var sånn, jeg — svarer gutten.

Her ser vi det samme igjen. Det var ikke det gårdbrukeren sa — altså ikke kjensgjerningen —, som bestemte det gutten gjorde; men det var det gutten trodde han sa. Og sånn er det i alle ting. Det vi tror, og det vi tror på, er det som bestemmer livet vårt og handlingene våre.

Et gammelt ord er blitt moderne igjen i vår tid: ideologi. Det bør vi helst oversette: livsoppfatning. Tro og livsoppfatning henger nøye sammen. Still to mennesker med motsatt livsoppfatning — det vil si med motsatt tro, ovenfor samme kjensgjerning: De ser det samme, hører det samme, har den samme virkeligheten for øynene. Men de reagerer helt forskjellig ovenfor den, og sier stikk motsatte ting om den. Hvorfor? Jo, fordi det ikke er kjensgjerningen, men troen på den, som bestemmer hva de sier.

Og annerledes kan det heller ikke være! Det er bare gjennom tro vi erkjenner virkeligheten. Til og med det vi ser med øynene våre, hører med ørene våre og sanser med sansene våre, må vi tro for å erkjenne. Tror vi ikke det vi ser og hører, påvirker det oss ikke. Og tror vi feil om det, så påvirker det oss feil. Bare så langt som kjensgjerningene påvirker troen vår, og bare på den måten de påvirker den, vil de få betydning for oss!

Ut fra dette lærer vi noe veldig viktig om troen: Den er den sterkeste livsmakten i et menneskes liv! Dette er vel og merke ingen fullstendig definisjon av troen, men det er sant om den, og sikkert det viktigste du og jeg trenger å vite om den. Det sier oss i all enkelthet:

Det et menneske tror på, det kommer det til å leve på!

Om jeg tror noe eller tror på noe som er feil, kommer jeg til å tenke feil, ville feil, reagere feil ovenfor kjensgjerningene, leve feil og innrette meg feil i den saken det gjelder. Og omvendt: om jeg tror noe som er riktig, kommer jeg til å ville det rette, reagere rett, kort sagt leve riktig i den saken det gjelder.

Derfor gjelder det at troen vår i alle ting er grunnet på kjensgjerninger! Da kommer troen til å bli en livsmakt som fører oss på rett vei. I motsatt fall kommer den til å lede oss på avveier.

Troen blir enten en førende eller en forførende makt i et menneskes liv. Det gjelder i alle ting, fra de minste småtingene i dagliglivet til livets største og de mest alvorlige spørsmålene. Jo viktigere et spørsmål er i et menneskes liv, desto viktigere er det at det han tror på i den saken det gjelder, er sant, at det er en kjensgjerning. Og mest av alt gjelder dette i den saken

som er den viktigste for oss alle: vårt forhold til Gud. Der kommer det i høyeste grad an på at troen vår er bygd på kjensgjerninger.

Dermed er vi kommet tilbake til det egentlige spørsmålet vårt:

DEN TROEN SOM FRELSER

Som vi har sett, karakteriserer Guds ord den frelsende troen med disse ordene: Den som tror på Jesus.

Hva menes egentlig med det?

Det vil vi prøve å svare på ved å se på den frelsende troen fra et dobbelt synspunkt — et positivt og et negativt. Det vil si: Vi vil prøve å se både på hva troen er, og hva den ikke er.

Hva troen på Jesus er

Den beste måten å få lys over det på, er å se på hva Guds ord sier om troen der det *ikke kalles tro*. Hele Skriften er full av sånne ord. Den taler om troen og sier hva den består i, uten at ordet *tro* er brukt.

Særlig er det én type mennesker jeg vil råde til å stoppe opp for sånne ord: de som kjemper for å tro, men ikke kan få det til! Det vil løse mange floker, og skape og nære troen i hjertene deres, om de gjør det! For — som vi senere kommer tilbake til — troen kommer av at man hører. Rom 10,17.

Vi vil først se på et par karakteristiske ord fra Det gamle testamentet, og deretter på noen fra Det nye testamentet, spesielt fra Jesu egne taler.

I Salme 37,40 leser vi:

Herren hjelper dem og berger dem.

Han berger dem fra de urettferdige og frelser dem, for de søker tilflukt hos ham.

Her møter vi et tredobbelt løfte: Om hjelp, utfrielse og frelse fra Herren. Det er løfter om alt vi trenger!

Hva skal det til fra vår side for at Herren kan få oppfylt disse løftene på oss?

Tro, svarer du. Rett nok! Men ser du hva troen kalles her?

Når et menneske er i nød, er det alltid et brennende spørsmål: Er jeg sånn at Herren kan høre bønnen min og ta seg av meg nå? Det begynner så fort et menneske er vekket. Da ser han på seg selv og spør: Har jeg tro til å bli frelst? Og senere – i kristenlivet – blir det samme spørsmålet aktuelt like ofte som man kommer i nød. Har jeg tro for å bli hjulpet nå? I sykdom, i motgang, i sjelenød, i timelige bekymringer, alltid når noe står på, dukker dette spørsmålet opp: Er det sånn at Herren kan ta seg av meg nå?

Den som ser sant på seg selv, kan aldri komme lenger enn til å måtte svare nei på disse spørsmålene. Det kan ha mange uttrykk dette nei'et, og svært ofte har det dette uttrykket: Jeg har ikke den rette troen for å bli hjulpet. Mer enn én gang har folk i stor nød sagt: Jeg tviler ikke på at Herren kan hjelpe (frelse) meg, og i grunnen tviler jeg heller ikke på at han vil, hvis

jeg bare hadde hatt tro for å bli hjulpet (frelst). Men da er en jo like lagt fra hjelpen! For det er dette «å ha tro for» som en mangler!

Da er det godt å stoppe opp for hva det er Herren ser etter hos oss! Det er hva *han* mener det skal til fra vår side, det kommer an på. Og hva er det? Jo, det at vi tar vår tilflukt til Jesus! Han hjelper, utfrir og frelser, fordi de har tatt sin tilflukt til ham!

Å ta sin tilflukt til Jesus, det er frelsende troen!

Med din og deres tilstand kan det være som det vil. Om du tar din tilflukt til Jesus, sånn som han har åpenbart seg i Ordet, da tror du på ham!

Og dette forstår du, ikke sant? Om det er uklart for deg med alle ting; du skjønner ikke stort av Guds ord, ikke kan du gjøre rede for verken rettferdiggjørelse eller helliggjørelse, ikke forstår du noe av troen, og ikke vet du om du er rett omvendt heller, men én ting skjønner du allikevel: Den som tar sin tilflukt til Jesus, blir frelst og hjulpet. Og det kan du gjøre selv om du slett ikke «får til det å tro». Så urimelig det enn lyder, så er det Guds ord: Den som ikke får til det å tro, men allikevel — og kanskje nettopp derfor — tar sin tilflukt til Jesus, han tror!

For troen er slett ikke noe du «skal få til». Det er godt når du ikke får det til, for så har du ikke den å stole på. (Sammenlign hva vi sier senere om dette.) Du har Jesus å fly til og stole på! Noe annet ser ikke Gud etter. Og det som er nok for Gud, kan vel også være nok for deg! Å, som jeg har trang til å bekjenne til min Herre Frelsers ære: Så ofte, når jeg var i nød og slett ikke hadde tro for å bli hjulpet, ble jeg hjulpet allikevel, fordi jeg i all min hjelpeløshet fikk ta min tilflukt til ham!

Kaster ikke dette et klart og enkelt lys over troen?

— — —

Går vi videre og ser på andre ord, stadfester de alle sammen det vi allerede har sagt. Dette leser vi f.eks. i Salme 91:

«Jeg berger ham når han holder seg til meg, jeg verner ham, for han kjenner mitt navn. Når han kaller på meg, svarer jeg, jeg er med ham i nøden, jeg frir ham ut og gir ham ære.» Vers 14-15.

Igen sterke løfter fra Herren om hjelp og utfrielse. Og hva er betingelsen fra vår side for at han kan oppfylle dem på oss? Jo, at vi henger fast ved ham, og påkaller ham.

Å henge fast ved Herren og å påkalle ham, er frelsende tro! Det stemmer med et ord vi har nevnt tidligere: *Hver dem som påkaller Herrens navn, skal bli frelst.* Rom 10,13.

Det sies uten innskrenkninger. Hvem du enn er, hva du enn har gjort, hvordan du enn måtte ha det — så sant du påkaller Jesus, sånn som han har åpenbart seg i Ordet, blir du frelst! Den som påkaller ham, har frelsende tro.

I Jesu egen forkynnelse mens han var her på jorden, møter vi den samme: Jeg er livets brød; den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri noensinne tørste. Joh 6,35, sml. Matt 11,28. Her bruker Jesus: «Den som kommer til meg» og «Den som tror på meg» i én og samme betydning. Hvor mye sier ikke det oss klart og enkelt at troen er å ta sin tilflukt til Jesus! Man må uvilkårlig minnes Hans Nielsen Hauges kjente og treffende ord: «Det å tro på Jesus og det å komme til Jesus med sin synd, det er den ene og samme tingen».

I Joh 1,12 leser vi: Alle dem som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn.

Her sies at det å ta imot Jesus og det å tro på hans navn, er én og samme ting. Sånn kunne vi fortsette med mange flere ord; men dette får være nok.

— — —

Vi vil nå prøve å oppsummere det vi har sett på, og spørre: Hva er det grunnleggende i alle disse ordene og i mange andre som vi kunne ha nevnt? For det å ta sin tilflukt til Jesus, det å påkalle hans navn, det å henge fast ved ham, det har alt sammen utspring i en og samme kjensgjerning. Hvilken? Jo, at hjertet har fattet tillit til Jesus. Eller om man vil si det slik: At hjertet er blitt rettet inn mot Jesus!

Den frelsende troen er med andre ord et umiddelbart forhold mellom Jesus og den troende, formidlet ved Guds løfter. Akkurat sånn som det også er uttrykt i Ordet vi siterte fra Salme 91: Han henger fast ved meg!

Innimellom er den frelsende troen blitt definert som tillit og lydighet. Men det kan bli en farlig definisjon, fordi man da blander sammen troen og troens virkning. Troen *virker* lydighet, men den *er* tillit. Og vi skal ikke blande det sammen, for da kommer vi umiddelbart i skade for å føre ærlige og kjempende sjeler i treldom. Straks de hører at troen er tillit og lydighet, tenker de: Ja, det var det jeg tenkte — at jeg måtte være lydig for å eie den frelsende troen, men nå er det jo nettopp det jeg ikke klarer å være. Uten at de skjønner det selv, gjør de troens *virkning* til troens *betingelse*. Og det gjør alle Guds løfter til intet for hjertene deres. Derfor skal det stå fast så enkelt og klart som det er etter Guds ord, at troen er hjertets frimodighet og innretning på Jesus som vår stedfortreder i dommen og den som forsoner oss med Gud.

Mot dette kan ikke noen innvende og si: Ja, men, i Rom 1,5 står det om «troens lydighet». Det viser da vel at troen er lydighet? — Nei, det er å misforstå Rom 1,5. Med «troens lydighet» tales det ikke om at troen er lydighet, men om den lydighet som springer ut fra tro. Og det er noe helt annet. Meningen med ordet er at apostelen hadde kall fra Gud til — gjennom forkynnelsen av evangeliet — å virke at hedningene tok imot Jesus. «Troens lydighet» er uttrykk for selve den tingen det er å ta imot frelsen.

Nettopp det vi har sett om troen, er det som karakteriserer en kristen. Kommer han i nød, ber han til Jesus. Og han gjør det ikke fordi han skal det eller tenker det. Nei, før han har tenkt på det, før bønnen enda er formet i ord, kjenner han hvordan hjertet begynner å rope til Jesus. Hva er det? Det er tro! Kommer han i syndenød, er det på samme måte: hjertet higer etter Jesus og det han har fullbrakt. Er han glad, kjenner han hvordan hjertet begynner å takke Jesus. Og slik kunne vi nevne i det uendelige. Alt dette viser hvordan hjertet er rettet på Jesus. Og det er frelsende tro!

Hvis en kristen begynner å se inn i seg selv for å finne troen i hjertet sitt, blir han nedslått og mismodig, for da ser han bare — seg selv. Det eiendommelige for den som tror, er at han aldri kan finne noen trøst i sin egen tro. Men straks han får vende blikket mot Kristus og det Gud har gitt oss i ham, fatter han mot og blir frimodig.

Jeg hørte et foredrag en gang, hvor foredragsholderen kom inn på solstrålene. Han sa: Vi vet at det er solstrålene som formidler alt solens lys og kraften dens til jorden vår. Uten dem ville jorden ligge i mørke og være uten noen form for energi. Men det har enda aldri lyktes noen vitenskapsmenn å se en solstråle. Gjør man dem til undersøkelsesobjekter, er det som om de ikke eksisterer. Og allikevel vet enhver vitenskapsmann at det er de som formidler solens lys og kraft til oss.

En tid etter kom jeg uvilkårlig til å tenke: Det er et fortreffelig bilde på troen. Vi vet at uten tro blir et menneske uten del i Jesu fullbrakte verk. Det er ved troen vi eier ham, og det han har gjort for oss. Men allikevel er det umulig for en kristen å se sin egen tro. Hvis han prøver å undersøke den nærmere, er det som at den ikke eksisterte. Men allikevel vet en kristen at Jesus er blitt «a og å» i livet hans. Chr. Sriver har uttrykt det sånn: Med troen hos den troende har det seg sånn, at den er sterkest nettopp når den troende selv synes han ikke kan tro, men må klynge seg til Ordet.

Ja, slik er det; for troen består i det å ha fått hjertet sitt innstilt på Jesus. Den som er blitt avhengig av Jesus og hans fullbrakte verk, har den frelsende troen!

— — —

Går vi så over til å se på den frelsende troen fra et negativt synspunkt, får vi enda mer lys over dette.

Hva den frelsende troen ikke er

a) Av det vi har sett, vil du forstå at troen er noe mer enn å holde for sant det Guds ord sier om Jesus. I og for seg er det både godt og nødvendig at et menneske holder Guds ord om Jesus for å være sant. Men det er ikke det samme som å tro. Å holde for sant er en forstandssak; troen derimot er hjertets sak.

Med hjertet tror en til rettferdighet. Rom 10,10.

Troen er et tillitsforhold, ikke bare et erkjennelsesforhold.

Ingen har belyst det bedre enn Søren Kierkegaard. Han sier: Det er ingen sak å tro at et tau holder hundre kilo. Du kan få tauet festet i taket, og henge et hundrekilos lodd i det, så ser du at tauet holder hundre kilo. Men så kommer en mann, tar det tauet som du har sett holder hundre kilo, og binder om livet på deg, og fører deg opp på tårnet av Vår frues kirke (domkirken i København). Og så vil han henge deg utfor tårnet i tauet. Da blir det ikke lett for deg å tro at det holder! For da er ditt liv avhengig av det tauet.

Slik er det også med troen. Det koster ikke noe å holde for sant hva Guds ord sier om Jesus. Helt annerledes blir det når jeg i min nød og hjelpeløshet og fortapthet skal *stole* på det. Da er det ikke lett; for da er livet mitt for tid og evighet avhengig av dette ordet. Men da er troen også virkelig blitt en hjertesak.

I daglig tale bruker vi ofte «tro» i betydning «mene», «anta». Slik er det ikke brukt i Guds ord om den frelsende troen. Det er ikke spørsmål om å mene, men å stole på. Derfor heter det stadig: *tro på*.

Den som tror på Sønnen, har evig liv. Joh 3,36. Den som tror på ham, skal ikke bli til skamme. Rom 10,11; 9,33 m.fl.

Troen kan derfor ikke hjelpe deg om du tror aldri så rett om Jesus, hvis du ikke tror *på* ham! Til og med djevlene tror rett om ham, Jak 2,19, men de er utelukket fra å kunne tro på ham.

Vi skal derfor vokte oss vel for å forveksle det å tro *om* med det å tro *på*. Alt kommer an på om vi har erkjent for oss selv som sant at vi har fått bruk for Jesus som vår forsoner og stedfortreder, og er blitt avhengige av ham — og så i denne avhengigheten tar vår tilflukt til ham!

En forkynner sa nylig: Du skal tro på Jesus på samme måte som du tror det står i avisen. Han mente vel noe godt med det. Men det er farlig å si sånt! For det er å gjøre troen til en ren

forstandssak. Det som står i aviser og alminnelig litteratur, kan aldri danne grunnvoll for et menneskes evige skjebne. Det har betydning for vår kunnskap og ellers på forskjellig vis for vårt timelige liv. Men det er bare Guds ord om sin Sønn, som kan danne grunnvoll for vårt Guds-forhold. Derfor ligger det i sakens natur at vårt forhold til dette ordet må være annerledes enn til alt annet som kan tenkes og nevnes. Det må i enestående forstand bli et hjerteforhold, så sant vi skal bli frelst.

b) Videre er den frelsende troen ikke uten videre det samme som å søke Jesu hjelp. Det finnes mange mennesker som bygger vissheten sin om å være Guds barn på det at de opplever bønnesvar av forskjellige slag. Det er noe en sjelesørger får et alvorlig innblikk i. Man sier f.eks.: Jeg er sikker på at jeg hører Gud til; for da og da var jeg i stor nød, og jeg ba til Gud, og Gud hørte bønnen min og hjalp meg. Slikt beviser at et menneske har tro for å søke hjelp hos Gud; men det sier ikke noe om at han er en kristen. Man kan godt oppleve bønnesvar selv om man ikke er en kristen. Det ser vi av Guds ord. På Jesu tid var det mange som søkte ham for å få hjelp med forskjellig nød, og Jesus hjalp dem. Men de kom aldri til tro på ham som frelser, og følte ikke behov for å motta tilgivelse hos ham for syndene sine. Det er én av grunnene (det er også andre som vi ikke kan komme inn på her) til at Jesus rett som det er forbyr dem han har hjulpet, å vitne om ham.

Det er ikke mange mennesker som det med sannhet kan sies det om, at de aldri ber til Gud. Ber de ikke ellers, så ber de i hvert fall når de er i nød eller fare. Og det skal vi ikke tenke med ringeakt på; for det har sin store betydning, så langt det rekker, og kan bli begynnelsen til deres frelse. Men det vi vil advare mot er å gjøre det ensbetydende med frelsende tro! Og Gud bønnhører slike mennesker, så sant han ser de er tjent med det. Derfor er det nok heller ikke noe menneske i vårt land, som med sannhet skulle kunne si at de aldri har fått noe av Gud! Sannheten er at vi alle har fått langt mer enn vi har hatt forstand til å be om. Men det vi har fått av Gud på den måten, kan ikke gjøres til bevis på at vi er Guds barn! Det sier seg selv. Nei, her er ikke spørsmål om et menneske tar sin tilflukt til Jesu hjelp, men til Jesus selv og hans stedfortredergjerning. Bare den — men også hver den — som har bruk for Stedfortrederen, og mottar sine synders tilgivelse i Jesu blod, har frelsende tro!

I denne forbindelsen er det nødvendig å nevne to ting spesielt. Det ene er at mange søker Jesu hjelp i åndelige spørsmål: hjelp til å seire over synd, hjelp til å bli annerledes og leve rett etter Guds vilje, hjelp til å arbeide for Gud og så videre. Men de har ikke fått bruk for ham som forsoner. Ja, det hender ikke så sjeldent at de til og med angriper dem som ser forsoningen som sin trosgrunn, og sier de tar det altfor «lett»; det er å leve etter Guds vilje, det kommer an på, hevder de.

Dette høres pent ut, men er allikevel uttrykk for at de aldri har sett seg selv i Guds lys, og erkjenne sin egen fortapelse. Det hadde ikke vært noen sak om Gud kunne ha gitt oss hjelp og kraft, så vi på den måten hadde blitt rettferdige for ham. Da behøvde han ikke ha sendt Sønnen sin i vårt sted til å bære vårt syndeansvar! Om rettferdighet var å få ved loven, da var Kristus død forgjeves. Gal 2,21. Med denne innstillingen sin til Gud og troen sin, vitner disse sjelene om at det var fullstendig overflødig at Guds Sønn skulle dø for dem!

Nei, hjelp og kraft er ikke nok for et menneske til å være en kristen! Når Gud legger sin kraft på det naturlige mennesket, går det som når snekkeren arbeider med et råttent trevirke. Rom 8,3. Derfor måtte han sende sin egen Sønn i synderes sted. Og det er ikke hjelp og kraft, men

Forsoneren og Stedfortrederen som et menneske trenger for å bli frelst og leve i samfunn med Gud.

Det andre vi spesielt må nevne, er at mange tar bønnesvar av mer overnaturlige slag, som f.eks. helbredelsen ved bønn, som tegn på særlig åndelighet. Det er svært farlig! Jeg har selv opplevd helbredelse ved bønn, og jeg har sett mange mennesker bli helbredet ved bønn når ingen lege kunne hjelpe dem. Men det beviser ikke engang at de er kristne (se nedenfor), langt mindre at de er spesielt åndelige kristne. Gud har lært meg å se at det er like stort når han dag for dag bevarer meg fra å bli syk, som at han en dag griper inn i livet mitt og helbreder meg ved forbønn. Og like lite som vi kan ta det at Gud bevarer oss fra å bli syke som tegn på åndelighet, like lite kan vi ta helbredelse ved bønn og lignende opplevelser, som et sånt tegn.

Nei, det er bare ett tegn på sann åndelighet: at mennesket ser sant på seg selv, og tror syndene sine tilgitt på Jesu regning og ansvar. Men det er også et usvikelig tegn!

c) Frelsende tro er ikke det samme som å ha tro til å la seg bruke av Gud, når en selv ikke har fått bruk for Jesus og tror på hans fullbrakte verk.

Det snakkes ofte om at vi skal gi livet vårt til Gud og la ham bestemme over oss og bruke oss. I og for seg er det både godt og nødvendig sagt. Og særlig har det en oppvekkende betydning til mennesker som bare vil leve for seg selv. Men hvis noen tror at han er en kristen fordi han lar seg bruke av Gud, da er det fare på ferde! For å påvise det, kan det være nok å henvise til et ord fra Jesu bergpreken:

Mange skal si til meg på den dag: Herre! Herre! har ikke vi talt profetisk ved ditt navn, og utdrevet onde ånder ved ditt navn, og gjort mange kraftige gjerninger ved ditt navn? Og da skal jeg vitne for dem: Jeg har aldri kjent dere; vik bort fra meg, dere som gjorde urett! Matt 7,22-23.

Her er snakk om mennesker som hadde hatt tro for å bruke Jesu navn, og det på en måte som få kristne i vår tid har det. De hadde også bekjent Jesus som Herre over sitt liv; og det er uttrykk for at de mente han skulle bruke dem. Men de hadde aldri selv vært kristne! De hadde aldri hatt bruk for å tro på ham som sin forsoner, og mottatt syndstilgivelse i navnet hans. Ellers kunne Jesus ikke si at han aldri hadde kjent dem. Men Gud hadde brukt dem, og Jesus-navnet hadde beholdt sin kraft i deres virke. Og allikevel sier Jesus at de gjorde urett!

Dette viser i sannhet at det ikke er nok for et menneske å bli brukt av Gud! Gud bruker nemlig alle som han på noen måte kan få brukt. Derfor beviser ikke det at Gud bruker et menneske, om det så er til å vekke, drive ut onde ånder, gjøre kraftige gjerninger og tale profetisk (dvs. forkynne Herrens ord), at den som blir brukt er en kristen. Det beviser bare hvor nidkjær Gud er for å fremme sin sak, og hvor det er om å gjøre for ham å frelse sjeler. Det blir ofte sagt, når det gjelder å bedømme personer som arbeider for Gud at Gud har vedkjent seg deres arbeid. Altså må den som arbeider være av Gud! Nei, det at Gud vedkjenner seg et menneskes arbeid, beviser slett ikke at han er av Gud. Det er det nevnte ordet fra Bergprekenen et alvorlig varsko om. Bare én ting beviser at et menneske er av Gud, og det er at han i seg selv er en hjelpeløs og fortapt synder, som er blitt avhengig av syndenes tilgivelse i Jesu blod!

Derfor er det ikke nok å ha tro for å la Jesus bruke seg. Det kommer an på om man selv tror på Jesus, slik Gud har gitt oss ham!

d) Den frelsende troen er heller ikke en følelsessak; men et tillitsforhold til Jesus. Det betyr ingenting om et menneske føler at det tror på Jesus. Mange gjør det uten å være frelste mennesker. Ja, det at de føler troen sin, er deres egentlige trøstegrunn. Det beviser bare at de stoler på troen sin, i stedet for å stole på Jesus! Og av det vi tidligere har sett om troen, skjønner du hvor farlig det er.

Derfor betyr det heller ingen ting at et menneske føler at det slett ikke har noen tro, når det bare i sin hjelpeløshet og fortapthet tar sin tilflukt til Jesus. Da tror det mennesket på ham, midt i det at det selv ikke føler noen tro. Det er ikke som sjelelig faktor — som noe som beroliger oss, trøster oss, gir oss hvile og fred i følelsene våre — at troen har betydning for frelsen. Nei, troen har betydning for frelsen ene og alene når hjertet er stilt inn på Jesus og tar sin tilflukt til ham som har båret syndeansvaret vårt og har fridd oss ut med sitt eget blod.

— — —

Sånn kunne vi fortsette å nevne eksempler på tro som ikke kan frelse et menneske. For, som vi har sagt, er det så mange slags tro blant mennesker som bekjenner seg som kristne, men som ikke kan frelse dem; fordi den ikke er rettet på Jesus slik som han er gitt oss av Gud og åpenbart i Ordet.

Imidlertid vil vi ikke nevne flere slik eksempler, men heller prøve å sammenfatte det vi har sett om hva den frelsende troen ikke er:

Frelsende tro er ikke i noen form å tro på sin egen kristendom! Om jeg tror på min omvendelse, min beslutning om å være en kristen, mine opplevelser og bønnesvar — la dem i og for seg være så ekte de vil —, om jeg tror på bønnene mine, troen min, syndsbekjennelsen min, i det hele tatt om jeg tror på det at jeg er en kristen, så kan ikke en sånn tro frelse meg!

I alle disse tilfellene er troen nærmere bestemt, en av tre ting:

Enten er den en ren forstandssak: Man slår seg til ro med å vite om Jesus, om omvendelsen, om troen, om kristenlivet, og forveksler det man vet med det man er, sånn at man tror man er og eier det som man i virkeligheten bare vet eller har kunnskap om!

Eller så er troen en ren følelsessak: Man innbiller seg at man er i samfunn med Gud, fordi man føler det så og så godt, og har det slik og slik, som man mener en kristen skal ha og føle det!

Eller så er troen visstnok en hjertesak — et tillitsforhold —, men rettet mot feil gjenstand: Man stoler i en eller annen form på sin egen kristendom, istedenfor på Kristus!

I alle tilfeller kaller Guds ord sånn tro for død tro: fordi man med all slik tro forblir uten Kristus, og forblir dermed også uten en ny fødsel og et nytt liv i hjertet.

Og dermed kommer vi til et nytt moment i talen om den frelsende troen:

TROEN PÅ AT JESUS FREMKALLER SAMFUNNET MED HAM

Luther har sagt så treffende: Det som du tror på, det har du.

Og dette sier Guds ord om det: Bli i meg, så blir jeg i dere. Joh 15,4. Og dette er hans bud at vi skal tro på hans Sønn, Jesu Kristi navn, og elske hverandre, sånn som han bød oss. Og den som holder hans bud (altså tror på Jesus, og elsker hverandre), han blir i ham og han i ham. 1Joh 3,23–24. Den som tror på Guds Sønn, har vitnesbyrdet i seg selv. 1Joh 5,10.

Troen på Jesus forener oss med Jesus, så at alt blir felles mellom ham og oss. Likesom han i sin tid bar hele syndeansvaret vårt og fridde oss fra det på korset med blodet sitt, så eier vi Jesus med alle rettighetene og herlighetene hans — ved troen på ham! Barneretten hans er vår, Joh 1,12, arveretten hans likeså, Rom 8,17, rettferdigheten hans er rettferdigheten vår, helligheten hans helligheten vår, Joh 17,19, livet hans er livet vårt, Joh 5,12. Adgangen hans til Faren er vår adgang: Bønnen i Jesu navn, Joh 16,23–24. Sammenlign alt dette med Joh 17,22.

Tro på noe eller noen, bevirker alltid fellesskap med det eller den man tror på. Om det som jeg tror på holder, så holder det også med meg som tror på det. Og omvendt: om det ikke holder det som jeg tror på, så holder det heller ikke med meg. Tror jeg på en forfører, blir jeg forført. Tror jeg på ham som er den gode hyrden, blir jeg ledet rett.

I Det gamle testamentet kalles avgudene for tomme (f.eks. Jon 2,9), derfor blir også de tomme som tror på dem. De derimot som tror på Guds barmhjertighet, eier denne barmhjertigheten.

Det jeg tror på, kommer jeg til å dele skjebne med.

Dette er en vidunderlig sannheten når den brukes om troen på Jesus. Det sier så klart og enkelt at når jeg tror på ham, kommer jeg til å dele skjebne med ham. Jeg har en grunnvoll å stå på, som holder i Guds dom. Sammenlign Joh 6,37-40. Og samtidig sier det at enhver som tror på Jesus er født på nytt.

Da Nikodemus spurte hvordan det går til at et menneske blir født på nytt, ba Jesus ham å tro på ham som den korsfestede frelseren, Joh 3,1–16. Mange spør: Hvordan kan jeg få oppleve å bli et nytt menneske? Det har du nå fått svar på. Det skjer ikke ved å streve med deg selv. Men det skjer ved at du hører og tror!

Sannelig, sannelig sier jeg dere: Den som hører mitt ord og tror ham som har sendt meg, han har evig liv, og kommer ikke til dom, men er gått over fra døden til livet.
Joh 5,24.

Men så er det en og annen kjempende sjel som innvender: Ja, men hva skal jeg gjøre når jeg har prøvd å tro på Jesus, men ikke har opplevd noe likevel?

Til sånne vil jeg svare to ting:

For det første: Tror du på tilgivelse for syndene dine i Jesu blod, sånn som du føler deg og har det nå? En som jeg spurte om det engang, svarte meg helt omgående: Å Nei! Hvordan skulle jeg tørre det? Og han er nok ikke alene om det svaret. Men kjære deg, da tror du jo ikke på ham! Om du holder ham og det han har gjort for ikke å være så pålitelig at du stoler på det sånn som du har det nå, da må du ikke si at du har prøvd å tro på ham, for det er akkurat det du ikke har! Du tror på en opplevelse du mener Gud skal gi deg, istedenfor å tro på det han har gitt deg — og hele verden, i Sønnen sin.

For det andre: Den som tror på Jesus, eier ham, uansett hva han føler i seg selv. Han har det evige livet, gitt av Gud, i en annen: Guds egen Sønn, og han har det midt oppi følelsen av sin egen fortapthet. Om du nå fikk en sånn opplevelse som du mener du skulle ha, er det så sikkert at det var noen garanti for at det ble rett med deg? Slett ikke! Men det er usvikelig sikkert at den som tror på det Gud har gitt og forsikret oss om i ordet om Jesus, han er på en grunnvoll som holder!

Det fortelles at det en dag kom en dame til Spurgeon og sa: Jeg kan ikke tro, herr pastor. — Hvem er det De ikke kan tro da? svarte han. — Nei, det er ikke slik jeg mener det, sa damen, det er det at jeg ikke kan tro! Ja, jeg skjønner det, svarte Spurgeon, men jeg vil gjerne vite hvem det er De ikke kan tro. Nei, — De misforstår meg helt, sa damen igjen, det er det at jeg ikke får til det å tro. — Ja, jeg skjønner det, svarte Spurgeon igjen, men jeg vil vite hvem De ikke kan tro. — Da gikk det opp for damen at hun like gjerne kunne ha sagt «Jeg vet ikke om Jesus er til å stole på», da hun istedenfor sa: «Jeg kan ikke tro, slik som jeg er». Og det løste henne.

Ja, er det ikke sånn? Du sier at du ikke kan tro, men har du tenkt på at du like gjerne kunne si: Jeg vet ikke om det Jesus har gjort, holder for meg! Hvorfor er det at Gud, om igjen og om igjen, sier i ordet sitt at den som tror på ham, ikke skal bli til skamme? Gud vet hvor vanskelig det er for den som er av sannheten å stole på Jesus. Men han vet også at det er fullt tilstrekkelig for en fortaapt synder! Vi frelses ved troen alene!

— — —

Men nå er det mange røster som innvender: Er ikke dette å ta det for lett, kan ikke dette misbrukes?

Nei, det kan ikke misbrukes; det har Gud sørget for!

Ikke på den måten som vi gjør det, klossete og uforstandige predikanter som vi ofte er: Vi åpner døren med den ene hånden, og sier: Gud har gitt oss alt i Jesus, og så lukker vi den forsiktig igjen med den andre idet vi tilføyer: Vel å merke, hvis du er rett omvendt, hvis du har tilstrekkelig anger, hvis du kan bryte med syndene dine osv. Vi forkynner ordet om Jesus, men samtidig gjør vi — for at ingen skal misbruke evangeliet — troens *virkning* til troens *betingelse*, og stenger dermed dem ute, som mest av alt trenger ordet om Jesus.

Sånt sier aldri Gud. Han sier at det ikke finnes ett menneske som ikke skal kunne få tro på ham. Alle som vil, kan få ta livets vann uten å ha fortjent det! Og allikevel har han sørget for at troen ikke kan misbrukes. Og det på dobbel måte: For det første er det ingen som tar imot Jesus hvis man ikke trenger ham! Og for det andre opptukter nåden oss til å gi avkall på verdslighet og ugudelighet og onde lyster, og leve ærbart og anstendig og gudfryktig og rettferdig i den nåværende verden. Tit 2,12.

Men er det da ingen som misbruker evangeliet? Jo, dessverre er det nok det; de bruker det som skalkeskjul for å slippe å erkjenne sannheten om seg selv. Men her skal du merke deg; de tror ikke på Jesus! De har ikke det som vi har skrevet om som den frelsende troen! Og det er dette jeg gjerne vil at du skal være klar over. Troen på Jesus kommer først når mennesket virkelig trenger ham, sånn som han er gitt oss av Gud. Og det utelukker alt misbruk, — for den forener oss med Jesus, og fører til et nytt sinn i oss. Det hender vel at det går galt med en troende, men da har det alltid sin første årsak i at selve trosforholdet til Jesus er svekket. Det står fast at troen på Jesus er alene det som frelser, og alene det som virker et nytt liv i mennesket.

— — —

Og ikke minst er det mange som spør: Hvordan kommer da mennesket til troen?

Det vil vi svare på til slutt.

TROEN KOMMER AV HØRELSEN

Det er med tillitsforholdet til Jesus — for det er jo hva troen egentlig er — som med tillitsforholdet mellom mennesker: Man kan ikke ta seg til det av seg selv!

Troen er en Guds gave.

Vår tro er den forvissning på
at vi Guds nåde have,
som ingen av seg selv kan få,
men som er Åndens gave.

(Brorson)

Møter du et menneske som du ikke kan ha tillit til, så nytter det ikke om du sier til deg selv at «nå skal jeg ha tillit til ham!» Hjertet ditt kommanderer du ikke over. Tvert imot er det hjertet ditt som kommanderer over deg. Men møter du et menneske som er det vi med et fortreffelig ord kaller tillitsvekkende, behøver du bare være sammen med ham og motta inntrykk fra ham, så har du tillit til ham. Akkurat sånn er det i forholdet til Jesus!

At troen er en Guds gave, betyr ikke at du skal sette deg ned og si: Så nytter det altså ikke hva jeg gjør; jeg kan ikke ta meg til å tro allikevel! Nei! Nettopp fordi troen er en Guds gave, står alt eller faller på hvordan du stiller deg selv til ordet om Jesus!

Troen kommer av det budskapet en hører, og budskapet kommer av Kristi ord. Rom 10,17. Merk deg fortsettelsen i Brorsons vers:

Den faste grunn i hjertet lagt,
ved ordet om den nådepakt
som er i Kristus stiftet.

Jesus er troens opphavsmann og fullender! Hebr 12,1. Det vil si: Tillitsforholdet til Jesus oppstår ved at du mottar inntrykk av ham. Og det næres og vokser ved at du fortsetter å motta inntrykk av ham. Og det skjer gjennom evangeliet om ham. Troen fødes og vokser i oss, i og med at vi lytter til evangeliet.

Her er vi ved en stor hemmelighet: Evangeliet kunngjør ikke bare evangeliet om Jesus; det gir oss også Jesus. Den som griper ordet om ham, griper ham selv! Luther sier: Evangeliet bringer den Hellige Ånd med seg.

Derfor: Hør, snakk, syng og samtale om hva Jesus har gjort for deg, så kommer du til å stole på ham, og vil tilegne deg ham og alt han har gjort og er for deg! Da John Wesley gikk vakt, var det en erfaren kristen som sa til ham: Forkynn Kristus inntil du har ham, så kommer du til å forkynne ham fordi du har ham! Med jeg vil ikke oppfordre noen til å være forkynner uten å være kommet til troen, men jeg vil si: Omgås evangeliet på alle de måter du kan, så kommer du til å eie Jesus!

Det er dette alle vekke sjeler som erkjenner sannheten om seg selv, trenger: Se (Joh 1,29) og høre (Jes 55,3) hva de eier i Kristus.

Ja, det at Gud er mild og lot
Seg ved sin Sønn forsone,
Det ord om Jesu død og blod,
Det har så sterk en tone
At det oppvekker den igjen
Som døde før i synden hen,
Når han det til seg tager.

Det skinner inn i hjertets natt
At det i sjelen dages,
Og Jesus som den skjulte skatt,
I troen favnetages.
Da bliver og vår vandring ny,
Da vil og kan man synden fly
Og følge Jesus etter.

Den som tror på Sønnen, har evig liv!

IV. DEN GRUNNEN SOM JEG BYGGER PÅ

Matt 21,33-44

*«Da sa Jesus til dem: «Har dere aldri lest i skriftene:
Steinen som bygningsmennene vraket, er blitt hjørnestein.
Dette er Herrens eget verk,
underfullt er det i våre øyne.» Matt 21,42*

BARMHJERTIGHET FOR ALLE

Hva innebærer det at Jesus er Guds rikes hjørnestein?

Det mest treffende uttrykket for dette finner vi vel i Rom 11,32:

«Gud har overgitt dem alle til ulydighet for at han kunne forbarme seg over dem alle.»

Barmhjertighet for alle — det var formålet! Ved Jesu forkastelse av jødene, er grunnvollen for frelsen vår lagt én gang for alle. Og apostlene bruker denne sannheten flittig. Guds menighet er bygget opp på apostlenes og profetens grunnvoll, og hovedhjørnesteinen er Jesus Kristus selv. Ef 2,20. Ingen kan legge en annen grunnvoll enn den som er lagt, det er Jesus Kristus. 1Kor 3,11.

Hjørnesteinen eller hovedhjørnesteinen er Jesus. Det er et symbolsk uttrykk som viser at alt i Guds rike er fundamentert på ham og hans stedfortredende gjerning for oss.

Det er verdt å gjengi hva som ligger i uttrykket, uten bildetale: «Han som ikke visste av synd, har Gud gjort til synd for oss, for at vi i ham skal bli rettferdige for Gud.» 2Kor 5,21.

Det betyr ganske enkelt at Jesus ble gjort til det som du og jeg er. Vi er synd, fordi vi har syndet. Et menneske blir alltid det han gjør. Den som lyver, blir usann. Den som gjør urenhet, blir uren. Og så videre. Det vi har gjort, det er vi.

Men det som du og jeg er, det ble Jesus gjort til. Han kom i ditt og mitt sted overfor Gud og ble behandlet som om han var deg og meg. Som Luther sier så treffende: «Gud sa til Jesus: Du skal være det alle mennesker har vært og er fra tidens begynnelse til dens ende. Du skal være Adam som syndet i Paradis. Du skal være David som begikk mord og drev hor. Du skal kort sagt være det som alle mennesker har vært og er fra tidens begynnelse til dens ende.»

Jesus ble altså behandlet som om han var deg og meg, for at du og jeg skal bli behandlet som om vi er ham!

Guds nåde i Jesus Kristus kan kort gjengis i dette ene: Jesus kom i ditt og mitt sted for at du og jeg skal få være i hans sted!

Det var det som ble fullbyrdet da jødene forkastet Jesus.

På den måten har Gud lagt grunnvollen under sitt rike én gang for alle.

Den grunn er Jesu død og vunder
hvor den før verdens grunnvoll lå.
Det er den grunn som evig står,
når jord og himmel selv forgår.

I JESUS ER ALL SYNDEN MIN TILGITT

Nå blir det store spørsmålet for deg og meg: Er vi kommet inn på denne grunnvollen eller er vi fremdeles utenfor?

Her har Ordet en alvorlig tale til oss: Overfor Jesus kan ingen være nøytral!

Er han blitt det for deg og meg som Gud har gjort ham til for sitt rike: Grunnvollen for livet vårt og vår fullkomne lykke?

Hva vil det si?

For det første at jeg *har fått all synden min tilgitt i Jesus.*

Skriften sier om alle som har tatt imot Jesus: «Nå har dere fått barmhjertighet ved disses (jødenes og deres ledes) ulydighet!» Rom 11,30.

På grunn av at Jesus ble forkastet og korsfestet, får jeg i dag ha en god samvittighetspakt med Gud.

Troen på Jesus renser samvittigheten, Hebr 9,14, og renser hjertet, Apg 15,9.

Ikke så å forstå at jeg ikke mer kjenner synd og ond lyst i meg. Å nei, dessverre! Så lenge jeg er her i verden og har det gamle mennesket mitt i meg, kjenner jeg hvordan synden raser i dette gamle mennesket.

Men på den måten at jeg har et ordnet forhold til Gud. Jeg kan se helt sant på meg selv — se meg akkurat som Gud selv har lært meg — og samtidig vite at jeg eier Guds tilgivelse og er et Guds barn. Det er forbi med den tiden da jeg var redd for Gud. Jeg er ikke lenger under mitt eget ansvar overfor ham, men under Jesu ansvar. Og han har påtatt seg saken min når jeg skal fram for Guds dom. Han har sagt: «Det er min Fars vilje at hver den som ser Sønnen og tror på ham, skal ha evig liv og at jeg skal reise ham opp på den ytterste dag.» Joh 6,40.

Og når jeg kjenner og føler det onde i meg: fristelsene mine, den naturlige lysten min og kjærlighet til synden — og likeså min naturlige mangel på lyst til å be, bruke Ordet og gjøre Guds vilje, da vet jeg: Alt dette har Jesus kjøpt meg fri fra, og det skal ikke mer fordømme meg eller hindre meg i forholdet mitt til Gud! I Jesus har jeg evig liv!

DEL I RIKET SOM IKKE ROKKES

For det andre betyr det at jeg har fått del i det riket som ikke kan rystes og ikke rokkes. Hebr 12,28.

Skriften sier at Guds rike skulle tas fra Israel og gis et annet folk. Dette «folket» er alle Jesu sanne troende på jorden. Hver og en som kommer inn på grunnvollen, hører med til dette folket og er delaktige i Guds rike.

Og fordi grunnvollen under riket ikke kan rystes eller rokkes, men «er den grunnen som står evig — selv når jord og himmel forgår,» så blir riket også urokkelig.

Vi lever i en tid da riker oppstår, og riker går til grunne. Millioner av mennesker skjelver i frykt og angst. Mange aner ikke noe om den dommen fra Gud som hviler over verden og synden. Og de spør om det da ikke finnes noe som de kan stole på, noe som holder.

Jo, det er ett rike som skal bli stående og som ikke narrer innbyggerne sine: Det riket som Gud la grunnvoll for i Jesu død og frelsergjerning! Men det er også det eneste som ikke kan rokkes.

Politiske omskiftelser, krig, nød og lidelser skal ikke rokke det. Men enda mer: Djevelen og synden, giften i tidens vær og vind, fristelser og forfølgelser skal heller ikke rokke det! «Dødsrikets porter skal ikke få overhånd over det.»

Og aller mest: Guds dom skal ikke rokke det, når den går over verden, synden og djevelen! Nettopp da skal riket åpenbare seg som det egentlig er.

«Guds faste grunnvoll står og har dette seglet: Herren kjenner sine.» Derfor skal han verne om sine under alt som møter dem!

Han som kunne snu den forferdelige begivenheten at hans egne tjenere forkastet Sønnen og korsfestet ham, til at det ble Guds rikes største seier, og dermed la grunnvollen under det, han skal snu all motstand, all forfølgelse, alle djevelens angrep til at det slett ikke skal rokke riket hans, men tvert imot skal det grunnfeste og styrke det i Jesus Kristus!

Disse to tingene betyr i sannhet å ha grunnvoll under livet sitt.

GOD SAMVITTIGHET FOR GUD

Det mennesket som tror på Jesus, har ikke noe å frykte — uten det å komme bort fra Jesus igjen.

Det behøver ikke å frykte ham i dommen over synden. Og heller ikke frykte for fremtiden og hva den kommer til å bringe.

Alle bekymringer, vanskeligheter og anføktelser skal tjene til å vise den troende hvor trygg og urokkelig den grunnen er som Gud har lagt for oss i Jesus Kristus.

Enten blir Jesus det for deg som Gud har gjort ham til for sitt rike på jorden — det vi nå har sett litt på — eller så blir han dom og fortapelse for deg!

Dette uttrykker Skriften sånn: «Den som faller på denne steinen, skal knuses, men den som den faller på, ham skal den smuldre til støv.» Du som ikke er en kristen: *Du kommer aldri forbi Jesus!*

Vil du ikke ta imot ham og møte ham til din frelse, skal du møte ham allikevel!

Enten kommer du til å snuble på ham, fordi han kommer i veien for deg! Da faller du — for evig! Dette kaller Skriften å «ta anstøt» av ham. Anstøt, det er at du støter deg mot ham, betyr i Guds ord ikke bare at du blir støtt over ham i menneskelig forstand, men at han kommer til å volde din evige fortapelse! Den som snubler på Jesus, reiser seg ikke igjen. Han knuses!

Eller om du ikke bokstavelig hører til dem som snubler på Jesus, fordi du ikke nettopp synes han er i veien for deg, så kommer du ikke forbi ham likevel.

Mange religiøse og fromme mennesker mener det kan være godt «å ta Jesus med». Likeså at det er godt å søke hans hjelp i mange ting og kanskje også ha ham som sitt ideal og forbilde. Men de vil ikke omvende seg til ham og søke ham som forsoner og stedfortreder. De søker ham ikke som grunnvoll for livet sitt og saligheten sin.

Over dem skal Jesus falle en dag med hele sin dom! Og da er det evig forbi med dem! Gå ikke forbi dette Alvoret! Jesus blir enten til fall eller til oppreisning! Blir han ikke din frelser, blir han din dom!

Derfor må jeg si til slutt:

GUDS INNBYDELSE GJELDER OGSÅ FOR DEG SOM ER UTENFOR GUDS RIKE

«Kom til ham, den levende steinen, som ble vraket av mennesker, men er utvalgt og dyrebar for Gud, og bli selv levende steiner som bygges opp til et åndelig hus! Bli et hellig presteskap og bær fram åndelige offer, som Gud tar imot med glede ved Jesus Kristus ...

... For det heter i Skriften: Se, på Sion legger jeg en hjørnestein, utvalgt og dyrebar; den som tror på ham, skal ikke bli til skamme.» 1Pet 2,4-6.

Trenger du ikke en grunnvoll under livet ditt? Har du noe å stå på i tidens virvelstrøm. Har du noe å stå på så du kan seire i fristelsene dine? Og fremfor alt, har du noe å stå på så du kan bli stående for Guds dom når sannheten om deg selv skal åpenbares?

Man kan verken kjempe eller seire når man ikke har fast grunn under føttene. Den som står i en hengemyr, kan ikke kjempe for livet om han angripes. Bare han rører seg, synker han.

Du som ikke har funnet Jesus, er sannelig i hengemyra! Fienden angriper deg på alle kanter. Og du kan ikke kjempe mot ham, for du har ingen fast grunn som holder under føttene dine! Derfor er du prisgitt synden og djevelen, enten du nå skjønner det eller ikke.

Når menneskene engstes som de gjør i dag og spør urolig om fremtiden, så er det slett ikke tiden og lidelsene i den som i og for seg er grunnen til frykten deres. Men tiden og det den fører med seg, avslører dem. Det som de ikke så — og ikke ville se — i «gode» tider, det blir de nødt til å se nå: De har ikke noe å bygge på! Ikke noe å bygge på overfor Gud når samvittigheten dømmer. Ikke noe å bygge håp på for fremtiden når alt svikter! De er prisgitt dommen på grunn av synden sin! Skulle det ikke være godt å komme på fast grunn? Du har Guds egen innbydelse! I Jesus har han lagt en grunnvoll — for syndere! Det er underlig hvordan det skinner igjennom dette ordet, at den er lagt for alle!

Det kunne ikke avverges at Jesus skulle bli korsfestet av folket sitt og lederne deres. Det måtte skje på grunn av deres og våre synder. Men samtidig åpnes veien til frelse både for dem og oss!

«Gud har overgitt dem alle til ulydighet for at han kunne forbarme seg over dem alle!» Rom 11,32

Også Israel og de som forkastet Jesus, skulle få anledning til å bli frelst om de bare ville omvende seg til ham som de forkastet.

«Disse (jødene) har vært ulydige, men den barmhjertighet dere har fått, skal føre til at også de nå får barmhjertighet.» Rom 11,31.

Og vi vet at i alle fall to av rådsherrene omvendte seg til ham som deres medbrødre forkastet. (Nikodemus og Josef fra Arimatea som tok Jesu legeme ned og begravde det.)

For det var Guds plan med Jesu forkastelse å fullbyrde frelse for alle. Derfor er det så mye mer om å gjøre for Jesus i ordet i dag å forkynne hvilken velsignet frukt denne forkastelsen skulle bære, enn det er å forkynne dommen over dem som forkastet den.

La dette få tale til deg! Gå ikke forbi innbydelsen hans! Hos Jesus får du tilgivelse for synden din! Ved hans død blir du forløst fra hele din gamle ferd! 1Pet 1,18–19.

Grunnvollen er lagt ferdig! På den kan du stå og møte Gud til regnskap og bli stående for dommen hans! For den som tror på ham, skal ikke bli til skamme!

Den grunn hvorpå jeg bygger
er Kristus og hans død!
I Jesu pines skygger
er sjelens hvile sød.
Der har jeg funnet livet,
selv er jeg intet verd;
hva Kristus har meg givet,
gjør meg for Gud så kjær.

«DET ORD OM JESU DØD OG BLOD»

*«Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss,
for at vi i ham skal bli rettferdige for Gud.» 2Kor 5,21*

Det største et menneske kan oppleve her i verden er å få et hjerte som kan finne trøst for samvittigheten sin, hvile og glede i evangeliet. Det gir frelsesvisshet. Og *det* gir kraft i kampen mot synden. En kristen som har evangeliet levende i hjertet sitt, er en sterk kristen.

Og motsatt. Den kristne som ikke får næring til sjelen sin fra ordet om Jesus, er en kraftløs og udugelig kristen. Er han av sannheten, så han ikke kan slå seg til ro uten visshet om å eie samfunnet med Jesus (— det er et avgjørende kjennemerke på å være av sannheten: den som bekjenner seg som kristen og er like tilfreds enten han har denne vissheten eller ikke, er virkelig ikke av sannheten —), blir hele kristenlivet hans en trelldom og en byrde når samvittigheten hans og hjertet hans ikke får hvile i ordet om Jesus.

Luther sier i forbindelse med Gal 5,22: «Gud kan ikke fordra triste sjeler. Han hater en gledeløs lære, sorgfulle tanker og ord. Men han har sin fornøyelse i gleden, for han sendte ikke sin Sønn for å gjøre oss triste, men glade i evangeliet!»

Om ikke evangeliet er trøst for samvittigheten din og hvile for hjertet ditt, da må du sannelig ikke undre deg over at du mangler frelsesvisshet og kraft. Da må du ikke gruble over hvorfor du ikke får seier over synden din og hvorfor du ikke har trang til å vitne og til å hjelpe andre til Kristus. Du kan ikke ha det, for du lever ikke ved livets kilde, ordet om korset.

Grunnen til gledesløshet

Det har de siste årene vært sagt og skrevet mye om veik kristendom. Det påstås at de fleste som bekjenner seg som kristne, — særlig er det sagt om de unge, — er svake. De har ikke det ved seg som gjør at verden — enten den vil eller ikke — må få tillit til kristendommen deres og føle seg tiltrukket av den. Jeg er redd for at dette er altfor sant! Men det har ofte forundret meg og gjort meg vondt at det ikke blir sagt noe, eller svært lite, om hvorfor det er sånn.

Den virkelige grunnen er at ordet om Jesus og det fullførte verket hans er en tørr og tung lære for så mange som har overgitt seg til Gud. Den taler ikke til hjertet og samvittigheten deres. De bekjenner seg nok til Jesus og hans ferdigstilte arbeid. Men det er i grunnen fordi de vet det hører med. Ikke fordi ordet om Jesus står i noe som helst organisk forhold til troen og bekjennelsen deres.

Jeg vil be deg som leser dette, om å stoppe opp her litt og prøve deg selv! Vær oppmerksom på den store sannheten i Bibelen; at akkurat sånn som forholdet ditt til ordet om Jesus er, sånn er forholdet ditt til Gud.

Vil du vite hvordan du har det med Gud, da må du bruke den rette målestokken!

Da skal du ikke tenke på om du «er blitt med i flokken». Ikke på om du har «brutt med verden», om du «gjør noe for Jesus» osv. Mange bruker sånne ting som målestokk for kristenlivet sitt. Og det er sant nok at ingen kan være en kristen uten å vite at han er blitt omvendt til Gud og har brutt med verden og hører hjemme i den flokken som bekjenner Jesu navn. Ingen kan heller leve et rett kristenliv uten at han vet at han målbevisst og med helt hjerte lever for Jesus. Men allikevel er det ikke nok å vite dette. Spørsmålet er først og fremst hva ordet om Jesus betyr for hjertet mitt.

Er jeg likegyldig ovenfor ordet om Jesu fullførte, fullbyrdede gjerning, så er jeg likegyldig ovenfor Gud — om jeg aldri så mye har «brutt med verden» og «bøyer meg» for Gud.

Er ordet om Jesus noe som jeg bare forstandsmessig omgås med, bare har teoretisk interesse av, så er forholdet mitt til Gud bare en løs forstandssak.

Er dette ordet noe som bare virker på følelsene mine, som når det f.eks. snakkes rørende om Jesu død på Golgata – som om den bare var en gripende martyrdød, da er forholdet mitt til Gud bare en løs følelsessak, ikke en hjertesak.

Er ordet om Jesus livsbehovet mitt, så er Gud livsbehovet mitt.

Om hjertet mitt og samvittigheten får tilegne seg dette ordet, så tilegner jeg meg Gud. Om hjertet mitt får hvile i dette ordet, hviler jeg i Gud.

Kort sagt: Forholdet vårt til Gud er akkurat sånn som ordet om Jesus er for hjertet vårt.

Guds Ånd skaper tillit

Nå treffer jeg nok med dette mange kjempende sjeler som altfor godt vet at de ikke har fått hvile for hjertet sitt og samvittigheten sin i ordet om Jesus.

Og du vet også hvorfor det er så vanskelig for deg å komme til hvile i dette ordet.

Samvittigheten din anklager deg. Du vet om ulydigheten din og nederlagene dine. Og verst av alt: du kjenner du har et hjerte som vil det onde og står imot Gud.

Da har du nok også opplevd at du av deg selv aldri klarer å tilegne det evangeliet.

Vi kan aldri selv få hjertet vårt til å bli herre over tilliten vår til Jesus, til å hvile og glede seg i evangeliet.

Det er og blir den Hellige Ånds gjerning!

Men tenk ikke at det kan nytte å sette seg til å vente på at den Hellige Ånd skal komme! «Det kan ikke nytte at du ber Gud om den Hellige Ånd og så setter deg i en krok og venter på at han skal sende deg ham», sier Luther.

Be flittig om den Hellige Ånds gjerning på hjertet ditt, for Jesus har sagt at Gud gjerne gir den Hellige Ånd til dem som ber om det! Men ikke glem at Åndens gjerning ene og alene er knyttet til og blir virksom gjennom ordet om Jesus.

Påskens budskap

Hva forkynner påskens budskap?

Det forkynner hvordan Jesus er død og er stått opp av graven som vår stedfortreder. Vi vil derfor peke på noe av det sentrale i langfredagens budskap her:

«Han som ikke visste av synd, har han gjort til synd for oss, for at vi i ham skulle bli rettferdige for Gud.»

Hva betyr det?

Jo, at Jesus ble gjort til ett med oss. Vi er syndere, fordi vi har syndet. Et menneske blir alltid det han gjør.

Om ikke synden kommer lenger enn til tanken min, er det nok til at den gjør meg syndig, for ikke å snakke om når det kommer til handling.

Tenker jeg urent, blir jeg uren.

Lyver jeg, blir jeg en løgner.

Gjør jeg det som er ondt, blir jeg ond.

Tenker og handler jeg egoistisk, gjør det meg egoistisk, osv.

Et ord, en tanke er nok til å sette merker for livet.

Det som begynte med Adam, har siden forplantet seg til oss og vokst i oss alle.

Vi er onde. Vi er synd. Sinnet, viljen og naturen vår er ødelagt. Det er vår egen natur å gjøre Gud imot.

Nå sier Ordet at det som du og jeg er, det ble Jesus — som ikke selv visste av synd — gjort til.

Jesus ble gjort til deg og meg! Han ble av Gud behandlet som om han var deg og meg!

For at du og jeg skulle bli behandlet som om vi var ham!

Der Jesus døde på Golgata, der døde jeg og der døde du, i Guds øyne.

En er død for alle, derfor er de alle døde.

På Golgata ble du kjøpt fri fra alt hva du er i deg selv og alt det du har gjort imot Gud!

Jesus utslettet skyldbrevet mot oss, det som var skrevet med bud, det som gikk imot oss, og det tok han bort i det han naglet det til koret. Kol 2,14.

Her kalles loven et skyldbrev og det er den i sannhet også. For den krever, 5Mos 10,12, noe av oss: Fullkommenhet i forhold til Gud og fullkommenhet i forhold til våre medmennesker. (Se Jesu tolkning av loven i Matt 22,37–40.) Og ansikt til ansikt med et sånt krav blir vi så visst skyldnere.

Dette skyldbrevet er utslettet. Det er tatt bort. På hvilken måte?

Jo, det er bare én rett måte å bli kvitt gjeld på: å betale den. I daglig tale snakker vi ikke om skyldbrev, men om regninger. Og vi vet at vi blir kvitt regningene våre ved å betale dem. En ubetalt regning kan være farlig hvis summen er stor nok. Men en kvittert regning er ikke noe farlig dokument.

Sånn har Jesus tatt bort skyldbrevet vårt hos Gud: ved å betale det!

Alt hva din og min synd har pådratt oss av ansvar hos Gud, har Jesus betalt.

Det loven krever av oss, har Jesus oppfylt. Og er gjelden betalt, krever ikke Gud betalingen en gang til. Derfor kan Gud nå være rettferdig og gjøre den rettferdig (dvs. tilregne den rettferdighet) som har troen på Jesus. Rom 3,26.

De engang avhandlede sager
man atter for retten ei drager.
Ei heller i Skriften befales
at gjelden skal to gang' betales.
(Petter Dass)

På Golgata var din og min sak for retten. Straffen ble lagt på ham for at vi skulle ha fred.

Der ble din og min gjeld betalt.

Og fordi Jesus har gjort dette, blir vi rettferdige for Gud ved å ta imot ham, som Ordet sier: Han ble gjort til synd for oss for at vi i ham skulle bli rettferdige for Gud.

I ham er jeg nu hvit og ren
hvor sort jeg selv enn er.
I ham er jeg og god og from
og hellig jo alt her.
For hva han er, det er og jeg
og hva han har, har jeg:
Fullkommen hellighet for deg
din yndest på min vei.

Det gjelder å væpne seg med dette ordet. Overfor alle fristelser og alle anfektelser gjelder det å skjule seg i Ordet.

Luther har her et fortreffelig ord: «Således kan den troende bare gjennom troen bli opplivet og fatte en viss og sikker trøst og et godt håp og si: Herr Satan! Meg forskrekker du absolutt ikke med dine trusler og skremmeskudd: for det finnes en som heter Jesus Kristus, på hvem jeg tror. Han har oppfylt loven, fordømt synden, nedslått helvete og han er for deg Satan en virkelig motstander!»

Det vil koste kamp: men det er en kamp som fører frem, når vi kjemper med det våpenet og på det grunnlaget Gud har sagt at vi skal kjempe.

Bruk Ordet på denne måten!

Så skal du sannelig få oppleve at Ordet gir samvittigheten din fred og hvile i hjertet ditt. Du skal få eie den Hellige Ånds vitnesbyrd om at du hører Jesus til og få oppleve hans nådes kraft i kampen mot synden din!

Vel er det svært å se det så,

men Ordet lyver ei.
Om enn fornuft og følelse
bestandig roper: nei,
det står jo dog i Ordet så!
Jeg stoler da derpå,
og synger: Ære være Gud
hvis råd har gjort det så!

KRISTUS ER ALT DET ET MENNESKE TRENGER

«Herren er min hyrde, jeg mangler ingen ting.» Sal 23,1

Ja, den som bare kunne få oppleve dette! sukker mange kjempende sjeler når de leser Salme 23.

Men det er ikke nok med at du kommer helt til kort med deg selv, så det blir bare avmakt og død i all kampen din mot deg selv og det onde. Langt verre er det at det ikke blir noe av med det Gud skal virke og gi deg. Du har bedt om kraft — og er fullstendig avmektig. Du har bedt om fred — og har en engstelig samvittighet. Du har bedt om glede — og kjenner deg hul innvendig. Og sånn fortsetter det i det uendelige.

Skulle du si det som du føler det, blir det ikke: Herren er min hyrde, jeg mangler ingen ting. Men: Jeg ønsker av hele hjertet mitt å ha Herren til hyrde; men jeg mangler alt!

Og det mest uforståelige er at sånn er det blitt for deg nettopp da det ble alvor med Gudsforholdet ditt. Den som ikke tar forholdet sitt til Gud alvorlig, har aldri noe bry med disse tingene. Hvor ordet over her er et ord til deg som står fast! Å, hvor du passer sammen med Jesus!

Ja men, hvorfor får jeg da ikke oppleve det som ordet her sier?

Fordi du regner med hva Herren skal gi deg og virke i deg i stedet for å regne med *hva han er for deg og har gitt deg!* Og det er to forskjellige ting!

Å regne med hva Herren skal gi og virke i deg, det er egenrettferdighet. Å regne med Herren selv, det er tro!

Hør nå ordet i dag! Det sier noe både om Herren og om oss.

Hva sier det om Herren? Herren er alt det et menneske trenger i liv og død! Det er ikke småting!

La oss belyse det med et ord av Jesus selv. «*Den herlighet som du har gitt meg, den har jeg gitt dem,*» sier han i sin yppersteprestlige bønn i Joh 17,22.

Hvilken herlighet har Jesus gitt oss?

En enbåren Sønns herlighet, svarer Skriften. Joh. 1,14. Det er for det første en fullkommen barnerett – den barneretten som tilkommer Guds enebarn, Sønnen. Å bli en kristen er ikke det samme som at Gud lapper litt på oss. Vi må erkjenne at vi har forspilt all vår rett hos Gud, den som vi fra begynnelsen av var skapt til. Men vi har fått en ny rett, Guds Sønns rett, til å bli Guds barn. «*Alle dem som tok imot ham, dem gav han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn.*» Joh 1,12. Og med barneretten følger arveretten. Den som tror på Jesus, er ikke noe

mindre enn en Guds arving og Jesu Kristi medarving. Og sånn kan vi fortsette. Jesu rettferdighet er vår rettferdighet, Jesu liv er vårt liv, Jesu gjerninger er våre gjerninger.

Alt hva Jesus har gjort og er — det er testamentert oss! For å bruke det tekniske uttrykket fra rettspråket: Gud har testamentert sin Sønn med alle rettigheter og herligheter til en syndig og fallen menneskeslekt!

Hemmeligheten ved en kristen er ikke at Jesus styrker oss — men han *er* vår styrke; ikke at han gjør oss rettferdige — men han *er* vår rettferdighet, ikke at han fyller oss — men han *er* alt det vi trenger.

Et menneskes fullkommenhet er å være fullstendig avhengig av Jesus! Å regne med dette gir samvittigheten fred og gir kraft i livet. Men for å regne med det må vi være klar over hva og hvem Guds ord sier vi er: Sånne som trenger en hyrde som er beskrevet her. Det vil si: det er ikke stoff i oss til noe godt. Den egentlige hindringen for deg som ikke får fred i Jesus, er ikke synden din, ikke at du er så bundet, ikke at det er så smått med deg — det er jo nettopp for sånne Jesus er kommet — men enten at du enda har noen tro på deg selv, eller at du tror på det Gud skal virke i deg, istedenfor å regne med det han har gitt deg i Jesus!

Hør derfor nå: I Jesus er du gjort rik på alt! Han er alt en synder trenger!

«Den som har Sønnen, han har livet!» 1Joh 5,12.

«Han som ikke sparte sin egen Sønn, men ga ham for oss alle, kan han gjøre noe annet enn å gi oss alt sammen med ham?» Rom 8,32.

Stol på Jesus, så kan du si i sannhet: Herren er min hyrde, jeg mangler ingen ting; for jeg eier alt i ham!

V. HVEM JESUS ER

«Da Jesus kom til traktene ved Cæsarea Filippi, spurte han disiplene: «Hvem sier folk at Menneskesønnen er?» De svarte: «Noen sier døperen Johannes, andre Elia, og andre igjen Jeremia eller en annen av profetene.» «Og dere,» spurte han, «hvem sier dere at jeg er?» Da svarte Simon Peter: «Du er Messias, den levende Guds Sønn.» Jesus tok til orde og sa: «Salig er du, Simon, sønn av Jona. For dette har ikke kjøtt og blod åpenbart deg, men min Far i himmelen.» Matt 16,13–17.

Det er mange og viktige spørsmål i livet, som et menneske kunne ønske å få svar på. Men om man ikke finner noe svar, tar man ikke skade av det allikevel. En kan leve sant og rett både overfor Gud og mennesker uten å ha funnet svaret. Om man for eksempel ikke vet hva elektrisitet er, kan man bruke den allikevel. Og slik er det med mange og enda mer grunnleggende spørsmål om menneskelivet.

KJENNER DU JESUS?

Men med det spørsmålet som vi står ovenfor her: Hvem er Jesus? — er det helt annerledes! Forholdet vårt til Gud og skjebnen vår i evigheten er avhengig av at vi kan gi et rett svar på det. Og vel å merke, ikke bare gi det rent teoretisk, men utfra vårt hjertes indre overbevisning. Hvem er Jesus?

Dette spørsmålet er annerledes enn alle andre spørsmål. Det kommer en dag da alle mennesker — de som er i himmelen, de som er på jorden og de som er under jorden — skal bøye kne for Jesus og bekjenne at Jesus Kristus er Herren, til Gud Fars ære. Fil 2.

Har du tenkt over dette?

Denne dagen kommer like sikkert som vi er mennesker. Enten vi er frelste mennesker eller fortapte, enten vi lever ved Jesu gjenkomst eller vi er døde, uansett hvem vi er eller hva vi har vært — alle som én kommer vi til å bøye kne for Jesus og anerkjenne ham som den han i virkeligheten er.

Hvordan tror du den dagen kommer til å bli for dem som ikke kjenner Jesus? Den dagen blir det godt å være en av dem som har trodd på Jesus og kjent ham som Frelseren sin!

På den dagen kommer det i sannhet til å vise seg hvor nødvendig det er å kunne svare på spørsmålet: Hvem er Jesus!

Å bli overbevist om hvem Jesus er, er selve hovedspørsmålet — selve livsspørsmålet — for et menneske her i verden.

I sin yppersteprestlige bønn, Joh 17,3, sier Jesus: «*Dette er det evige livet at de kjenner deg, den eneste sanne Gud, og den du sendte ut, Jesus Kristus.*» Det evige livet — det å ha personlig samfunn med Gud — er beroende av menneskets personlige kjennskap til Jesus.

Derfor er det Jesus stiller spørsmålet til disiplene: Hvem sier folk at Menneskesønnen er? Det var ikke fordi Jesus ikke visste det. Det var bare en innledning for å kunne spørre dem: Men dere, hvem sier dere at jeg er? Han vil at disiplene skal konstatere for seg selv hva Gud har åpenbart dem om Jesus.

MENNESKESØNNEN VIRKELIGGJØR GUDS TANKE OG PLAN MED MENNESKET

Selv kaller Jesus seg for Menneskesønnen. Det er et merkelig ord. Språklig sett er det et typisk hebraisk uttrykk. På hebraisk bruker de ikke adjektiver sånn som på norsk. For eksempel heter «en sterk mann» på hebraisk «styrkens sønn». En klok mann «visdommens sønn». Menneskesønnen betyr Mennesket.

Jesus er selve begrepet, innbefatningen, personifiseringen av hva et menneske skal være. Han er det fullkomne mennesket. Han er det mennesket som virkeliggjør selve Guds tanke og plan med mennesket. Denne selvbetegnelsen — Menneskesønnen — har det underlige med seg at den både skjuler og åpenbarer Jesus på én og samme tid.

Som vi kommer tilbake til, åpenbarer denne betegnelsen Jesus for alle som er åpne for ham og lar seg påvirke av ham. Men den skjuler Jesus for alle som ikke vil tro på ham. Hvis du ikke er ærlig overfor deg selv og overfor Gud, kommer det som Jesus sier om seg selv som Menneskesønnen bare til å skjule ham for deg.

Det er ikke lett å være ærlig overfor seg selv. Mange prøver å flykte fra Gud. Men Gud ser deg og vet alt om deg, hvor mye du enn prøver på å flykte fra ham og å glemme ham. Gjør ikke det! Flykt ikke fra deg selv! Er du ærlig overfor deg selv, kommer ordet om Jesus til å tale like inn i hjertet ditt. Og da skaper Gud forutsetningen i deg for å kunne svare på spørsmålet: Hvem er Jesus?

— — —

Hvor viktig dette spørsmålet er, ser vi best ved å legge merke til hva Bibelen sier om de menneskene som ikke blir frelst. Like sikkert som Bibelen forteller om mennesker som blir frelst, forteller den også om mennesker som ikke blir det.

HVORFOR BLIR DE IKKE FRELST?

Det er ikke fordi de har syndet. Det er ikke fordi de har kommet til kort overfor Gud. De som blir frelst, har også syndet og har også kommet til kort overfor Gud! Det er akkurat det Jesus er; en Frelser for syndere. Akkurat det er han; deres Frelser som kommer til kort overfor Gud. Hør hva han selv sier: Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige, men syndere.

Hvorfor blir de da ikke frelst?

Jesus har selv svart oss på dette spørsmålet. Det er bare én ting han kommer til å si til dem som ikke blir frelst: Jeg kjenner deg ikke! Og det mest alvorlige her, er at blant den som Jesus kommer til å si dette til, er det mange religiøse og moralsk høytstående mennesker. Til og med

blant dem som har bekjent seg som kristne, gått i kirken og på bedehuset og vært mer eller mindre med i arbeidet for Guds rike, vet vi fra Guds ord at mange ikke kommer til å bli frelst, nettopp fordi de ikke kjenner Jesus. Det gjør spørsmålet vårt påtrengende alvorlig! Ingen av oss kommer utenom det.

Kjenner *jeg* Jesus? Er jeg kjent *av* Jesus?

Den som kjenner Jesus, er også kjent av ham. Akkurat som den som er kjent av ham også nødvendigvis må kjenne ham: Dette er to sider av én og samme sak, som Jesus sier: «Jeg kjenner mine, og kjennes av mine.» Joh 10.

Du ser, ikke sant, at spørsmålet vi har for oss er selve hovedspørsmålet i livet?

MAKT TIL Å TILGI SYNDER

Hvem er da Jesus?

Som vi nettopp pekte på, kaller han seg for Menneskesønnen. Han er altså et virkelig menneske.

Nå skal vi stoppe litt opp for noe av det som Jesus sier om seg selv som Menneskesønnen. Det blir et par enkle trekk, men legger du merke til dem, er de svært talende. Det første finner vi i Matt 9,6: «*Menneskesønnen har makt på jorden til å tilgi synder.*»

Du har kanskje hørt eller lest dette ordet mange ganger. Men har du lagt merke til hva det virkelig sier?

Makt betyr her også det samme som fullmakt og myndighet. Det som Jesus sier går ut på at han i seg selv har fullmakten, myndigheten til å tilgi synder. Får ikke det oss til å spørre: Hvem er det som har myndigheten til å tilgi synder? Det er da bare én, og det er ham som synden er gjort imot, Gud selv! Ingen har makt til å tilgi synder uten Gud!

Og her sier Jesus at Menneskesønnen har denne makten på jorden til å tilgi synder!

Hører du det ufattelige — dette som de skriftlærde tok anstøt av så de sa om Jesus at han spottet Gud.

MENNESKESØNNEN ER GUD!

Og for å vise at han snakker sant — som en legitimasjon — sier Jesus til den verkbrudne: Ta sengen din og gå hjem til huset ditt.

Et annet trekk finner du i Matt 12,8: «Menneskesønnen er Herre over sabbaten.» Og igjen må vi spørre: Hvem er Herre over sabbaten? Det kan da bare være én: Han som innstiftet den! Gud selv!

Nå sier Jesus at Menneskesønnen er Herre over sabbaten. Med dette sier han at han — Menneskesønnen — var den som innstiftet sabbaten.

Ikke underlig at Jesus vare en gåte for sin samtid, men han er det for vår tid også. Og folk spurte den gangen, som de spør i dag: Hvem er han egentlig?

Han snakker sånn som bare én har rett til å snakke: Gud selv. Dette sanne, fullkomne mennesket er Gud. Og Gud er dette mennesket.

Det er umulig å forstå, menneskelig fortalt. Og Jesus sier da også i Matt 11 at ingen kjenner Sønnen uten Faren. Heller kjenner ikke noen Faren uten Sønnen, og den som Sønnen får åpenbart det for. På samme måte kan ingen kjenne Sønnen uten at Faren får åpenbart det for ham. Det er derfor Jesus sier til Simon Peter: Salig er du Simon, for kjøtt og blod har ikke åpenbart dette for deg, men min Far i himmelen.

Jesus er ikke bare det beste mennesket og det største idealet. Og den riktige fremstillingen av Jesus som person er ikke å si at Gud bor i Jesus.

Det kan man si om en kristen. Gud bor i en kristen. Men det er altfor lite om Jesus!

Den riktige karakteristikken av Jesus er å si: Gud er Jesus. Og dette mennesket Jesus Kristus er Gud!

— — —

Ut fra dette får vi lys over hva Bibelen egentlig mener med at Jesus er vår Frelser.

Hva er egentlig en frelser?

Det er en som går inn i andres nød og tar den på seg, sånn at han frir dem ut som er i nøden.

For noen år siden leste jeg i en avis om en brann like utenfor en av småbyene våre.

Flammene slo ut fra et vindu i første etasje og nærmet seg inngangsdøren. Mange folk sto og så på, og brannvesenet var underveis. Da var det en som sa at to gamle mennesker lå og sov i en alkove i annen etasje. En ung gutt tok mot til seg og løp inn i huset, han fikk svidd håret og litt av klærne, men forble ellers uskadd. Han kom seg opp i annen etasje, fikk vekket de to gamle og fikk dem med til et vindu i rommet ved siden av. Og da brannvesenet kom, ble alle tre reddet ut gjennom dette vinduet.

Denne unge mannen var en frelser for de to gamle, fordi han delte kår med dem. Hadde han ikke våget seg inn i huset og tatt den risikoen som fulgte med det, kunne han ikke ha reddet dem.

GUD-MENNESKET ER VÅR FRELSER!

Guds Sønn er blitt vår frelser ved å bli menneske og gå inn under alle de kårene som hører menneskelivet til.

Blant alle de ordene i Det nye testamentet jeg kunne henvise deg til, skal jeg bare peke på to ord fra Hebreerbrevets andre kapittel: Siden barna er mennesker av kjøtt og blod, måtte også han bli menneske som de. Derfor måtte han i ett og alt bli sine brødre lik, så han kunne være en barmhjertig og trofast øversteprest i tjenesten for Gud og sone for folkets synder.

Dette innebærer at Guds Sønn — Menneskesønnen — har tatt på seg det hele og fulle ansvaret for alle dine og mine synder. Han gjorde opp, på korset på Golgata, hele regnskapet overfor Gud, for dine og mine synder!

«Straffen ble lagt på ham for at vi skulle ha fred, og ved hans sår har vi fått legedom.»

Videre sier Ordet at alt det som vi burde ha vært og gjort, men ikke er og ikke kan være på grunn av synden vår — alt dette har Jesus vært og gjort for oss, slik at det gjelder overfor Gud som at vi skulle ha gjort det selv!

Jesus er Gud-menneske. Og Gud-mennesket gjør Gud-menneskelige gjerninger. Det forklarer hvorfor Jesu gjerning har så stor verdi for oss.

Alt det Jesus har gjort, det har Gud gjort. Og det Jesus har gjort, har også et menneske gjort — et menneske som gjør det på dine og mine vegner. Jesu verk er på en og samme tid både Guds gjerninger og menneskeslektens gjerninger. Derfor gjelder alt det Jesus har gjort både for Gud og for oss! Sånn er Jesus!

Skal du svare sant på spørsmålet: Hvem er Jesus? — kan svaret bare bli dette: Jesus er min Frelser! Gud har selv i ham frelst meg fra synden min og gitt meg rett til evig liv.

— — —

Til slutt skal vi bare ta et par eksempler fra Bibelen på mennesker som var åpne for Jesus og det umiddelbare inntrykket som han gjorde på dem.

I Matteus 8 leser vi om en spedalsk som kom til Jesus. Etter lovens ord er han under Guds dom og har ingen rettigheter. Han er også uhelbredelig syk. Han kommer og faller på kne for Jesus. Og helt ureflektert spontant — og det spontane viser nettopp hvem Jesus egentlig er for ham — sier han: Om du vil, så kan du rense meg.

Hvem er det som kan hva han vil?

Det er bare én. Det er Gud!

Umiddelbart henvender denne spedalske seg til Jesus sånn som et menneske bare kan henvende seg til Gud. Og Jesus tar imot henvendelsen og helbreder ham. Han svarer: Jeg vil, bli ren.

Det andre eksemplet er fra Lukas 23. To røvere blir korsfestet sammen med Jesus. Den ene spotter ham og sier: Er du Messias, så frels deg selv og oss. Men det gjør ikke den andre røveren. Han irrettesetter den første og sier til ham: Frykter du ikke engang for Gud, du som til og med er under samme dom? Og vi med rette, for vi får igjen hva våre gjerninger har forskyldt, men denne har ikke gjort noe ondt. Og så vender han seg til Jesus: Jesus, kom meg i hu når du kommer i ditt rike?

Ser du det vitnesbyrde han på denne måten avlegger om Jesus? Han bekjenner at han som henger på korset mellom dem — det er Gud under synderes dom? Og han gir uttrykk for at Guds rike er Jesu rike! Selv hadde han visst ikke mye håp om å bli frelst. Men han ble frelst, for Jesus svarer: Sannelig, i dag skal du være med meg i Paradis!

Det er en levende illustrasjon til at hvert eneste menneske som tar sin tilflukt til Jesus med synden sin, blir frelst.

Til slutt oppsummerer vi alt i disse ordene fra Johannes 20,31: *«Dette er skrevet for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og for at dere ved troen skal ha liv i hans navn».*

VI. KAN VI STOLE PÅ BIBELEN?

VI KAN STOLE PÅ BIBELEN

For å kunne svare på dette spørsmålet, skal vi ta utgangspunkt i to ord fra Bibelen:

«Min lære er ikke min, men kommer fra ham som har sendt meg. Den som vil gjøre hans vilje, skal skjønne om læren er av Gud, eller om jeg taler ut fra meg selv.» Joh 7,17

«Hver bok i Skriften er innblåst av Gud og nyttig til opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rettferd.» 2Tim 3,16

ET BRENNENDE SPØRSMÅL

Kan jeg stole på Bibelen? — Dette spørsmålet ligger dypt i oss mennesker. Mange som man aldri skulle tenke det om, går med dette spørsmålet. Kanskje er det ikke så bevisst, men det er der.

Tilsynelatende stiller de seg likegyldige både til Bibelen og de kristne. De går ikke i kirken og heller ikke noe annet sted hvor Guds ord forkynnes. De går opp i sine daglige gjøremål og prøver å få så mye som mulig ut av livet. Sport, fornøyelse, en hobby, og masse annet ser ut til å beslaglegge tiden utenom det arbeidet som må gjøres for å leve. Ingenting tyder på de har noen tanke på Gud eller på Bibelen.

Og så er det nettopp det de har! Det viser seg når de kommer i krise. Det viser seg også når et menneske plutselig står overfor livets og dødens alvor. Det viser seg i virkeligheten også på mange andre måter. Hvorfor er mange så redde for å være alene? Hvorfor tør de ikke bli stilt ansikt til ansikt med seg selv? Hvorfor må en ha så mye å fylle tiden med?

Jo, det er noe man prøver å flykte fra.

Og dette «noe» vil vi formulere her i spørsmålet: Kan jeg stole på Bibelen?

TENK OM BIBELEN HAR RETT!

Vi kan også formulere det som en mann sa en gang: «Tenk om de kristne har rett!» Det var en indre angst i det. Og du skjønner nok hva som lå bakom: Da er det fra grunnen av galt fatt med meg.

Tenk, om Bibelen har rett!

Det er mange røster i tiden vår, på alle livets områder. Tenk bare på hva vi møter i politikken.

Alle disse røstene appellerer til oss. Hør på oss! Stol på oss! Og mange følger slagord og ideologier uten å gjøre det minste forsøk på å undersøke om det er verdt å stole på.

— — —

Nå ber jeg deg stoppe opp og spørre deg selv: Kan jeg stole på Bibelen? Du skjønner nok at det ligger noe bakom her! Hvis jeg kan stole på Bibelen, og ikke gjør det, da går det galt med meg!

Mange ting i livet og mange spørsmål kan man nok undres over og spørre om de er verdt å stole på. Men det trenger ikke å bety så mye om man finner svar eller ikke.

Men sånn er det ikke overfor Bibelen.

Hvis jeg kan stole på den — og ikke gjør det, da blir det ikke godt å være meg!

Nettopp derfor fristes du til å flykte fra dette spørsmålet. Og nettopp derfor skal du stoppe opp for det!

Alle mennesker må ha noe eller noen å stole på. Ellers er det ganske enkelt umulig å leve.

Visstnok heter det seg at vi skal stole på oss selv. Men vi trenger ikke tenke oss mye om før vi innser at vi ikke kommer langt med det! Blir du alvorlig syk, eller kommer du opp i en alvorlig nød, blir du mer enn klar over det.

Og la oss se den kjensgjerningen i øynene: Hva skal jeg stole på når jeg skal gå ut av denne verden? To ganger i livet mitt er jeg i hu og hast blitt budsendt til mennesker som lå og skulle dø. Og det som alt kom an på for dem, var dette: Hva skal jeg stole på nå?

TILLIT — ER TRO

«Å stole på» er det samme som Bibelen kaller tro.

«Tro» er ikke å ha mening om. Om du teoretisk godtar alt det som Bibelen sier, kommer du allikevel ikke så langt. Det kan være begynnelsen til noe mer. Men i og for seg er det på ingen måte det samme som Jesus kaller tro. Om du overtar riktige teoretiske lærdommer fra Bibelen og barnelærdommen din eller fra andre kristne — det kalles ofte «ortodokse lærdommer» — og sier at du dette tror, betyr det på ingen måte at du stoler på Bibelen. Du har slett ikke rett til å si at du «tror». Du burde heller si: dette «mener» jeg.

Nei, å tro er noe langt mer enn å mene. Det er det samme som å finne tillit i, stole på og vite at det holder det som jeg stoler på!

Sånn er det også overfor Bibelen. Og da er vi foran spørsmålet vårt igjen: Kan jeg stole på Bibelen?

Mange mennesker innvender at man ikke uten videre kan gjøre det. Det er så mye i Bibelen som er uforståelig, det er umulig å vite om den taler sant. Denne innvendingen høres ærlig og from ut. Men det holder ikke! I realiteten viser den bare at du stiller deg annerledes overfor Bibelen enn overfor andre ting i livet.

Det er ikke sikkert du skjønner og forstår hvordan et kjøleskap virker. Men du bruker det allikevel. Det er ikke sikkert du vet hvordan fordøyelsen din virker. Men du spiser allikevel!

Sånn er det i realiteten med alle ting i livet. Langt mer enn du noen gang har tenkt over, stoler du umiddelbart på både det ene og det andre, og det virker riktig i livet ditt.

Men overfor Bibelen inntar du plutselig en helt annen holdning.

Hvis du sa at du ikke kunne stole på Bibelen fordi du har oppdaget at den var upålitelig og løgnaktig, da hadde du rett til å si det. Men det har du ikke! Og det finnes ikke noe menneske som har oppdaget noe sånt!

Nei, du er forutinntatt imot Bibelen. Derfor sier du at du ikke vet om du kan stole på den. Men i virkeligheten kjenner du den slett ikke.

BIBELENS SELVVITNESBYRD

Hva er Bibelen?

Med det spørsmålet mener jeg: Hva gir Bibelen seg selv ut for å være? Det har ingen betydning hva den ene eller andre sier at den er. Det kommer kun an på hva Bibelen selv gir seg ut for å være.

Bibelen gir seg ut for å være Guds personlige tale til oss mennesker.

Det er mennesker som har skrevet ned ordene i Bibelen. Men akkurat disse menneskenes ord er Guds ord. Og Guds ord til oss er akkurat disse menneskenes ord. «Den hellige skrift er innblåst», dvs. inspirert av Guds Hellige Ånd. Og derfor er den nyttig. Og «nyttig» betyr langt mer enn vi tenker på i vår daglige tale. Etter grunnteksten betyr det ikke mindre enn «som virker og utretter». Bibelen er et ord som utretter og virker. Og det er ikke småting den utretter og virker: Ordet lærer deg opp, overbeviser, frelser deg og virker at du kommer til å leve et gudfryktig liv her i verden.

Et merkelig ord.

Finnes det virkelig noe sånt?

Ja, det er hva Bibelen gir seg ut for å være.

Bibelen er ikke menneskers ord. Den er ikke litterære produkter. Bibelen er Guds ord, sier den selv.

Når vi spør om vi kan stole på Bibelen, spør vi ikke om vi kan stole på menneskelige litterære produkter. Spørsmålet er ene og alene: Kan jeg stole på at Bibelen er det den gir seg ut for å være?

For å få svar har Jesus gitt oss en svært enkel veiledning.

«Vil noen gjøre hans vilje, han skal kjenne — oppleve — om læren er av Gud, eller om jeg taler av meg selv». [Joh 7,17](#)

INNRETT LIVET DITT ETTER BIBELENS ORD

Begynn med å lese i Bibelen! Og les den planmessig. Les ikke for langt avsnitt om gangen. Og tenk ikke på noe annet mens du leser enn at nå vil du legge merke til hva der står. Når vi spør: Kan jeg stole på Bibelen? — da skulle det ligge nokså nært å svare: Hva sier den egentlig? Hvorfor ikke lese den?

Allikevel går Jesu veiledning mye lenger: Vil noen gjøre hans vilje, da skal han kjenne (det betyr det samme som vi i daglig tale kaller å erfare) at læren er av Gud. Dette svaret kan vi bruke på hele Bibelen.

Vil du vite hva Bibelen er, så begynn å innrette livet ditt etter den! Ingen annen måte kan gi deg svar.

Og følger du denne veiledningen, skal du i sannhet komme til å gjøre erfaringer.

Å gjøre Guds vilje — er altså veien til å få svar på spørsmålet om hva Bibelen er og om vi kan stole på den.

Hva mener da Jesus med å gjøre Guds vilje?

Det må vel bety at vi skal holde budene — tenker vi umiddelbart. Budene er jo uttrykk for Guds vilje. De sier hva Gud vil vi skal og hva han vil vi ikke skal. Selv om vi kommer til å se at Jesus mener noe langt mer enn dette med å gjøre hans vilje, så la oss likevel begynne her.

Gå inn for at holde budene! Det er så sant som det er sagt at Gud har gitt dem for at vi skal leve etter dem.

I budene sier Gud til oss: Du skal ikke ha andre guder enn meg.

Du skal ikke misbruke Herrens, din Guds navn, for Herren vil ikke holde den uskyldig som misbraker hans navn.

Kom hviledagen I hu, så du holder den hellig.

Hedre din far og din mor.

Du skal ikke slå i hjel.

Du skal ikke drive hor (ikke bryte ekteskapet).

Du skal ikke stjele.

Du skal ikke si falskt vitnesbyrd imot din neste, det vil si du skal ikke lyve.

Og så kommer til slutt det niende og tiende budet som sier: Du skal ikke begjære, det vil si du skal ikke ha lyst til noe som er synd.

Jesus sier at disse budene hviler på to bud: Du skal elske Herren din Gud av hele hjertet ditt, av all den kraften du har og med hele sjelen din, og du skal elske din neste som deg selv.

Gå inn for å praktisere dette!

Du kommer ikke langt før du oppdager at du ikke greier dette. Da har du allerede gjort en viktig erfaring om at Bibelen snakker sant. For den sier at du egentlig bærer på et hjerte og sinn som av naturen er fiendtlig innstilt mot Gud. Nå gjelder det at du ikke fusker og begynner å argumentere med sannheten. Fortsett med å la budene gjelde for deg for at du skal gå inn for å leve etter dem. Da begynner det å gå opp for deg noe som du synes er forferdelig. Du begynner å si til deg selv: Jeg står Gud imot. Jeg er egoistisk, uren, ond, jeg vil nettopp det som Gud ikke vil, og hater det som jeg vet at Gud vil.

Nå har du gjort en grunnleggende erfaring om at Bibelen snakker sant. Den sier at du ikke bare har mistet gudsfrykten din, men også evnen din til å være gudfryktig. Stemmer ikke det?

Du har gjort den erfaringen at du er fortapt. Og nå vet du at det ikke finnes noen vei for deg til Gud ved at du prøver å holde budene. Og hva så?

Svaret ligger fremdeles i Jesu ord: Vil noen gjøre Guds vilje, skal han kjenne om læren er av Gud.

Det er Guds vilje at du skal vende deg til Jesus med synden din og midt i synden din akkurat sånn som du er. Begynn å snakke sant med Jesus om deg selv. Fortell ham hvordan du er, hva du er. Ikke skjul noen ting, ikke bortforklar noen ting, men vend deg til ham akkurat sånn som du har opplevd og har fått se at du i virkeligheten er!

Da gjør du Guds vilje.

Til å begynne med gjør det skrekkelig vondt, og du føler dom, ja fordømmelse i samvittigheten din. Jeg glemmer ikke første gangen jeg selv opplevde dette. Da trodde jeg at alt håp var ute.

En venn av meg fortalte at han fikk tilsendt en medisin en gang, og det fulgte en liten lapp med hvor det stod: Det blir verre før det blir bedre.

Akkurat sånn er det her. Du føler det sånn som at Gud vil forkaste deg – og som det er den eneste rettmessige følgen av hvordan du egentlig har vært og stelt deg her i verden.

Og så kommer vi til det viktigste i Jesu ord.

Når Jesus sier: «Vil noen gjøre hans vilje», da tenker han først og fremst på at du skal regne med det som han sier om seg selv og stole på det.

«Læren» som Jesus sier du skal gjøre erfaring med, er det som Jesus sier om seg og hva han har gjort for deg. Og hva går det egentlig ut på?

Jo, fordi du og jeg er sånne som vi er, derfor tok Jesus på seg hele ansvaret overfor Gud — for alt det som vi har vært og gjort og tenkt og ment, følt og opplevd og forsømt. Han tok på seg alt sammen for at du og jeg skulle være fri.

ORDET HOLDER — I LIV OG DØD

Jeg sto en dag ved dødsleiet hos en som var redd for å dø. Jeg spurte: Hvorfor er du redd for å dø? — Da svarte vedkommende: Jeg kan ikke gjøre regnskap overfor Gud!

Da kom det et Guds ord for meg som jeg skulle svare, og jeg fikk lov til å si det til vedkommende: Det er sant at du ikke kan klare regnskapet ditt overfor Gud; men hør hva Gud sier og tenk ikke på noe annet. Han sier til deg: «*Du plaget meg bare med dine synder, og slet meg ut med dine ugjerninger.*» Passer ikke det? spurte jeg. Det kom bare et stønn fra den døende. Men hør nå, fortsatte jeg, hva Gud sier til deg i samme åndedrett: «*Jeg, jeg er den som utsletter dine lovbrudd for min skyld, og dine synder minnes jeg ikke.*» Jes 43,24–25 Å, sukket vedkommende, les det en gang til! Og jeg leste det ikke bare en gang til, men sikkert ti ganger. Og vet du hva som hendte? På det ordet fikk den døende fred med Gud, og gikk lykkelig hjem til Jesus i tillit til ham. Det var i siste liten. Og du må ikke regne med at det går sånn bestandig, for det gjør det slett ikke.

Utsett ikke omvendelsen din! Når jeg har fortalt dette, er det bare for å vise at det går an å dø på det Jesus har gjort! Og går det an å dø på det, da går det også an å leve på det.

Akkurat det er Guds vilje; at vi skal leve på det som vi kan dø på! Og livet blir så visst ikke mer fattig av den grunn.

Jeg vil avslutte med å fortelle noe som jeg hørte av en god venn i 1935. Det var en troende mann i en bygd her på Østlandet. Han var hva man kaller litt «enfoldig», lite intellektuelt utrustet. Men gudfryktig var han. Han møtte en politisk og marxistisk innstilt mann som bekjente seg som ateist. Han hadde ikke annet til overs for Bibelen enn harselas. Og nå ville han diskutere med denne enfoldige kristne som han visste ikke ville kunne hevde seg i en diskusjon imot ham. Selv var han en øvet debattant. Men den enfoldige var ikke så dum allikevel. For han sa ganske enkelt: Du rakker ned på Bibelen: har du lest den? Nei, måtte den andre innrømme, han hadde ikke det. Men, sa den enfoldige kristne, du er vel ikke av dem som

uttaler deg om ting som de ikke har greie på? — Nei, naturligvis ikke, sa ateisten, han var da ikke sånn. Men kan du ikke begynne å lese den da, sa den troende, kan du ikke love meg å lese minst et kapittel hver dag? Så kan vi snakke sammen når du vet litt om hva som står i Bibelen.

Hvordan det nå gikk til, lovte han som var ateist å lese i Bibelen hver dag. Og hadde han lovt det, så ville han holde det. Og han begynte å lese i Det nye testamentet.

Etter noen dager sier han til kona si: Dette er jo helt annerledes enn jeg har tenkt. Etter noen dager til, sier han igjen til kona: Er dette sant, finnes det virkelig både en Gud og et evig liv. Så gikk det igjen noen dager. Da sier han igjen, og da hadde Bibelens ord virkelig gjort inntrykk på han: Er dette sant, da er du og jeg fortapte mennesker! Og ikke lenge etter hendte det at han og kona hans overga seg til Jesus og ble frelst.

Slik går det for seg. Og nå kan du selv spørre Bibelen, spørre Gud, om den er til å stole på!

Om igjen og om igjen gir Bibelen uttrykk for at den er til å stole på! Særlig vil jeg få peke på et ord i apostelen Paulus første brev til Timoteus, der han sier: Det er et troverdig ord — altså vel verd å tro på — og vel verd å motta, at Jesus Kristus er kommet til verden for å frelse syndere. 1Tim 1,15

Like sikkert som du tror dette, kommer du til å gjøre erfaring med at Bibelen er til å stole på.

VII. TROENS VISSHET

«Troen er sikkerhet for det som håpes, visshet om ting en ikke ser. For sin tro fikk mennesker i gammel tid godt vitnesbyrd. I tro forstår vi at verden er skapt ved Guds ord, og at det vi ser har sitt opphav i det usynlige.

I tro bar Abel fram for Gud et bedre offer enn Kain. Fordi han trodde, fikk han det vitnesbyrd at han var rettferdig; for Gud godkjente hans offergaver. Og med sin tro taler han ennå etter sin død.

For sin tros skyld ble Enok rykket bort uten å dø. Ingen så ham mer, for Gud hadde tatt ham til seg. Før han ble rykket bort, fikk han det vitnesbyrd at han behaget Gud. Uten tro er det umulig å behage Gud. For den som trer fram for Gud, må tro at han er til, og at han lønner dem som søker ham.

I tro bygde den gudfryktige Noah en ark, da han var blitt varslet om det som ennå ikke var synlig. Slik berget han sin familie. Hans tro ble en dom over verden, og selv ble han arving til den rettferdighet som troen gir.

I tro var Abraham lydige da han ble kalt, så han drog ut til et land som han skulle få til odel og eie. Han drog av sted uten å vite hvor han kom hen. I tro levde han som innflytter i det landet Gud hadde lovt ham. Han bodde i telt sammen med Isak og Jakob, som var medarvinger til det samme løftet. For han ventet på byen med de faste grunnvoller, den som har Gud til byggmester og skaper.

I tro fikk også Sara kraft til å bli mor for en ætt, enda så gammel hun var. For hun stolte på at han som hadde gitt løftet, var trofast. Fra én mann, som til og med var uten livskraft, kom det derfor en ætt så tallrik som stjernene på himmelen og så talløs som sanden på havets strand.

*I tro døde alle disse uten å ha vunnet det som var lovt. De bare så det langt borte og hilste det,
og de bekjente at de var fremmede og utlendinger på jorden.» Heb 11,1–13.*

I Hebr 3,14 leser vi: «Vi har fått del med Kristus, såfremt vi holder vår første fulle visshet fast inntil enden.»

Det er en sterk tilbøyelighet hos oss ved sånne ord å vende blikket innover, inn i oss selv, kjenne etter hva vi føler, kjenne om vi føler oss sikre! Det må jeg jo gjøre, tenker vi, for det står jo at tro er full visshet! Og vissheten kan jeg da bare finne i mitt eget hjerte.

Men hver ærlig sjel opplever at jo mer han søker vissheten i sitt eget hjerte, desto mer kjenner han seg uviss. Så fort det høres snakk om troens visshet, blir man uten trøst og fred, alt kjennes håpløst.

Men er det sånn ordet er ment?

For å finne svar på det, kan vi bare betrakte ordet nærmere og betrakte noen av de eksemplene på troende som blir ført fram for oss. Men før vi gjør det så la oss spørre:

HVA VISSHET ER

Hvordan kan et menneske bli viss på noe?

Da vil du snart forstå at det alltid er umulig å bli viss på noe ut fra deg selv alene.

Sett at en kom og fortalte deg noe som gledet deg veldig, da ville du øyeblikkelig spørre: Hvor vet du det fra? Hvem har fortalt deg det?

Du ville kjenne at du bare kunne bli sikker ved å stole på noen utenom deg selv! Stole på en som du visste var pålitelig, som du ikke kunne tvile på. Merk: Visshet er alltid bygd på kjensgjerninger utenom oss selv.

På kjensgjerninger!

Det blir selve kjensgjerningen som forvisser.

Jeg nevner dette for å gjøre klart at visshet aldri kan oppstå ut fra følelser, ønsker eller lengsler.

Om du besøkte en svært syk mann og du visste han ønsket inderlig å bli frisk og du gjerne ville gi ham et godt ord, kunne det da gi ham noen visshet at du sa: «Jeg tror nok du skal bli frisk»? Det var en uttalelse som var sprunget ut av ditt ønske for vedkommende, men det var ingen garanti for ham. Det ville være ansvarsløs tale.

«Visshet» som grunner seg på hva en føler, ønsker eller lengter etter, er i virkeligheten uvisshet. Hvilken garanti har vi for at det vi føler er rett? Eller for at det vi ønsker skal gå i oppfyllelse?

Ikke noe menneske har rett til å kunngjøre noe på grunn av hva det føler, eller stole på hva det ønsker.

Og gjelder det i alminnelige dagligdagse ting, så må det gjelde mangfoldige ganger mer i den største av alle saker for oss: spørsmålet om vår sjels frelse.

Hva kan det hjelpe meg om jeg tror at jeg er en kristen? Eller om jeg føler meg som et Guds barn?

Det er mangfoldige mennesker som tror at de er kristne og som føler seg som Guds barn, og de har aldri i sitt liv opplevd hva frelse er!

Ingen var så sikre på at de hørte Gud til som fariseerne på Jesu tid, og ingen var så langt borte fra Guds rike som akkurat de!

Derfor er det ikke noe dårlig tegn at et menneske umulig kan oppleve troens visshet ved å vende seg inn til sitt eget hjerte.

Men det er virkelig ikke det samme som at det er umulig å bli viss på sin sjels frelse! Det er en djevlsk lære som ofte får stor tilslutning; at et menneske umulig kan bli helt viss på sin sjels frelse her i verden. Det kunne vært interessant å se litt på årsakene til at sånn lære oppstår, men jeg vil bare få nevne at den alltid kommer av at man er blind for det som kan gjøre sjelen viss. Det kommer av at man i en eller annen form gjør vissheten avhengig av noe som foregår hos oss eller noe vi skal gjøre: Avhengig av opplevelse, avhengig av følelser eller ved at man blander sammen Guds nåde og våre egne gjerninger.

Det er gitt oss en urokkelig og uvisnelig årsak for vissheten vår. Og denne grunnen vil vi nå prøve å betrakte i lys av det ordet vi har foran oss.

HVORDAN BLI VISS

Ordet i Hebreerbrevet 11 stiller fram for oss en rekke eksempler på mennesker som var visse på sin frelse!

De kunne — som en kristen alltid kan — trosse døden, djevelen, helvete og verden. De sto faste og urokkelige i forfølgelser, i håpløshet, i nød, i vanskeligheter. Og de kunne stå fast fordi de var urokkelig visse i samvittigheten sin på at de var i samfunn med Gud og var frelste. De var visse på at de eide et evig liv. Nettopp det som kjennetegner en sann troende.

Hvordan kunne de være visse på dette?

Lå vissheten i deres opplevelser?

Her understreker ordet noe underlig: «I tro døde alle disse uten at de hadde oppnådd det som var lovet.» Vers 13.

Dette må ikke misforstås! Vi må sammenholde det med de siste versene i kapitlet:

«Enda alle disse fikk vitnesbyrd for troen sin, oppnådde de ikke det som var lovet, for Gud hadde forut utsett noe bedre for oss, så de ikke skulle nå fullendelsen uten oss.»

Det som vi ser fullbyrdet, det så ikke disse fullbyrdet, men de var allikevel urokkelig visse på det, så visse at de kunne leve på det, tåle lidelser og forfølgelser og dø på det.

På lignende måte er det for en kristen i dag: Han har enda ikke opplevd at frelsen holder i døden, han har enda ikke opplevd at han blir frelst og frikjent i Guds dom på den ytterste dagen. Men han kan bli så urokkelig viss på dette allerede nå, at han for denne visshetens skyld tåler alt!

Akkurat sånn er troens visshet! Han kan bli motsagt, fristet, anfektet, baktalt, og samtidig være urokkelig viss på at i døden går han hjem til Jesus og i dommen blir han anerkjent av Gud. Så viss kan han bli på dette at han kan motstå døden, djevelen og helvete.

Hvordan?

Som du skjønner er det ikke opplevelsen i og for seg som gir ham denne vissheten, for han er viss på det han enda ikke har opplevd noe!

For å finne svaret, så la oss vende tilbake til teksten.

Hvordan ble f.eks. Abraham viss? «Han dro ut uten å vite hvor hen han skulle komme.»

Når var Abraham viss? Da han kom til det landet Gud hadde lovet ham, eller da han dro hjemmefra?

Når ble han viss på at han skulle få en sønn? Først etter han hadde fått han? Nei, lenge før.

Det er lærerikt å betrakte Abraham og Sara her.

«Det ble av én, og det av en utlevd, avlet så mange som himmelens stjerner osv.»

Rom 4,18 skildrer Abraham før han fikk Isak: «Mot håp (egentlig utenfor håp) trodde han med håp.»

Abraham var urokkelig viss i en tilstand hvor det var umulig, hvor det var uten håp om at det kunne skje som Gud hadde lovet.

Dette er hemmeligheten i troens visshet. Man blir viss på tross av at det ligger hinsides alt det man menneskelig sett har rett til å håpe på.

Ordet forklarer hvordan:

«Ved tro fikk også Sara kraft til å grunnlegge en ætt, og det til tross for den høye alderen», dvs. til tross for at det menneskelig sett var umulig, «da hun aktet ham trofast som ga løftet!» (v. 11)

Hører du denne begrunnelsen? Hun aktet ham trofast som ga løftet!

Det minner om et annet ord om Abraham: mens alt var håpløst, «var han fullt viss på at det Gud hadde lovet, det var han også mektig til å gjøre». Rom 4,21

Her finner vi troens visshet: Akt Guds ord for det som det i sannhet er: Guds usvikelige ord til oss, stol på dette ordet og trøst deg til det uansett hva som skjer!

I denne sammenhengen kan det være verdt å kaste et blikk på det ordet som er oversatt med «visshet».

Det er et underlig rikt ord! Det betyr egentlig: «det som en står på». Grunnlag, grunnvoll, fundament.

Vi vet at hvis livet vårt er grunnlagt på noe som holder, så er vi frelst. Et liv som er bygget på en sann grunnvoll, blir et sant liv.

Ordet «visshet» tilkjenner etter grunnteksten ikke en følelse eller opplevelse her, men det fundamentet som Gud har lagt for frelsen og saligheten vår. Gud har nemlig lagt et sånt fundament. Det var enda ikke fullbyrdet i den gamle pakten, men løftet gjaldt for dem den gangen også. Men nå er denne grunnvollen ferdiglagt.

Denne grunnvollen heter Guds nåde i Jesus Kristus! Den er gitt fra evige tider av, men fullbyrdet i tiden av Guds egen Sønn, vår forsoner, som utslettet syndene våre med sitt eget blod.

Denne grunnvollen har Gud gitt som fundament for håp om frelse. De vet at et håp som grunner seg på kjensgjerninger, er et sant og berettiget håp.

Nettopp dette ligger i den definisjonen av troen som vi møter her i Hebr 11,1: Tro er å ha et fast, usvikelig grunnlag under håpet sitt! Jfr. Rom 8,24–25. På samme måte er det uttrykt i 3,14: «For vi har del med Kristus, såfremt vi holder fast ved fundamentet for troen vår inntil enden».

Jeg kan ikke slippe dette uten samtidig å få peke på et par ord fra Åpenbaringen: «Hold fast ved det du har inntil jeg kommer.» Åp 2,25,

«Jeg kommer snart! Hold fast ved det du har for at ingen skal ta kronen din.» (Åp 3,11).

Hva har vi å holde fast ved?

Vi har det Gud har gitt oss! Guds nåde i Jesus Kristus!

Det er ikke en formaning til å holde fast ved følelsene våre, opplevelsene våre, gleden vår, freden vår osv. Alt dette er virkninger av nåden! Men det er ikke selve nåden!

Det vi har å grunnfeste på og holde fast ved er: Jesu Kristi fullførte verk.

VISSHETEN SKAPES VED TROEN PÅ JESUS OG ORDET HANS

Dette har Jesus selv uttrykt så enkelt og klart i Joh 8,31:

«Hvis dere blir i mitt ord, da skal dere kjenne sannheten og sannheten skal gjøre dere fri.»

«Kjenne sannheten» er det samme som å oppleve sannheten.

«Kjenne» betyr nemlig å gjøre personlig erfaring om. Å bli personlig viss på frelsen i Jesus, henger sammen med å tro på ham.

Ordet om Jesus skaper troen i hjertet. Ordet legger nemlig inn i oss en overbevisning om at Gud snakker sant når han taler om hva han har gitt oss i Jesus.

Derfor kan Hebr 11,1 si at tro er «overbevisning om ting som ikke sees.»

Du kan ikke se at du blir frelst i døden. Du kan ikke se at du skal bli frikjent i dommen. Men du kan bli urokkelig overbevist i hjertet ditt om det! Så overbevist at du kan motstå alt!

Luther har sagt et utmerket ord her: «Der dette ordet (ordet om Jesus) kommer i hjertet med den rette troen, der gjør det hjertet så sterkt at det kan stå oppreist og sterkt mot all anfektelse, mot djevel og død og hva det nå må hete, så det fast og frimodig forakter og spotter tvil, fornektelse og alt hva ondt er, fordi Guds ord kan ikke lyve for ham.»

Derfor forstår du hvor feil, ja farlig det er å vende blikket innover når det er spørsmål om troens visshet!

Du må vende blikket utover! Som profeten sier: «Jeg vil skue ut etter Herren!»

Nettopp den slutningen trekker Hebreerbrevets forfatter av det han har framholdt i kapittel 11: «Derfor, når vi har så stor en sky av vitner omkring oss, så la oss legge av alt som tynger, og synden som så lett fanger oss inn, og med utholdenhet fullføre det løpet som ligger foran oss, med blikket festet på ham som er troens opphavsmann og fullender, Jesus.» Hebr 12,1–3.

Har du begynt å se på Jesus? Har du begynt å holde fast ved det Gud har gitt deg? Er livet ditt grunnlagt på den grunnvollen Gud har lagt?

Må Gud gi at dette kunne føre til at noen vendte seg til Jesus, som før har gått forbi ham!

Og troende venner: La oss aldri glemme at trosvisshetens grunnvoll er Jesus!

VIII. DET RETTE SINNET OG DET NYE LIVET

DET RETTE KRISTENSINNET

«Dere har hørt det er sagt: Du skal elske din neste og hate din fiende. Men jeg sier dere: Elsk deres fiender, velsign dem som forbanner dere, gjør godt mot dem som hater dere, og be for dem som forfølger dere, så dere kan være barn av deres Far i himmelen. For han lar sin sol gå opp over onde og gode og lar det regne over dem som gjør rett og dem som gjør urett. Om dere elsker dem som elsker dere, er det noe å lønne dere for? Gjør ikke tollerne det samme? Og om dere hilser vennlig på deres egne, er det noe storartet? Gjør ikke hedningene det samme? Vær da fullkomne, slik som deres himmelske Far er fullkommen.» Matteus 5,43–48

Ordet taler til oss om det rette kristne sinnet. Og i sannhet viser det oss et sinnelag som kvalitetsmessig er forskjellig fra det naturlige, menneskelige sinnet.

Hvor menneskene bruker forfølgelse og forbannelse, skal en kristen bruke velsignelse. Hvor menneskene hater, skal en kristen elske. Mens menneskene i alminnelighet misunner hverandre gleden, gleder den kristne seg med de glade. Mens menneskene er likegyldige for andres sorg, deltar den kristne av hjertet i dem. Og mens verden ligger i det onde, overvinner den kristne det onde med det gode.

Jesus sier at i virkeligheten sikter den kristnes sinn ikke på noe mindre enn å være fullkommen, «likesom deres himmelske Far er fullkommen». Matt 5,48.

Overfor sånne ord møter vi en dobbel vanskelighet og en dobbelt fare. Ikke fordi ordet er uklart og utydelig eller vanskelig å forstå i den forstand, men fordi det er så veldig stor forskjell på det som Guds ord sier vi skal være og det vi i virkeligheten er.

Si meg, du som er kristen og du som vil leve som en kristen: Klarer du å være sånn som ordet sier her?

Å, nei! sukker du, det er nettopp det forferdelige; at det jeg gjerne vil være og innerst inne lengter etter, det er jeg slettes ikke!

Dette er det som gjør at vi overfor ordet om den kristnes sinnelag møter en dobbelt fare.

Den ene faren er å ikke ta ordet alvorlig. Visstnok står det sånn som vi har nevnt, om den kristnes rette sinn; men det er jo umulig å være sånn, tenker man. Det kan da ikke være ment bokstavelig!

Vokt deg her! Tar vi ikke ordet bokstavelig, fusker vi med sannheten!

Og jeg spør deg: er det urimelig at Guds ord sier noe annet om de kristne enn om andre mennesker?

Skal en kristen være som andre, hate der andre hater, hevde seg selv som menneskene ellers hevder seg selv, være egoistisk, innrette seg etter eget forgodtbefinnende — kort sagt være som alle andre? Jesus venter ikke annet av tollere og syndere enn at de hilser på dem som de selv mottar hilsener av, og elsker dem de blir elsket av. Matt 5,46–47.

Skal en kristen være sånn?

Eller hva mener du om en som bekjenner seg som kristen, men er mer redd for å tape 5 kroner enn for å si en løgn? Eller hva synes du om en bekjennende kristen som er mer redd for å lide urett enn å gjøre urett?

Er det egentlig underlig at Guds ord stempler sånne menneskers kristenbekjennelse som hykleri og løgn?

Nei, la oss ikke fuske ved å slå av på ordets mening til egen fordel! Det er ment som det står.

Men da møter vi en annen fare. De som ikke akkederer på Guds ord, kommer i nød med seg selv og sier: hvordan kan jeg da være en kristen? Jeg klarer jo ikke dette! Og så blir man gående der uten frelsesvisshet og lyst og kraft til å leve etter Guds vilje.

Hvor ligger redningen fra begge disse avveiene?

BLAND IKKE SAMMEN BETINGELSEN FOR — MED VIRKNINGEN AV Å LEVE I SAMFUNN MED GUD

Hør nå godt etter, for her er vi ved en stor hemmelighet. Du skal vokte deg for å blande sammen det du skal være overfor Gud for å eie samfunn med ham, med det du skal være overfor dine medmennesker.

Eller sagt med andre ord: Du skal ikke blande sammen det som er betingelsen for å være i samfunn med Gud, med det som er virkningen av å leve i dette samfunnet!

I denne sammenblandingen ligger feilen! Blander vi sammen disse to tingene, da er det for det første umulig å tilegne seg Guds nåde, og for det andre blir det umulig å få lyst og trang til å gjøre Guds vilje.

Å blande sammen det vi skal være overfor Gud — det som gjør oss til Guds barn — med det vi skal være overfor våre medmennesker, det virker bare egenrettferdighet! Og rent ut sagt; for dem som ikke er klare her, er Guds vilje en trelldom og plage!

Hva gjør et menneske til en kristen?

Jesus Kristus og hans stedfortredergjerning.

Når det er spørsmål om du får være Guds barn, da er det bare spørsmål om hva Jesus har gjort for deg og om du stoler på det. I mitt forhold til Gud, sier Luther, er jeg som det verken fantes ett eller ti bud: for alle bud er oppfylt for meg av min stedfortreder.

Når det derimot er spørsmål om hva du skal være overfor medmenneskene dine, da har du en sann beskrivelse av det i ordet om den kristnes sinn. Og dette sinnet kommer i mennesket ved den Hellige Ånd, såfremt du mottar og forblir i den nåden som er i Jesu forsoning.

ÅNDENS RENSELSE

Det nye testamentet snakker om to slags renselser; Blodets renselse og Åndens renselse.

Blodets renselse rensar den som tror på Jesus for all synd ovenfor Gud. Den er fullkommen, og den er fullført uten oss i Jesu Kristi forsoning. Det er den — og bare den — som gjør oss til kristne mennesker.

Åndens renselse skjer inni oss, i hjertene våre. Den er ikke fullkommen hos noen kristen her i verden, og er ikke like stor hos alle. Den gjør oss ikke til kristne, men er virkningen av at vi lever under Blodets renselse.

Derfor skal du som kjenner det så galt med deg, frimodig tro at syndene dine er tilgitt på Jesu forsoningsansvar!

Da får du frelsesvisshet og fred! Og da får du et sinn som har lyst og trang til å leve rett etter Guds vilje. Og da gjelder det at du med dette sinnet følger de formaningene som taler om det sanne kristne sinnelaget.

«Bli i meg, så blir jeg i dere. Den som blir i meg og jeg i ham, han bærer mye frukt.» Joh 15,4–5.

DEN HELLIGE SKAL HELLIGGJØRES

«Jeg sier dere: Lev et liv i Ånden! Da følger dere ikke begjæret i vår syndige natur. For vår onde natur står med sitt begjær Ånden imot, og Ånden står imot vår onde natur. De to ligger i strid, slik at dere ikke er i stand til å gjøre det dere vil. Blir dere drevet av Ånden, da er dere ikke under loven.

Det er klart hva det er som kommer fra vår onde natur: hor, umoral, utskeielser, avgudsdyrkelse og trolldom, fiendskap, strid, rivalisering, sinne, selvhevdelse, stridigheter, partier og misunnelse, fyll, festing og mer av samme slag. Som jeg har sagt før: De som gjør slikt, skal ikke arve Guds rike.

Men Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, overbærenhet, vennlighet, godhet, trofasthet, tålsomhet og selvbeherskelse.» Gal 5,16–22

Dette ordet taler til oss om å leve et rett kristenliv, det som vi med ett ord pleier å kalle helliggjørelse.

Hva er egentlig helliggjørelse?

Det mest nærliggende svaret synes å være: Helliggjørelse er naturligvis å bli et hellig menneske. Men dette svaret er ikke uten videre riktig. Ja, det kan til og med være fundamentalt uriktig.

La oss se på et grunnleggende ordet i Skriften som gir et enkelt svar på hva helliggjørelse er. Vi finner det i Bibelens siste kapittel. Åp 22,11: «La den som gjør urett, fremdeles gjøre urett, og den urene fremdeles bli uren, og den rettferdige fremdeles gjøre rettferdighet, og den hellige fremdeles bli helliggjort.»

Her sies det helt direkte rett fram at det som et menneske er, det kommer det til å bli: den som er ond, blir ond: den som er rettferdig, blir rettferdig; den som er hellig, blir hellig.

Vi helliggjøres altså ikke for å bli hellige, men vi må være hellige for å kunne helliggjøres. Det er den hellige som blir helliggjort. Ingen andre.

Hvordan blir en da hellig?

Jo, svarer Guds ord, ved å høre og ta imot ordet om Jesu forsoning:

«I kraft av denne viljen er vi blitt helliget ved at Jesu Kristi kropp ble båret fram som offer én gang for alle. For ved en eneste offergave har han for alltid gjort dem som helliges, fullkomne.» Hebr 10,10;14

Og Jesus sier til disiplene sine den siste kvelden han var sammen med dem — og han visste godt at de ikke var syndfrie —: «Dere er alt rene på grunn av det ordet som jeg har talt til dere».

Et hellig menneske er den som har mottatt syndenes tilgivelse ved troen på Jesu Kristi forsoning. Han står ren for Gud. Det skal du vite, du som tror på Jesus.

Men i og med at vi tar imot syndenes tilgivelse skjer det ikke bare at vi blir stående rensset fra synden vår overfor Gud. Det skjer også noe i vår person: det fødes et nytt sinn, skapes en ny natur i oss, et sinn og en natur som elsker Gud og det han vil, og hater det som er imot Gud.

Helliggjørelse er at dette sinnet får vokse og utvikle seg i en kristen. «Bli hva du er!» (Luther)

Men en kristen har ikke bare dette sinnet i seg, han har også det gamle mennesket, kjøttet, som står Gud imot. «For kjøttets begjær står imot Ånden, og Åndens begjær står imot kjøttet.» Gal 5,17.

Helliggjørelse er altså ikke en forbedring av det naturlige mennesket. Det er også noe mer — noe vesentlig annet — enn selvbeherskelse. Det er veksten av et sinn som Gud har skapt i oss ved sin Hellige Ånd. Og Ordet pålegger oss at dette sinnet, og ikke vår gamle natur, skal vokse i oss.

Hvordan kan dette skje?

Ved å vandre i Ånden, svarer Ordet.

Å vandre i Ånden er å leve i det som man har mottatt fra Kristus. «Bli i meg» sier Jesus. Lev i syndenes tilgivelse! Ta den imot hver dag!

Videre: Ta avstand fra selvlivet ditt: Når du kjenner fristelser av alle slag, sånn som ordet nevner her, og mye annet: hovmod, misunnelse, parti-sinn, fornærmelser, utukt osv., skal du ikke tvile på Guds nåde. Du skal regne med at kjøpte Jesus deg fri fra nettopp alt dette onde i deg. Og så skal du ta avstand fra alt det onde i deg selv og bruke det sinnet Jesus har gitt deg. Du vet at det man bruker, det vokser og utfolder seg, og omvendt. Det gjelder også det sinnet Gud ved sin Ånd har født i oss.

Jesus sier: «Den som blir i meg og jeg i ham, han bærer mye frukt; for uten meg kan dere ikke gjøre noe».

«KAN JEG LIKEVEL VÆRE GUDS BARN?»

Spørsmål

1. Jeg vil høre Jesus til av hele hjertet, men iblant får jeg stygge tanker. Kan jeg allikevel være et Guds barn?
2. Kommer det iblant urene tanker for dem som hører Gud til, eller er det bare meg som plages av slikt?

En som kjemper

Kjære kjempende sjel!

Spørsmålene dine vitner om at det er to kjensgjerninger du ikke har klart for deg. Og denne uklarheten — og ikke syndigheten og hjelpeløsheten din — hindrer deg i å bli viss på barnekåret hos Gud, og lammer deg i kampen din mot synden.

Den ene kjensgjerningen er at betingelsen for å være et Guds barn heter: Ufortjent av nåde ved troen på Jesus. Den andre kjensgjerningen er at en kristen har sin gamle, syndige natur i seg også etter at han er frelst.

Du tenker: «Var jeg en kristen, kunne umulig sånne tanker dukke opp i meg. Tror jeg så at jeg er et Guds barn, som jeg er nå, så bedrar jeg meg selv.» — Når du synes det går bedre med deg, tennes det håp i deg at du sikkert må være et Guds barn, men så fort du føler det onde i hjertet ditt, er håpet borte igjen. Kan du innse hva som ligger bak de tankene?

Jo, du vil bygge på nådens virkning i hjertet ditt istedenfor på selve nåden. Du vil tro deg frelst ved det Gud skal virke i deg istedenfor ved det han har gitt deg i Jesus. Men det er kamuflert egenrettferdighet. Det ser ut som ydmykhet og sannhetskjærlighet, men er egenrettferdig, stolthet og mistillit til Jesus.

Slik er nettopp vår naturlige, religiøse innstilling. Vi gjør motstand mot å leve under en annens ansvar, på en annens regning og rettferdighet. Rom 5,18. Dette — og ikke elendigheten din — er den største faren din og den egentlige hindringen for frelsesvissheten din og dermed for kampen din mot onde tanker.

Kjære deg!

Hva er betingelsen for å være en kristen? Nåde og tilgivelse for Jesus skyld. Ikke etter hva vi har fortjent, men etter rikdommen i Guds hjerte, hans nådes rikdom.

Du skal ikke først bli annerledes ved Guds hjelp og så være et Guds barn — men omvendt: du må være et Guds barn og så bli annerledes. Spør derfor ikke: Kan jeg være et Guds barn når jeg har stygge tanker: men si frimodig: Fordi alt er feil med meg og jeg i meg selv er helt bundet av synden, vil jeg sette all min lit til Jesus. Jeg vil ikke tvile på at jeg får være et Guds barn, sånn som jeg er, for jeg vil ikke ringeakte Jesus og det han har gjort for meg.

Som svar på det siste spørsmålet ditt vil jeg bare henvise til Gal 5,17: «Kjøttet begjærer mot Ånden og Ånden mot kjøttet. De står hverandre imot.»

Av det forstår du at en kristen har den gamle, onde naturen sin i seg så lenge han er på jorden, og denne gamle naturen kan verken helliggjøres eller forbedres. Den er og blir hva den har vært.

Sånn er det også med de stygge tankene dine. De kan dukke opp når som helst, og djevelen skal nok la dem komme opp i deg i de helligste stundene dine, når du f.eks. ber eller er ved nattverdbordet. Men la deg ikke forvirre. Djevelen vil med de tankene bare ta din beroligende forvissning på Guds nåde fra deg. La ham ikke gjøre det. Be om at du må vandre i Ånden. En ting er det at disse tankene kommer, en annen at de hersker over deg — det kan du unngå ved å vandre i Ånden. Gal 5,16: «Lev et liv i Ånden! Da følger dere ikke begjæret i menneskets kjøtt og blod.»

Det vil først og fremst si at du tror på syndenes tilgivelse i fristelsens stund. Du må ikke tro at du først skal seire over tankene dine og deretter få dem tilgitt. Da er ikke bare nederlaget

gitt, men du står i fare for å gli bort fra Jesus. Du må ikke slippe den vissheten at du er Guds barn.

Vi skal ikke få seier for å være Guds barn, men være Guds barn *av nåde* for å få seier. Jesus seiret på Golgata over det du fristes til nå, og du seirer ved å ta din tilflukt til hans seier.

Straks du merker de onde tankene, fly da til Jesus med dem. Hold deg nær til ham, og du løses fra makten i tankene dine og får seier over dem.

Målet er ikke at du æres som kristen, men at Jesu seier blir kjent og æret av deg.

«Hold dere alltid nær til Kristi kors og vunder.

Så ligger Satan under med all sin helvedhær.»

IX. VIL DU BLI FRELST?

«Senere fant Jesus mannen på tempelplassen og sa til ham: Nå er du blitt frisk. Synd ikke mer, for at ikke noe verre skal hende deg.» Joh 5,14

SYND OG SYKDOM

Den mannen vi hører om her ble helbredet av Jesus. Han led av en sykdom som hadde årsak i et syndig liv. Det skjønner vi av Jesu formaning til ham: «Synd ikke mer for at ikke noe verre skal hende deg!» V. 14.

Av det må vi vokte oss for å tenke at all sykdom kommer av bestemte synder! — selv om vi vet at det er synden som har brakt sykdommen, og også alle andre slags lidelser, inn i verden.

Slett ikke all sykdom har årsak i bestemte synder. Da Lasarus i Betania ble syk, var det så visst ikke fordi han hadde gjort noe galt. Da disiplene spurte om den blindfødte, om det var ham eller foreldrene hans som hadde syndet, svarte Jesus at det var verken han eller hans foreldre som hadde syndet, men han var født blind for at Guds herlighet skulle åpenbares på ham.

Gud sender ofte sine troende sykdommer for å prøve troen deres eller for å gi dem en nødvendig tukt. Likeså bruker han ofte sykdom hos verdslige mennesker som ellers lever et ærbart liv, for gjennom den å få dem i tale. Og han bruker sykdom mange ganger i tjenesten sin for å kalle sine troende ut av denne onde verden og hjem til seg. Ikke i noen av disse tilfellene har vi rett til å si at sykdommen har årsaken sin i bestemte synder.

Men i dette tilfellet dreier det seg om sykdom som er direkte følge av et syndig liv.

Det er enkelte synder som på en særlig måte fører onde følger med seg: usedelighet, drukkenskap, fråtseri, utsvevelser osv. I det hele tatt: Det blir aldri uten kroppslige følger når et menneske vil leve bare for å nyte livet. Skriften bruker sterke ord om dem som synder mot naturen. Og Gud har ordnet det sånn at før eller siden må et menneske høste frukten av det han har sådd.

Det er forresten en guddommelig omsorg! Tenk om man skulle kunne fråtse, leve som man vil uten grenser og barrierer, uten minste frykt for følgene? Det ville blitt til evig ulykke! Ved at Gud har ordnet med følger av et syndig og utsvevende liv, har han oppnådd to ting:

Det er en grense for hvor lenge et menneske får boltre seg fritt til sin egen og andres ulykke. Det kommer en tid da synden ikke lenger kan nytes, men blir besk og sur.

Når et menneske lider under syndens følger og livet er blitt en lidelse for ham, kan Gud få en anledning til å nå ham med ordet sitt. Det kan han ikke så lenge han nyter synden.

Gjennom syndens bitre følger kan Gud nå mange som ellers ville være prisgitt evig undergang! Derfor er det sannelig en guddommelig omsorg at Gud allerede her i verden lar et menneske høste det som han sår.

SYND — OG ET FORSPILT LIV

La oss prøve å tenke oss hvordan den mannen vi hører om i Ordet, hadde det. — Ikke fordi det i og for seg betyr så mye; men fordi det kan hjelpe oss til å se hvordan Jesus er.

I 38 år — en hel menneskealder — hadde han ligget syk på grunn av at han ikke hadde stelt seg rett i ungdommen sin!

For en tilværelse!

Ikke kunne han arbeide, ikke leve noe familieliv, ikke bruke evnene sine, ikke engang gå. Trolig led han av den sykdommen som Det nye testamentet kaller å være «vissen», dvs. at ett eller flere lemmer svant hen på ham. Ikke på noen måte kunne han leve et normalt liv eller gjøre den gjerningen Gud hadde tiltenkt ham.

Hvordan tror du det måtte føles?

Han som vel skulle hatt en familie å forsørge, en gjerning å gjøre, han lå nå der til byrde og var avhengig av dem som ville ta seg av ham og gi ham litt mat og hjelp.

Og han hadde ingen som helst utsikt til at det kunne bli annerledes.

Og det verste av alt: Den uavlatelige bebreidelsen om at dette har jeg selv forskyldt! Dette kunne vært unngått om jeg hadde stelt meg rett.

Hvordan tror du denne mannens karakter og viljesliv var etter å ha ligget 38 år på denne måten? Hele personligheten var ødelagt. Ikke bare sånn som den er ødelagt hos alle mennesker på grunn av synden; døde i synder og overtredelser. Overfor Gud og til vår frelse, er vi alle like fortapt. Men også sånn at han aldri mer kunne leve som et normalt menneske og gjøre en manns gjerning.

Mange ble aldri det de skulle på grunn av sin ungdoms synder og et utsvevende liv. De kom aldri til å bruke evnene sine. Det er mange ødelagte personligheter på grunn av at de ga seg til å følge lystene sine.

Noen har ødelagte nerver. Andre har pådratt seg en livsvarig sykdom. Men det verste er at karakteren er ødelagt. Viljeslivet er brutt, følelseslivet forkvaklet.

Det som et menneske normalt har avsky for, er blitt deres last. De treller under lystene sine. Og så vet de med seg selv at det er så uhyggelig selvforskyldt.

Men om vi menneskelig sett ikke ligger under for laster og har ødelagt helsen vår, er det tvilsomt om det er noen av oss som ikke kjenner hvordan synden har satt merker i vår egen karakter. Merkene sitter igjen også etter at man er frelst, og en får kjenne det hele livet.

DE SOM SVIKTER KALLET

Det er heller ikke få som får lide under bevisstheten om at de en dag sviktet Frelseren sin.

Jeg har møtt mennesker som i sine unge dager sviktet et misjonskall de var overbevist om. Det kostet for mye å være lydige, syntes de. Og så har de med årene måttet lære at det kom til å koste mer å være ulydige.

Noen har sviktet andre kall. De kunne ikke tjene penger nok i den gjerningen Gud hadde gitt dem. Eller de syntes ikke de ble store nok, folk aktet ikke nok på dem. Mer enn én som var kalt til å forkynne ordet om Jesus i landet vårt, har sviktet her.

Enten på grunn av timelige bekymringer eller av trang til å ha det godt her på jorden, forlot de den veien som Gud hadde lagt for dem — og begynte å gå sine egne veier.

Og hvordan gikk det?

Mange av dem mistet livet i Gud. De kom åndelig talt på vidvanke. Og fordi de ikke lenger hadde Guds velsignelse over seg, har aldri noe lykkes for dem.

La meg — i parentes — få si: Har du en gjerning som Gud har gitt deg, så bli tro i den om det enn må synes så smått! Tro aldri at noe skal bli bedre for deg ved at du velger din egen vei istedenfor Guds vei!

Noe av det tristeste man allikevel kan oppleve er å møte mennesker som har hatt kall fra Gud til å omvende seg, men som sto imot: Det kostet for mye å bli en kristen!

Et menneske er aldri det samme som før, etter å ha hatt Guds kall:

Enten følger han kallet og omvender seg og blir frelst, og da blir det i sannhet et nytt liv. Fred med Gud, en fullkommen rettferdighet i Jesus og et nytt sinn i hjertet!

Eller han står Guds Ånd imot, og da er han heller ikke den samme som før. Han vet at han bevisst har stått Guds Ånd imot, og du kan tro han får kjenne det: En nagende orm i samvittigheten.

Det er nok mennesker som av bitter erfaring må innrømme i dag: Da jeg sviktet Frelseren min, kom jeg ut av kurs. Og kostet det mye å være lydig, må de i dag med bitter smerte erkjenne at det har kostet mer å være ulydig.

Om ikke det er blitt store legemlige følger, ja, om man har nådd fram til rikdom, en god forretning, gode jordiske kår, hva betyr det når man har en gnagende orm i samvittigheten som tærer bort all livslykken?

Enten du er et ufrelst menneske som bærer på følgene av syndelivet ditt eller følgene av å ha stått Guds Ånd imot den gangen Gud kalte deg til omvendelse, eller du nok er en kristen, men har sviktet Frelseren din da han kalte deg til gjerning i riket sitt og du nå bærer på bitre følger av å ha vært ulydig, — i begge tilfeller har Jesus et ord til deg.

VIL DU BLI FRISK?

Ordet gir oss et vidunderlig bilde av Jesus!

Se først på Jesus sånn som han kom til mannen ved Betesda-dammen. Han visste hvordan mannen hadde det. Og går til ham og spør: «Vil du bli frisk?»

Hvordan tror du det måtte virke?

Jeg synes jeg hører svaret: Ja, var det bare mulig!

Når et menneske møter Jesus med det svaret, er det håp!

Da er hjertet ikke forherdet enda.

Og Jesus gjør mannen frisk. Han gjenoppretter alt for ham. Det måtte være med underlige følelser at han tok sengen sin og gikk etter å ha vært syk i 38 år! Fremstillingen i Ordet er knapp, men det ser ut som mannen umiddelbart var desorientert.

Om det ikke uttrykkelig står at mannen også ble frelst, sies det allikevel indirekte: «Synd ikke mere for at ikke noe verre skal hende deg.» Der synes Jesus tydelig nok å si: Det er noe

som er verre enn å forspille helsen sin, og det er å gå fortapt. Stell deg nå ikke sånn at du skal komme til å gå fortapt.

Evangeliene viser at Jesus lindret nød og hjalp overalt hvor han slapp til. Vantro hindret ham ofte, men så sant han slapp til, var det trangen hans å hjelpe.

Men allikevel viser det seg at han først og fremst søkte til dem som han så at han samtidig kunne få frelse. Og jeg tror Jesus både frelste og helbredet mannen ved Betesda-dammen. Og hva gjorde vel han? Han hørte på Jesus og tok imot ham!

JESUS MØTER OSS DER VI STÅR

Sånn kommer Ordet og bringer Jesus til deg.

Jeg vet hvordan du har det, sier han. Akkurat der du står, vil jeg møte deg. Jeg vet om den bundne viljen din, jeg vet om det mislykkede livet ditt. Jeg vet om ormen som gnager i samvittigheten din.

Vil du at jeg skal ta meg av deg?

Det store med Jesus er at han møter oss alltid akkurat der vi står. Men han kan ikke tvinge oss med fysisk makt! Samfunn må alltid være gjensidig. Derfor går han overbevisningens vei.

Han må først få vekke trangen til å bli hjulpet.

Og hør nå litt om hva Jesus kommer til deg med: Alt det du har gjort og alt det du er, har han kjøpt deg fri fra i soningsverket sitt på Golgata.

Skyldbrevet utslettet han. Men merk deg spesielt: «Han har kjøpt oss løs fra vår dårlige ferd» 1Pet 1,18.

REN FOR GUD — OG LØST

Tenk på disse to tingene: Bli ren for Gud. Bli løst fra det onde man er i seg selv.

Begge deler får man ved å ta imot Jesus. Det ligger ferdig. «I ham har vi forløsning ved hans blod, syndenes tilgivelse.» Ef 1,7.

Rettferdiggjørelsens salige hemmelighet: I Jesus får jeg til odel og eie alt Gud krever av meg. Derfor kan Gud erklære meg for å være rettferdig. Og ved å ta imot denne rettferdigheten, blir jeg også et nytt menneske.

Både rettferdiggjørelsen og gjenfødselen, eller om vi skal si levendegjørelsen, er en gave.

Mange strever med å få et nytt sinn for at de kan få det rett med Gud. Men det er å sette saken fullstendig på hodet. Likesom man får det rett med Gud ved å ta imot Jesus, får man også et nytt sinn ved å ta imot Jesus. Gjenfødselen er også en gave.

Dette tilbyr Jesus deg i ordet sitt! Hva svarer du?

Men nå skjønner du: Han må få gi seg selv til deg. Han vil ikke lappe på fillene. En fyller ikke ny vin i gamle sekker.

Derfor vil ham møte deg på det ømme punktet ditt for å komme deg til hjelp akkurat der du står.

Hvor var det ulykken begynte i livet ditt? Vil du erkjenne det og vil du ta imot Jesus?

Jeg kan ikke love at Jesus alltid vil gjøre deg frisk eller ta bort merkene etter det gamle livet. Ofte gjør han det også. Og han vil kanskje gjøre det mer enn vi ofte tenker.

Men én ting vet jeg: Til og med merkene blir til velsignelse for den som eier Jesus. Rom 8,28.

Og hva betyr vel alt annet mot det at man vet at man står ren for Gud og er frelst fra hele den dårlige ferden sin.

Også det onde i deg må tjene deg til gode når du har lært å kjempe mot det i tro.

Jo mer det gamle mennesket avsløres, jo mer får du se hva du er løst fra i Kristus.

Du som er en kristen, men er kommet ut av kurs og lider under at du aldri får gjøre den opprinnelige kallsgjerningen din, for du kan ikke leve livet ditt opp igjen: les Jer 18,2–6.

Gud kan bruke deg, vel å merke hvis du har det rett med Jesus og har erkjent når og hvor du sviktet ham. Den som skal gjøre Guds gjerning, må ha en ordnet fortid. Dvs. må eie Kristus og leve rett i ham, for hele fortiden vår er ordnet i ham, likesom hele fremtiden vår gis oss i ham.

Jesus vil altså møte deg der du står! Og han vil være alt for deg til liv og gudsfrykt!

Vik ikke av fra dette budskapet for at ikke noe verre skal hende deg!

Den som ikke lever i et rett forhold til Jesus, er i en farlig stilling inntil han har tatt imot Jesus.

Så lenge vi er her i verden, kan du komme til ham som du er og få alt ordnet. Men du kan ikke komme inn i himmelen som du er.

Der kan du bare komme inn ved Jesu rettferdighet og fullførte verk.

Det er ille å ha syndet og forspilt sine anledninger. Men det er en ting som er enda verre: Å avvise evangeliet!

Nå spør Jesus: Vil du bli frelst? Vil du bli hjulpet? Hva svarer du?

Dette ordet kaster også lys over oppgavene vår som kristne. Gud har oss som frelste mennesker for gjennom oss å bringe ordet om Jesus til dem som står utenfor Guds rike.

Om vi kunne få nåde til å møte medmenneskene våre rett! Ikke ovenfra og ned.

Hva er vel vi? Benådede mennesker. I oss selv er vi ikke det grann bedre enn andre. Vår ære er at Jesus kom til oss og tok seg av oss i nøden vår.

Derfor gjelder det at vi peker på hjelpen sånn som vi har møtt den i Jesus.

Det er godt å møte kristne som ikke er store i seg selv. Det er så altfor mye av den ånden at en skal trekke andre opp til seg selv istedenfor selv å stige ned til andre.

Hedningelandene vrimler av sånne mennesker som ordet taler om. Hvem skal hjelpe dem om ikke vi!

Å, at Jesus må få være det for oss som han gjerne vil! Og at livet vårt kan være disponibelt for ham!

X. GJENNOM FARER — TIL SEIER

Å LEVE SEG SELV ER Å MISTE SEG SELV

*«Hva vil det gagne et menneske om det vinner hele verden, men taper sin sjel?
Eller hva skal et menneske gi som vederlag for sin sjel?» Matt 16,26.*

Vi får ikke noe gratis i verden. Alt må vi betale for eller bøte for. Det er bare i Guds rike det heter å kjøpe uten penger og uten betaling, fordi en annen har betalt; Guds egen Sønn. Derfor er vilkåret i Guds rike nåde.

Men ellers må vi betale for alt. Og det som vi mest av alt blir nødt til å bøte for er selvhevdelsen. I det ordet vi har for oss her, kaller Jesus det «å berge livet sitt». Han tenker på alt som kommer inn under det å utfolde det naturlige mennesket, egoisme, det å leve som man har lyst til, egenrettferdighet og alt annet som kan nevnes om dette. Jo mer vi prøver på å utfolde vårt naturlige sjelsliv, jo mer må vi bøte for det. Og hva må vi bøte med? Jo, oss selv! Den som vil berge livet sitt, skal miste det.

Det å hevde seg selv kan skje på mange måter. Ved tøylesløshet og nytelsessyke. Ved å leve etter lystene sine. Ved å slå andre ned for å komme fram selv, som f.eks. mange forretningsmenn gjør, når de kjøper opp utestående fordringer for å trekke fordel av andre menneskers vanskeligheter. Og det hjelper ikke om de gjør det på en sånn måte at de ikke kan rammes av straffeloven. Men det kan også skje i langt penere former og med det vi i daglig tale kaller «selvoppofrelse». Vitenskapsmannen kan nå store resultater ved iherdig slit, og så er allikevel drivkraften bakom at han selv skal bli stor og anerkjent. Det kan skje ved egenrettferdighet og med en god moral, men formålet er det samme; å bli noe selv.

Uansett måten det skjer på, må vi betale med oss selv for selvhevdelsen. Karakteren og personligheten ødelegges. En kan få mye moro, en annen kan bli en stor forsker, en tredje kan bli en meget religiøs og moralsk skikkelse, en fjerde vinner seg en stor økonomisk formue, en femte blir en stor kunstner, og så videre. Men de er ødelagt som mennesker. De fleste oppnår vel ikke noe ut over det vanlige, men blir ødelagt som mennesker allikevel. De har alle måttet bøte med seg selv.

I virkeligheten er dette alle menneskers historie så lenge de lever uten Gud. Og om vi en dag blir frelst, så blir det vår historie på nytt, hvis vi begynner å berge livet vårt. Vi må ikke glemme at det er sine troende Jesus først og fremst taler til her!

Å, hvor verden vrimler av både ubetydelige og mer fremragende mennesker, som ikke lenger har evnen til å leve et virkelig menneskeverdig liv! Man ser det i hjemmene: ektefellene har ikke lenger noe å gi hverandre, samlivet deres er sunket ned på det biologiske planet og er en karikatur av et ekteskap. Det er ingen fortrolighet mellom foreldrene og barna. Barna har ikke noe i hjemmet sitt. Man ser det samme i arbeidslivet. En ser det i det politiske livet.

Konfliktene kan ikke løses fordi ingen har det å gi som gir livet verdi. Man ser det overalt. Og som botemiddel roper de ut de som gir seg ut for å ha greie på det — i første rekke den

moderne psykologien — akkurat det som bare kan gjøre det verre: Det gjelder å få mennesket til å ha tillit til seg selv. Det gjelder å få utfolde seg selv!

Nei, sier han som virkelig har greie på det; den som vil berge livet sitt, skal miste det! Og det går som han har sagt, enten folk tror det eller ei.

Og så kommer Herren med spørsmålet: Hva vil et menneske gi til erstatning for seg selv? Hva skal du løse deg selv ut med?

De fleste flykter fra et så påtrengende og nærgående spørsmål. Men det er det samme som å flykte fra hjelpen. Og du kommer ikke fra det allikevel. Ved å flykte fra det, møter du det bare igjen — når det er for seint!

Stopp opp for det og svar!

Svaret blir negativt. Du har ikke noe du kan gi som erstatning for deg selv. Der står du. Og du kjenner at det er alvorlig å være menneske. Du begynner å kjenne det som Bibelen kaller å kjenne seg forlatt.

Men for dem som svarer ærlig her, både overfor seg selv og overfor Gud, kommer Jesus med et svar: Menneskesønnen — han som levde og døde og lever igjen ved Farens høyre hånd på våre alles vegner, er kommet, ikke for å la seg tjene, men for selv å tjene og gi sitt liv til løsepenger istedenfor mange.

Jesus har kjøpt deg fri fra selvlivet ditt! Han er blitt det rette livet ditt. Og i menneskeverd! Likesom han gir deg ditt verd for Gud!

Det var dette Jesus ville si oss!

Og med Jesu forsoning som bakgrunn er det han sier: Fornekt selvlivet ditt! Lev ikke i overensstemmelse med det som jeg har kjøpt deg fri fra! Ta avstand fra deg selv og lev i avhengighet av meg! Da skal du oppleve at du finner det som ingen andre finner: ditt eget sanne liv som menneske.

FAREN MED PENGENE

«Forman dem som er rike i denne verden, at de ikke må være overmodige og ikke sette sitt håp til den usikre rikdommen, men til Gud, han som gir oss rikelig av alt for at vi skal nyte det.» 1Tim 6,17

Det er to synder som Jesus — og med ham hele Det nye testamentet — advarer mot mer enn noe annet: Den ene er egenrettferdigheten, det vil si at man i en eller annen form tror om seg selv og gir seg ut for å være en kristen uten virkelig å være det.

Den andre er pengekjærheten.

Enda så forskjellige de disse to er, springer de ut — som vi skal se — fra samme roten. De er to alner av samme stykke. Og de trives ofte svært godt i sammen. Fariseerne var pengekjære. De er det i dag også. Men disse syndene er like farlige også når de ikke opptrer sammen. Pengekjærheten er like farlig for et utpreget verdslig menneske som for en navnkristen.

Vi hører så ofte: det er ikke det å ha mange penger som er farlig, men det å få hjertet knyttet til dem. Det er så sant som det er sagt. Men merk allikevel: Jesus sier faktisk at det er sjeldent et menneske med mange penger blir frelst!

For det første er det sjeldent at en som er rik kommer i samfunn med Gud. Mark 10,23.

Og for det andre viser de mange advarslene til kristne mot pengenes fare, at det er sjeldent en kristen med mange penger blir bevart frelst gjennom verden.

Saken er at det er umulig å ha mange penger uten å få hjertet og sinnet bundet av dem, med mindre et menneske eier noe som inntar hjertet hans mer enn pengene! Men det skal det et Guds under til å ha!

Hvorfor er det sånn?

Før jeg svaret på dette etter Guds ord, er det nødvendig å ta med: Bekymringene for den som ikke har mange penger er akkurat like farlig som det er for den rike å ha hjertet knyttet til pengene. Merk sammenhengen i talen til Jesus om dette! Han nevner så å si aldri faren ved pengene uten samtidig å advare mot bekymringer. F.eks. Matt 6,19–34.

Ja, hvorfor er det sånn? Fordi pengene gir anledning til å utfolde det som mennesket mest av alt elsker: sin egoisme, makt over andre, det å få innflytelse, hevde seg, få gjelde for noe og så videre.

Pengene hjelper mennesket til å ha omsorg for seg selv! Derfor kan fattigdom på sin måte bli like farlig som rikdom. Det er her pengekjærheten er av samme roten som egenrettferdigheten. Den er heller ikke annet enn at mennesket vil hevde seg selv overfor Gud.

Men dette at vi vil være oss selv nok, være vår egen gud, det er etter Guds ord selve synden som alle andre synder springer utfra og hvorfra alt det onde kommer.

Hos dem som har penger, blir det nytelsessyke, herskesyke, gjerrighet. Ingen kan i samme grad være fri for menneskelig medfølelse som den som har fått hjertet til en pengesekk.

Hos dem som ikke har penger, blir pengekjærheten til misunnelse, hat, mistillit, kravfullhet og mye annet.

Ser du hvordan vi med pengekjærheten treffer på en rot til alt ondt?

Hva er årsaken til nøden i verden, til krig, undertrykkelse, arbeidsløshet og alt annet vi kan nevne? Nettopp det vi snakker om her!

— — —

Hvordan blir vi frelst fra pengekjærheten?

Prinsipielt svarer Guds ord: ved å bli rik i Gud! Og det skal vi med Guds hjelp komme tilbake til.

Her vil jeg spesielt få understreke: For det første må vi erkjenne at Guds ord har rett når det sier hvor farlige pengene — bekymringene — er. Det koster! Men det er ufravikelig nødvendig! Og en slik erkjennelse drar oss til Jesus!

For det andre gjelder det å regne med at vi ikke kan løse oss selv! Du kan ikke selv komme deg fri fra pengekjærheten din eller bekymringene dine. Det har Jesus tatt på seg! Spørsmålet er om du vender deg til ham som du er. Sier du: «Jeg er bundet av pengene mine, bekymringene mine,» så svarer han: «Jeg er kommet for å sette fanger i frihet.»

For det tredje. Legg vinn på å gjøre godt mot andre! Det følger en vidunderlig velsignelse med det å gjøre godt mot andre.

Og til slutt. Glem ikke hva Herren har lovet den som er avhengig av ham:

«Og Gud makter å gi dere all sin gave i rikt mål, så dere alltid og under alle forhold har nok av alt, ja, har overflod til all god gjerning.» 2Kor 9,8.

KORSFESTET MED KRISTUS — TIL SEIER

Vi har i Gal 2,20 et personlig vitnesbyrd fra apostelen Paulus om hva Golgata kors er kommet til å bety for hans liv, og jeg tror at vi gjør klokt i å legge merke til hva han sier. Vi pleier jo det når en betydningsfull mann i Guds rike avlegger personlig vitnesbyrd, og jeg tror det har litt å bety hva Paulus sier om det personlige forholdet sitt til Kristus sin død på korset på Golgata. «Jeg er korsfestet med Kristus», sier han.

Jeg har i det senere tenkt mye på hvorfor der er så stor forskjell på våre vitnesbyrd og Paulus' vitnesbyrd om korset. Vi snakker om å klynge oss til korset og stå ved foten av korset. Jeg forstår godt den trangen som gir seg uttrykk i dette, og den er skapt av Gud. Men i Det nye testamentet snakkes det om at vi skal tro på korset og tilegne oss hva korset egentlig betyr.

Jeg har mange ganger prøvd å lukke øynene og fantasere at jeg så Kristus på korset i ånden på et stort krusifiks, og meg selv stående ved foten av dette. Du og jeg får liten hjelp av det. Det har du merket. Men når Paulus derimot taler om korset, sier han: «Jeg er korsfestet med Kristus», og så taler han om den virkningen det har gjort i livet hans: «Jeg lever ikke lenger selv.»

Nå vil jeg spørre deg, troende venn: Kan du vitne i dag og si at du er korsfestet med Kristus? Mange troende kan ikke det. Nå kan du være et frelst menneske om du ikke våger å vitne som Paulus, så sant du er kommet til Kristus med synden din.

Men allikevel må jeg si at så lenge vi ikke kan vitne at vi er korsfestet med Kristus, får vi ikke den rette frimodigheten og den rette gnisten i troen vår, og den rette kraften i helligjørelsen vår.

Mange spør: Hvordan skal jeg kunne vitne at jeg er korsfestet med Kristus, når jeg kjenner på alt det onde som bor i meg? Det verste for alle ærlige kristne er ikke den synden vi har gjort, heller ikke det vi har forsømt, men det som vi er i oss selv.

Det er så mange som sier: Jeg tror at Gud har tilgitt meg synden min, og jeg tror at jeg får være et Guds barn for Kristi skyld, men det er noe som er verre, og som berøver all frimodighet fra meg, og det er at jeg i hjertet mitt er så vrang, så uvillig til alt som er godt, så falsk og ond. Det er så mye syndig og sløvt. Og så skulle jeg allikevel kunne vitne: «Jeg er korsfestet med Kristus», — hvordan skulle det kunne gå til?

La oss nå stille dette spørsmål: Hvordan kunne det gå til at Paulus kunne vitne som han gjorde? Var han ferdig med alt som var ondt i hjertet sitt? Kjente han aldri manglende lyst til å be? Var han aldri treg til å gjøre Guds vilje? Kjente han aldri falskhet i hjertet sitt eller sløvhets eller noe sånt?

Jo, det kjente han bedre enn oss, fordi Gud hadde adgang til hjertet hans, og han sier: «For jeg vet at i meg, det vil si i mitt kjøtt og blod, bor det ikke noe godt. — Jeg ulykkelige menneske! Hvem skal fri meg fra denne dødens kropp?» Rom 7,18 og 24.

Vi får lys over hva Paulus mener når vi ser på hva han ellers har skrevet. «Ikke noe profetord i Skriften kan tydes på egen hånd.» Det må tolkes med hva som ellers står i Bibelen, sees i lys av hva som står skrevet ellers. I Kol 3,3 står der: «Dere er jo døde.» Og noen vers lenger nede: «Så død da —!». Paulus så at Kolosser-menigheten var plaget av sånne forferdelige djevenske ting som han nevner i vers 5 og følgende, og enda Paulus visste det, sa

han: «Dere er døde.» Merker du denne dobbeltheten? I 2Kor 5,15 får vi høre forklaringen på hva han mener.

Det har ofte stor betydning å legge merke til enkelte småord i Skriften. Legg merke til her det lille ordet i vers 15: «derfor». «Én er død for alle; derfor er de alle døde.» Ikke fordi de er blitt syndfrie og har seiret over alt ondt i hjertet sitt eller ikke føler seg fristet til synd; men fordi én er død, fordi Kristus døde for alle, er de alle døde. Det er et vidunderlig ord. Begynner det å gå opp for deg hva Paulus mener når han sier: «Jeg er korsfestet med Kristus»? Fordi Kristus døde i mitt sted, for meg, for Paulus, derfor er jeg død med Kristus i Guds øyne. Visstnok lever jeg enda her i verden og får føle hva det er å være menneske: «... det livet jeg nå lever som menneske av kjøtt og blod ...» Gal 2,20.

Det var i den tysk-franske krigen. Alle tyskere ble kalt hjem for å sendes til fronten, og alle tyskerne i London måtte også hjem. En dag møtte en englender en av sine tyske venner på gaten. «Er du her? Er du ikke reist?» «Jeg er død!» var svaret. «Jeg har fått lov å sende en stedfortreder, og siden da anser den tyske staten meg for død.»

Gud har sendt en stedfortreder, og siden da anser han meg for død. Hvis jeg nå virkelig begynner å tro dette at én er død for alle, hva må jeg så vitne? Da må jeg vitne: «Jeg er korsfestet med Kristus», og hvis jeg ikke gjør det, ringeakter jeg Guds nåde.

Jeg skulle ønske at vi ville begynne å tro på korset, ikke bare holde oss til dunkle og uklare talemåter om å stå ved korsets fot, men gjøre det Gud vil, akte på hva han har gjort med oss og synden vår. «Han bar våre synder på sitt legeme opp på treet», og «Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse». Gal 3,13.

«Forbannet være den som ikke holder ordene i denne loven og ikke gjør etter dem!» 5Mos 27,26. Og når skulle du og jeg komme dit at vi gjorde det? Men Gud sendte en stedfortreder og kjøpte oss fri. Takk da Gud og si: Dette tar jeg imot, at han døde i mitt sted.

KORSETS VIRKNINGER I LIVET VÅRT

Den som tar imot dette og virkelig for ramme alvor begynner å vitne at jeg er korsfestet med Kristus og begynner å akte det som en kjensgjerning, han får oppleve korsets virkninger i livet sitt. Han får det rette grunnlaget for frelsesvissheten sin og frimodighet overfor Gud. Det er mange mennesker som gjerne skulle ha vrenget hjertet sitt ut for Gud, men som aldri blir sikre på at de er frelst. Enkelte ganger synes det å lysne. Andre ganger er det mørkere. Mange troende mennesker har det sånn at når de kjenner nådens virkninger i hjertet sitt, så er de frimodige. Men i motsatte tilfeller mister de frimodigheten overfor Gud.

Jeg har selv prøvd dette. Jeg kunne iblant legge meg om kvelden, og jeg kunne være så frimodig og kjenne Gud så nær, og det var akkurat som himmelen var åpen. Sinnet og tankene bar oppover. Men så våknet jeg neste morgen. Det var som blåst bort. Jeg kjente meg treg, kald og uvillig, og så begynte jeg å tenke at det var ikke ekte det jeg opplevde i går kveld.

Og så har jeg prøvd å be Gud at han måtte ta bort det onde, forandre hjertet mitt så jeg ble varm og brennende i ånden. Da skulle jeg tro at jeg hørte Gud til. Du, be ikke Gud om å helliggjøre det gamle menneske! «*Kjøttets sinnelag er fiendskap mot Gud.*» Rom 8,7 Det nytter ikke å be Gud om å helliggjøre det som ikke kan være lydig. Be heller ikke Gud om å ta bort det

onde! Så lenge du skal være her i verden, må du kjenne og føle den gamle naturen. Si heller: «Takk, Gud, at fordi jeg er sånn, døde Kristus i mitt sted. Takk, Gud, at du har korsfestet meg med Kristus!» Det er nettopp dette som jeg kjenner bor i meg, i den syndige naturen min, dette som Jesus døde for. Vårt gamle menneske ble korsfestet med ham, og selv om dette ikke er dødt i meg selv, er det dødt i Guds øyne, akkurat som tyskeren sa lys levende: «Jeg er død, fordi jeg har sendt en stedfortreder.»

Visstnok kjenner jeg den onde naturen min, men jeg er død i Guds øyne. Gud har en gang for alle korsfestet meg med Kristus.

Hva hender når jeg tror dette? Frelsesvissheten og frimodigheten kommer igjen. Da springer gleden i hjertet.

Tro på hva korset betyr, istedenfor å be Gud ta fra oss og helliggjøre det gamle menneske, og du får en frelsesvisshet som holder også når du ikke kjenner nådens virkninger og som holder når fristelsen kommer! Da får du det mektigste våpenet mot Satan. Men det går ikke for seg uten kamp. Du skal få merke at du har sjelefienden og et bedragersk hjerte mot deg.

Ufrelste menneske: Dette er gjort for deg også. Jesus døde for deg, og du kan i dette øyeblikket begynne å takke Gud fordi Jesus døde for deg og ta det imot som ditt. Det er gjort for deg. Når du tar imot det som ditt, gjør du Guds vilje. Men egenrettferdigheten sitter dypt i vårt vesen. Det viser seg i at vi ser mer på våre mangler enn vi regner med Jesus.

En mann i Sverige skrev til Rosenius og klaget over at han ikke hadde syndserkjennelse nok. Det var med ham som det ofte er med oss, vi synes ikke vi tør tilegne oss Guds nåde fordi vi selv ikke har den rette erkjennelsen av vår egen synd.

Rosenius svarte blant annet: «Akkurat så mye som du kjenner nå, mener Skriften når den taler om ondskapen i menneskehjertet. Så mye og enda mye mer — for det er tilstrekkelig av dette å lære mer i hele vår levetid. Og nå en gåte for deg bror: Gjett hvor lenge du skal gjøre verre og verre erfaringer om deg selv og savne fred og kraft? Svar: Helt til du slutter å regne med deg selv eller med noe annet menneske.

Når en mann er syk, snakkes det om alle grader av svakhet. Da sier man: Nå kan han ikke spise lenger, nå ikke snakke lenger, nå ikke kjenne igjen folk lenger. Men når mannen er død, snakker man aldri mere om sånt. Hvorfor? For da regner man ikke lenger med ham. Og nå skal du vite, kjære bror, at du er ikke riktig død enda med hensyn til egenrettferdigheten din, siden du snakker så mye om manglene i den.

Hva er det vel i oss, annet enn synd, forbannelse, ormegift og helvete. Vi har fått alt, alt i Kristus og så vil vi ikke tro det.» Så langt Rosenius.

Akkurat sånn har det så lett for å være med oss også. Det kommer av at vi ikke er helt døde fra vår egenrettferdighet. Og det eneste middelet imot dette er å slutte med å regne med seg selv, ved at man isteden begynner å regne med Jesus. Det som alt kommer an på er at vi akter oss som døde, fordi Han døde i vårt sted. Jeg tror at jeg er død med Kristus, og virkelig frikjøpt fra lovens forbannelse.

SANN TAKKNEMLIGHET — OGSÅ I MOTGANG OG NØD

Ef 5,20

Takknemlighet mot Gud er et kjennetegn på sann gudsfrykt. Men på hvilken måte viser en sann takknemlighet seg overfor Gud? Hva kjennes den på?

De fleste vil vel straks svare: den viser seg i om vi takker Gud for alle hans gaver. Men tenk deg om, er dette egentlig svar nok?

Vi innser snart at vi har mye å takke Gud for: mat, klær, helse, evner, det å fylle en livsstilling, hjelp i nød osv. Hva har vi som vi ikke har fått? Ikke noe! Og det er helt sikkert at det er stor synd når et menneske ikke akter på dette.

Men allikevel. Om et menneske takker for alt dette, er det dermed sikkert at han er virkelig takknemlig mot Gud?

Nei, det behøver det ikke å være! Ja, så underlig det lyder kan sånn takk være uttrykk for ren egoisme! For å bruke et stygt, men veldig talende bilde: sånn takknemlighet kan være uttrykk for en skjøgekjærlighet til Gud, som elsker gavene hans, men ikke bryr seg om ham selv.

Nei, for å se om vi er takknemlige, må vi gå en helt annen vei: Hvordan er det med oss og takknemligheten vår mot Gud i alt det som vi ikke liker? Kan vi takke for det? Og vel å merke: takke fra hjertet, med et sinn som har trang til å takke ham for det som vi ikke liker. Kan vi takke når vi ikke er friske, når vi ikke har og ikke kan nyte mange av de gode gavene som hører dette livet til? Der er prøvesteinen¹. Det er her Ordet kommer til oss og sier at vi alltid skal si Gud og Far takk for alle ting i vår Herre Jesu Kristi navn.

For å få lys over dette må vi ta opp to spørsmål: Hva er medgang og lykke — og hva er motgang og ulykke, når vi skal prøve å svare på disse spørsmål i lyset fra Guds ord?

Disse spørsmålene kan du ikke få svar på før du er klar over hva du virkelig eier og som du aldri kan miste.

Det er ikke pengene dine, ikke eiendommen din; ja, ikke engang evnene dine og helsen din. Ikke om noe av dette kan du si at det er virkelig ditt. Du vet ikke om du kan eie det og bruke det i morgen.

Men det er to ting som er dine enten du vil eller ikke: det er øyeblikket, nået, og det er hele evigheten.

Å være klar over at det jeg eier, er øyeblikket, nået, og hele evigheten, det hjelper meg til å se hva medgang og motgang virkelig er.

Medgang og lykke oppleves her som en bekreftelse på å oppnå evigheten sånn som Gud har tiltenkt meg den. Og motgang og ulykke oppleves her i tiden, i øyeblikket, som det som hindrer meg i å nå den evigheten som Gud har tiltenkt meg.

Hva har Gud tiltenkt meg og deg i evigheten?

Det svarer Jesus på f.eks. i sin yppersteprestlige bønn når han sier at den herligheten som Gud har gitt ham, den har han gitt oss: barnerett hos Gud, arverett og fullkommen salighet.

---

¹ Prøvestein er en svart kiselholdig, flintbeslektet stein som i århundrer har vært en metode for å prøve renheten i gull og sølv ved å stryke mot prøvesteinen. En slik stein har en finmalt, kornet overflate som mykt metall som gull og sølv etterlater et synlig spor. no.wikipedia.org.

Om jeg får det godt her i verden, om jeg oppnår alt det jeg ønsker meg for den saks skyld, så er det motgang hvis det gjør meg evig ulykkelig. Og omvendt: om ikke noe går etter mitt ønske, og jeg slett ikke oppnår det som folk pleier å kalle medgang her i verden, men det hjelper meg til å nå den saligheten som Gud har satt foran meg, kan da det kalles motgang eller ulykke?

Når Herren sender vanskeligheter, motgang, lidelse, når han vekker selverkjennelse og ellers lar oss oppleve det som virker som pinsler og plager på oss, så har det bare en eneste årsak: Han vil gi oss en evig lykke, en evig harmoni, en evig fullkommenhet. Han ønsker å la oss nå det målet som han har satt for oss i sin egen rådslutning: at vi skal bli formet etter hans Sønnns bilde, og få leve i fullkommen lykke i det riket hvor rettferdigheten bor!

Hvis det får stå klart for deg at motgang, nød, samvittighetsanklager og alt annet som du ikke liker, er gitt deg fordi Gud vil at du skal ta imot hans tilsagn og løfter om evig liv, og fordi du skal oppleve en evig lykke — da begynner du å takke Gud og Far for alle ting. Og da har du den takknemligheten som er kjennetegn på at Jesus selv og det ikke er gavene hans som er kjærte for deg. Og da gjelder det ordet som Jesus sier: Den som tror på Sønnen, har evig liv.

Det snakkes ofte om en seirende kristen i vår tid. Mye av det som blir sagt er jeg redd for bare er utslag av trang til å hevde seg selv. Men én ting vet jeg: Den som av hjertet kan takke Herren for det som han ikke liker, han har seiret. For ham er Herren det som gir livet verdi, både her og derfor også i evigheten. For ham er ordet i Salme 73 sant: Når jeg har deg, har jeg ikke lyst til noe på jorden.

RETT INN SINNET DITT MOT KRISTUS

Guds ord gir oss denne formaningen i Kol 3,1: «Er dere da reist opp med Kristus, så søk det som er der oppe, hvor Kristus sitter ved Guds høyre hånd.» Dette viser oss ikke til det fjerne og ubestemte. Ofte tenker vi på å rette sinnet vårt mot himmelen, men vi tenker ikke på *hvem* og *hva* vi skal rette det på!

Men ordet sier helt bestemt: «Der Kristus sitter ved Guds høyre hånd» Hva betyr det? Vi har en stedfortreder ved Guds høyre hånd, Jesus Kristus. Han åpenbares der for å gjøre seg selv og stedfortredergjerningen sin gjeldende for oss. Vi gjelder hos Gud, for alt det som han er og har gjort. Og dette ber Gud oss om å la sinnet vårt være vendt mot.

Vi har så lett for å ville leve kristenlivet vårt etter Guds nådes påvirkninger i hjertet. Men det holder ikke. Da mister vi frimodigheten når vi mest av alt trenger den. Da blir det heller ingen virkelig frelsesvisshet. Men vi må skjelne her mellom det vi har å leve på som kristne, og nådens påvirkninger i hjertet. Det Gud har gitt oss å leve på, er i Kristus. Nådens påvirkninger i hjertet er i virkeligheten påvirkninger av at vi lever på dette. Men hvis vi da prøver å leve på nådens påvirkninger i hjertet og glemmer å rette sinnet vårt mot ham som vi har ved Guds høyre hånd i himmelen, da ligner vi en som vil leve på at han har følt seg mett istedenfor å spise på nytt. På den måten mister vi kraften i kampen mot det gamle mennesket, og synden får så lett makt over oss igjen.

Derfor skulle vi følge denne formaningen og la sinnet vårt være vendt mot det som er der oppe: «Der Kristus er ved Guds høyre hånd.» For å se hva dette betyr, ta og les Ef 2,4-7! Der

sier Ordet at vi er satt i himmelen i Kristus Jesus — enda vi var døde i våre overtredelser — vi har en stedfortreder som gjelder for oss, og vi gjelder i ham overfor Gud. Og fordi vi har denne stedfortrederen, kan Gud i de kommende tidene vise sin nådes overmåte rikdom i godhet mot oss i Kristus Jesus!

Tenk på hva dette betyr for deg! Du fristes til å tenke hit og dit og hvordan det vel kan være, om du har rett til å vente at Gud hører dine bønner, osv. Men da glemmer du det viktigste! Det som gjør deg til Guds barn er Jesu Kristi stedfortredergjerning, og det som gir deg rett til å få nåde hos Gud og til at Gud kan høre bønnene dine, er at Jesus gjelder i ditt sted i himmelen, og du gjelder i ham overfor Gud.

Følger vi denne formaningen og lar sinnet vårt være rettet inn på ham ved Guds høyre hånd, kommer mye til å bli annerledes i livet vårt. Da oppdager vi at all velsignelse kommer til oss på grunn av Jesus, da blir alt her på jorden ubetydelig, sammenlignet med det å eie en fullkommen rettferdighet og et liv som er skjult med Kristus.

Ved troen på Jesus eier vi Jesus, eier livet som er i ham. Men dette er nå skjult med Kristus i Gud. Men når Kristus — livet vårt — åpenbares, da skal også vi åpenbares med ham i herlighet. Men dette livet eier vi alle like sikkert som vi er hos Jesus med synden vår. Og følger vi Guds formaning og retter sinnet vårt mot himmelen, mot Jesus ved Guds høyre hånd, da skal vi også få oppleve den kraften som følger med å tro på evangeliet og å regne med Jesus.

Dette er hemmeligheten i all sann frigjørelse. Og dette er også hemmeligheten i all virkelig kraft i kampen mot synden og det gamle mennesket!

«TIL DEG OVERGIR DEN ELENDIGE SIN SAK»

*«Du ser både ulykke og sorg,
du ser det og tar det i din hånd.
Den vergeløse kan overgi seg til deg,
for du er den farløses hjelper.» Sal 10,14*

Dette ordet legger på hjertet vårt at Herren skuer vår nød og sorg for å legge dem i sin hånd. Og i sammenheng med dette fortsetter ordet å si: til Herren overgir den elendige sin sak. Dette er to veldige kjensgjerninger som vi skal prøve å se litt på.

Herren skuer — det sier oss at han målbevisst retter blikket på for å følge med på det som skjer. Og det han følger så nøye med på, er nettopp hva vi mennesker har så lett for å lukke øynene våre for: nød og sorg.

Nød og sorg er det mye av i verden. Mye av den skyldes undertrykkelse, hat og urettferdighet fra mennesker som har makt og innflytelse og — ikke minst — rikdom, og som selv ikke vet hva nød og sorg er. Uten medfølelse og uten skrupler hevder de seg på andres bekostning. Det skjer i samfunnslivet og det skjer på det religiøse området, ja til og med i kristelige kretser.

Ordet her snakker først og fremst om nød og sorg som har sin årsak i slik undertrykkelse. Han som skriver salmen er midt oppe i det. Hele salmen er en bønn. Den begynner som et

nød. Og ropet kommer fra et pint og fortvilet hjerte som ikke vet utvei av nøden og sorgen. Han har ingenting å sette opp mot uretten han lider.

Men det går med ham akkurat som det gjør med den som vender seg til Herren *i nøden sin og med nøden sin*: det kommer en visshet fra Gud i hans indre om at Gud alt har hørt bønner hans, enda før han har sett hjelpen. Og så sier han bl.a. det ordet som er teksten vår her. Og legg merke til hvordan det begynner: Du har sett det! Med ett står det klart for ham: Herren vet alt om den uretten han lider. Og så kan han fortsette: du skuer sorg og nød for å legge dem i din hånd.

— — —

Men sorg og nød kan også — og jeg må nok si først og fremst — skyldes at vi har stelt oss så galt. Vi gjorde ikke det vi visste var rett, men tvert imot det vi visste var galt. Vi må si med profeten: vi har syndet, handlet dårlig, gjort urett, vært trassige og veket bort fra budene og dommene dine. Dan 9,5.

Resultatet blir nød og sorg sammen med bitre anklager i samvittigheten. Og spørsmålet gnager: kan jeg vente at Gud vil hjelpe en slik som meg?

Vi mennesker er raske til å si: han kan skyldes seg selv. Han har fått det som han har fortjent. Og så har vi lett for å tro at Gud også svarer på den måten. Men det gjør han ikke!

La det stå klart og uten om og men: også den nøden og sorgen som er direkte følge av vår egen utroskap skuer han for å legge den i sin egen hånd. Og ligger det i Guds hånd, betyr det hjelp og frelse for oss!

Hva som enn kan være årsaken til nøden og sorgen, blir resultatet alltid det samme: Vi blir *elendige*. Det betyr mennesker som ikke kan klare seg selv.

Sanne mennesker står ikke høyt i kurs her i verden. Men de er på en helt spesiell måte gjenstand for Guds omsorg og frelse.

Gang på gang sier Guds ord: Herren tar seg av den elendige. Det sier også: Elendige folk frelser du.

Og elendig og hjelpeløs kan man være selv om det mange ganger ikke ser sånn ut for andre mennesker.

Og med det kommer vi til den andre kjensgjerningen som vi stanser for:

Til deg — til Herren — overgir den elendige sin sak.

Det som et menneske overgir til Herren, *er han* — og ikke mennesket — ansvarlig for!

«Legg din vei i Herrens hånd! Stol på ham, så griper han inn!» sier Guds ord. Sal 37,5.

Har du gjort det?

Men hvordan går det egentlig for seg å overgi sin sak til Herren, spør du. Det kan du bare gjøre på én måte: *Ved å stole på hans løfter til deg!*

Han er trofast som ga løftet, han skal også gjøre det!

XI. GUDS VELBEHAG

GUDS VELBEHAG I MENNESKENE

Mellom alt det store som Gud forkynner oss i juleevangeliet, lyder det også: i mennesker Guds velbehag! Dette er et trøsterikt ord for alle som går og kjenner på synden sin og uverdigheten overfor Gud.

Noe av det som kan gjøre det mørkest og tyngst for ærlige kristne, er dette nagende spørsmålet: lurert på om Gud virkelig i lengden kan tåle en sånn som meg?

Her må jeg fra dag til dag komme fram for Gud like hjelpeløs, like udugelig til alt godt og er alltid like avhengig av hans nåde. Og det verste er at synder og onde lyster som jeg har bekjent for Gud og fått tro meg frelst fra, dukker opp igjen den ene gangen etter den andre.

Særlig virker dette smertefullt når man tenker tilbake på hvordan Gud tok imot oss første gangen vi kom til Kristus og hvordan vi da med hele hjertets forsett lovte: nå skal Gud eie meg helt! Hele livet mitt med alt hva jeg er og har, skal fra nå av høre Kristus til!

Sånn lovte vi den gangen, og sånn er hjertetringen hos alle levende kristne i dag.

Men når det så gjelder å leve etter denne hjertetringen, kommer vi til kort. Det vi skulle være og ville være, det er vi ikke. Og så dukker spørsmålene opp i ens indre: Kan Gud i lengden tåle sånt? Kan han holde på å ta imot meg om igjen og om igjen? Blir han ikke trett? Gir han meg ikke opp?

Disse spørsmålene har tatt både gleden, frelsesvissheten og dermed hele den indre kraften fra så mange kristne. På grunn av sin uavlatelige hjelpeløshet og ved stadig å komme til kort, har de havnet i mismot og tvil. De tviler på omvendelsen sin: de tviler på oppriktigheten sin: de tviler på om Gud kan bruke dem: de tviler på om de noen gang skal nå frelst hjem. Og verst av alt: de tviler på om Gud i det hele tatt bryr seg om dem.

Prøver man å si et godt ord til slike, svarer de gjerne: «Du vet ikke hvordan jeg har det!» «Jeg er ikke sånn som andre.» «Det er min egen skyld at jeg har det sånn: jeg har ikke stelt meg som jeg skulle.» — Og dermed blir de uten hjelp.

Det som imidlertid er den store ulykken hos alle som har havnet her, det er ikke som vi har så lett for å tro — vår hjelpeløshet og de mange anklagende og tvilende spørsmålene som dukker opp i vårt indre.

Nei, ulykken er at vi går på feil sted for å finne svar og utløsning på alle de indre spørsmålene våre.

Gud har forkynt hjelpen i ordet sitt, men går vi dit når vi trenger hjelp? — Nei, enda vi vet det er feil, går vi helst til forstanden vår, følelsene våre og hjertet vårt for å søke svaret der.

Uten at vi forstår det selv, gjør vi på den måten budskapet i Ordet avhengig av det vi mener, føler og opplever.

Det er ulykken! Og det er årsaken til at vi mister vissheten, gleden og kraften vår.

Når jeg står fast overfor Gud, fordi jeg ikke har stelt meg som jeg skulle, og så går til forstanden min for å finne hjelp, hva svarer så den? Jo, det er meningsløst at jeg kan få være et Guds barn! Det er meningsløst at Gud skal bry seg om meg! — Det er trøsten jeg får.

Går jeg så til følelsene mine, blir ikke det bedre. De svarer: Jeg føler meg syndig, dømt og uåndelig; ja, jeg føler det iblant som jeg mer har grunn til å frykte for at jeg er et djevelens barn enn at jeg skulle tro jeg er et Guds barn.

Og går jeg til hjertet mitt, lyder det en røst der inne: Du kan gi opp! Du bedrar deg selv! Alle andre kan Gud hjelpe, men ikke deg. Gud bryr seg ikke om deg.

Ja, sånn lyder svarene. Og for å si det enda en gang: det som i virkeligheten stjeler kraften fra hjelpeløse sjeler, er ikke først og fremst elendigheten vår, men disse svarene som får oss til å tvile på at Gud elsker oss og er villig til å hjelpe oss sånn som vi er nå.

La oss derfor slutte med å lete der det ikke er noe å finne, og i stedet spørre: hvilket svar gir Ordet på alle disse spørsmålene?

Jo, svarer Ordet — og det er nettopp Guds julebudskap til oss: Gud ikke bare tåler oss, men han har velbehag i oss! Han er glad i oss!

Tenk at Ordet forkynner Guds velbehag i en syndig og fallen slekt!

Hvordan kan det ha seg?

Jo, svarer Ordet: *«I dag er det født dere en frelser»*. Og: *«han skal frelse sitt folk fra deres synder»*.

Ja, svarer mange, men hvordan skal jeg vite at dette gjelder meg? Du skulle vite hvordan jeg er. Det er umulig for meg å tro at Gud elsker meg.

Der er ulykken igjen: når du tar det på den måten, er du igjen på vei til feil sted etter svar! Da gjør du på nytt Ordets budskap avhengig av de falske svarene du finner hos deg selv.

La oss derfor gå til Ordet igjen og høre hva det sier om hvordan Gud viser kjærligheten sin, og hvem den gjelder. Vi finner svaret i Rom 5,8: *«Gud viser sin kjærlighet mot oss ved at Kristus døde for oss mens vi enda var syndere»*. Merk deg dette nøye!

Gud ikke bare har vist, men han viser — det er evig nåtid — sin kjærlighet mot oss! Hvordan? Ved at vi var sånn som vi skulle være? Eller på grunn av omvendelsen og troen vår? Eller ved å inngi oss salige følelser?

Nei, — men ved det at Kristus døde for oss mens vi enda var syndere! Ja, mens vi var hans fiender! Vers 10. Ser du ikke her hvor kjærligheten hans er uavhengig av oss og kristendommen vår!

I dette har Paulus funnet visshet om at Gud elsket ham, og i dette hadde han forankret frelsesvissheten sin. I seg selv var han likeså uverdigg som du og jeg. Hør vitnesbyrdet hans: *«Jeg elendige menneske! Hvem skal fri meg fra dette dødens legeme?»*

Men på tross av at dette var hans erfaring om seg selv, eide han frimodighet, glede, visshet og kraft! Til tross for hans egen elendighet, jublet lovsangen i hjertet hans. Hvorfor? Fordi han hadde lært å regne med Guds kjærlighet i Kristus! Og han kunne ikke gjøre Frelseren sin den store sorg å tvile på ham!

Det står i en gammel svensk sang:

Det du burde, men ikke kan,
se det kunne og gjorde han.

Og ut fra Guds ord kan vi tilføye: Det som du og jeg skulle ha vært, men ikke er, det er han i stedet for oss!

Han tok alt hva vi har gjort, har vært og er, på seg. Han ble gjort til synd for oss!

Og i stedet har han gitt oss seg selv!

Det er Guds julegave til oss!

Vil du gjøre Frelseren din den store sorgen å ikke ta imot den gaven fra ham?

EN FRELSER — EN EVIG GLEDE

Hva består den store gleden i som Gud forkynner i juleevangeliet?

Her svarer juleevangeliet klart og enkelt: «*I dag er det født dere en frelser i Davids by!*» Den gleden Gud forkynner oss, er Jesus selv, sånn som Gud har sendt ham til verden.

Det er ikke mye sensasjonelt i Jesu fødsel, og ikke mye storslagent i den, menneskelig talt: Et barn, svøpt og lagt i en krybbe.

Juleevangeliet understreker tydelig at de kårene som Jesus ble født inn i, var akkurat som hos alle alminnelige mennesker. Og alt skjer så stille og upåaktet. Ingen gir akt på noe, uten hyrdene som englene åpenbarte seg for.

Det er tydelig hvordan Gud også her ringeakter all menneskelig storhet og prakt.

For våre naturlige tanker om Gud og for den naturlige, religiøse innstillingen vår er dette upassende. Det virker så lite guddommelig for oss.

Men nettopp i dette ligger evangeliets store trøst: Jesus er blitt broren vår. Akkurat på denne måten går det i oppfyllelse: «Et barn er oss født, en sønn er oss gitt».

Han er født av en kvinne, sier Skriften. Et annet sted: Han er kommet som menneske av Davids ætt. Det vil si: Han er født inn i våre kår.

Alt som hører menneskelivet til, skulle høre ham til. Hvorfor? Jo, fordi han skulle leve det livet vi skulle ha levd, men ikke kunne på grunn av synden vår.

Alle kårene våre skulle møte ham: Fattigdom, hardt arbeid, han skulle fristes, være vel kjent med sykdom. Kort sag: Han skulle prøves i alt i likhet med oss, bare med den ubeskrivelige forskjellen: uten synd.

Vi kunne ikke møte menneskelivets kår uten å synde. Livet vårt kan derfor ikke bestå for Gud.

Derfor ble han født i livsvilkårene våre for å leve livet vårt, og han gjorde det uten å synde.

Derfor skal han i den frelste skaren hjemme hos Gud stå som den førstefødte blant mange brødre.

Men han er ikke bare født som en av oss når det gjelder forholdene i jordlivet. Skriften sier ikke bare at han er født av en kvinne, men også født under loven. Det vil si: Han ble født under forpliktelsene våre og ansvaret vårt overfor Gud. Det ansvaret som ligger på oss på grunn av synden vår, det ble lagt på ham, for at han ved livet sitt, gjerningene sine og døden sin, skulle kjøpe oss fri fra ansvaret vårt. Og skulle straffen vår ligge på ham — som det på forhånd var forkynt om ham, måtte nemlig også ansvaret vårt og forpliktelsene våre ligge på ham.

Her ser du betydningen av at et barn er født oss og en sønn er gitt oss: Jesus inn i vårt sted, i våre kår og under vårt ansvar!

Gjennom dette skulle han fullendes² som vår frelseshøvding. Der han ligger i krybben er han enda ikke fullendt. Der ligger han som den som er født til å gå inn i det. Men ettersom han lever livet vårt, prøves i likhet med oss, lever det fullkomne menneskelivet, fullbyrder Guds vilje sånn som den er gitt oss i loven, fullendes han inntil han på korset sier: Det er fullbrakt!

Da var han fullendt. Og gjennom oppstandelsen fra de døde bevises han å være Guds egen sønn som av Gud selv er godkjent som frelseshøvding for oss, og dermed også som yppersteprest for oss, stedfortrederen vår og talsmannen vår.

Om vi skal sammenfatte betydningen av dette enda mer, må vi si: Jesus kom i vårt sted, for at vi skulle komme i hans sted!

Fødselen vår ble fødselen hans, kårene våre ble kårene hans, gjerningene våre ble gjerningene hans og døden vår ble døden hans — og oppstandelsen hans skulle høre oss til.

«Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom.» 2Kor 8,9

Han ble fattig, fordi han tok alt vårt på seg. Vi skal bli rike ved å få alt hans.

Dette kan vel ikke sammenfattes enklere enn i det ordet som Jesus selv sa ved slutten av sin gjerning i bønnen sin til Gud, siste kvelden han var sammen med disiplene:

«Den herlighet du har gitt meg, den har jeg gitt dem.»

Hvilken herlighet? Jo, akkurat den herligheten som et enebarn, sin fars eneste sønn har fra faren sin; full av nåde og sannhet. Sånn står det i evangeliet hos Johannes.

Jesu barnerett er blitt vår. Hans arverett vår. Hans rettferdighet blir vår. Hans rettigheter hos Gud blir våre rettigheter hos Gud.

Kort sagt: Gud har testamentert sin egen Sønn med alle rettighetene hans og alle herlighetene hans til en syndig, fallen menneskeslekt. Dette er Det nye testamentet som Gud gir oss i Jesus og med Jesus, som opprettes ved hans død og gjøres gyldig ved hans oppstandelse fra de døde.

Har du tenkt på dette? Har du stoppet opp for at Gud forkynner deg denne store gleden i juleevangeliet? Et barn er oss født, en sønn er oss gitt!

Gud er nå ikke lenger vred,
det kan vi derav vite
at han har sendt sin Sønn her ned,
for verdens synd å lide.
Gjør dette vidt i verden kjent
at Gud for oss sin Sønn har sendt
til jammer, ve og våde!
Hvem vil da ikke være sæl
og trøste seg i ve og vel
til Jesu rike nåde!

Nå kan Gud være rettferdig og gjøre den rettferdig som har troen på Jesus!

---

² Å avslutte (noe) så det blir fullkomment, feilfritt | jfr. formfullendt. www.naob.no

JESUS LEVER — OG VI SKAL LEVE MED HAM

Påskens forkynner oss en tom grav og en levende Frelser. Og Jesus har selv sammenfattet budskapet i disse ordene: Jeg lever, og dere skal leve!

Når vi skal bruke dette budskapet i praksis, har det en dobbelt betydning. Jesus lever for oss til rettferdiggjørelse og i oss til helliggjørelse. Og dette vil vi se litt nærmere på nå.

Jesus lever for oss til rettferdiggjørelse

Guds ord sier at den tomme graven betyr en fullkommen soning for synden vår. Syndeansvaret vårt som Jesus har tatt på seg, brakte ham inn under dommen og døden. Den som synder, skal dø. Og like sikkert som Jesus bar ansvaret vårt for synden, like sikkert måtte det føre ham inn under syndens følger.

Selv var han uten synd, men gikk inn under ansvaret for vår synd, og tok konsekvensene av det som vi har vært og gjort.

Derfor måtte han i alle ting bli lik sine brødre, for at han kunne bli en barmhjertig og trofast yppersteprest for Gud til å gjøre soning for folkets synder, sier Hebreerbrevet. Dette brakte ham i døden.

Men han seiret over døden

Døden kunne ikke få makt over Jesus. Det var han som fikk makt over den. Hvordan? Jo, Guds ord sier at den som er fullkommen og rettferdig etter Guds hellige lov, han skal leve. Det er like sikkert som at den som synder, må dø. Og da døden kom over Jesus, møtte den en som var fullkommen og rettferdig. Derfor kunne ikke døden holde Jesus. Jesu oppstandelse er derfor vitnesbyrd om at Jesus har fullbyrdet ansvaret for syndene våre, og seiret.

Det er om dette Romerbrevets 4. kapittel sier: Han som ble overgitt til døden for våre synder og oppreist (fra graven) for at vi skulle bli rettferdige for Gud. Likesom det var vårt syndeansvar som førte Jesus inn under dommen og døden, så er den rettferdigheten som Jesus legger for dagen i oppstandelsen sin, din og min rettferdighet.

Her ser du hvordan du kan bli fri ansvaret ditt for synden din mot Gud!

Jesu oppstandelse forkynner for deg at en stedfortreder har ordnet det for deg. Den eneste måten et menneske kan bli frelst på, er å vende seg om til å tro på ham som gjorde dette!

Hvem du enn er og hva du enn har gjort, så kan du bli frelst ved ham som har kjøpt deg fri fra syndeansvaret ditt og som nå lever ved Farens høyre hånd. Han er din og min rettferdighet framfor Gud. Og hver og en som tror på ham, blir fraregnet synden sin og tilregnet rettferdigheten til Jesus.

Dette er det første og grunnleggende som påskens budskap forkynner for menneskene.

Å ikke ta imot dette eller å prøve en annen vei for å tilfredsstille Gud, er derfor å vise ringeakt mot Guds ord om frelse. Gjør ikke det! Men vend deg til ham som kjøpte deg fri fra syndeansvaret ditt og seiret!

Da blir du rettferdiggjort fra synden din. Og like sikkert som synden din har ført deg inn under Guds dom, like sikkert er det at Jesu soning for deg, frir deg fra ansvaret ditt overfor Gud og gir deg evig liv.

Dermed kommer vi til den andre delen av påskens budskap:

Så sant et menneske har tatt imot ordet om Jesus som sitt sonoffer og er blitt rettferdiggjort fra synden sin av Gud, begynner Jesus å leve i ham.

Jesus bor ved troen i hjertene våre

sier Guds ord. Da får vi et nytt sinn, en ny vilje og lyst til Gud og hans ord. Det er dette som Bibelen kaller helliggjørelse.

Helliggjørelse er ikke selvforbedring eller selvbeherskelse. Men det er at Jesu sinn begynner å utfolde seg i oss og prege oss og livene våre.

Bli i meg, så blir jeg i dere, sier Jesus. En kristen har to naturer i seg. Han har fremdeles sitt gamle, onde sinn. Og det blir aldri godt. Men han har også Jesu sinn, som er født i ham ved troen på Jesus. Og så gjelder det at dette nye sinnet — og ikke den gamle medfødte naturen — får bli det som hersker i ham og får den avgjørende innflytelsen over ham.

På hvilken måte skjer det?

Ikke ved at en kristen strever med seg selv. Men ved at han tar avstand fra seg selv i tillit til at Jesus har kjøpt ham fri fra alt det onde som bor i ham!

Det å få leve et hellig liv, er helt avhengig av å bli i Jesus! Da lever Jesus selv i oss. Da gjør han seg gjeldende i livene våre. Da kommer vi til å gjøre gjerninger og føre en vandel som ikke har utspringet sitt i oss selv, men i Jesus som lever i oss.

Tenk om alle kristne ville rette oppmerksomheten sin mot det!

Mange kristne har gått seg fast i det daglige livet sitt, fordi de strever med seg selv i stedet for å ta konsekvensen av at Jesus lever i oss ved troen.

Men Gud være takk! Påsken forkynner oss en levende Frelser! Og vi har dette løftet fra Gud nettopp når det gjelder hva vi skal være og bli som kristne: Han er trofast som har kalt dere, han skal og gjøre det!

Gud velsigne deg som leser dette!

Han gi deg å ta imot og gripe påskens budskap:

Jesus lever, og vi skal leve!

XII. LIVETS BRØD FOR OSS

Joh 6,27–35

JESUS ER LIVETS BRØD FOR OSS

Jesus sier til dem:

«Jeg er livets brød, den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri noensinne tørste.» Joh 6,35.

Til tider kan det se ut som Jesus og kristendommen begynner å bli populær. Sånn har det av og til vært ned gjennom tidene, og sånn var det flere ganger tilløp til å bli mens Jesus var her på jorden også.

Umiddelbart foran det vi leser om i dette ordet, var det sånn. Jesus hadde utført brødunderet i ørkenen. Og så kom de og ville gjøre ham til konge. Den som kan skaffe mat og skape gode økonomiske kår, blir snart populær. Jeg synes jeg hører folket: Han er mannen! Han er Messias! Vi må gjøre han til konge! Han vil vi følge!

Men da gikk Jesus fra dem.

Den slags hadde han ingen interesse av. Først sendte han disiplene sine avsted med båten over til Kapernaum-siden. Så gikk han selv opp i fjellene — alene. Han hadde sine tanker, sine kamper — og sitt å snakke med sin himmelske Far om. Og det forsto ikke folket seg på. Ikke en gang disiplene forsto stort av det — enda. Derfor ville han være alene.

Men folket flest ga seg ikke så lett. De ble natten over på det stedet som Jesus hadde gjort brødunderet. Ettersom de hadde sett at han gikk alene opp i fjellene, håpet de han ville komme ned igjen. Og de tenkte vel at disiplene også ville vende tilbake fra Kapernaum-siden neste morgen, om ikke for annet enn å hente Jesus.

Men Jesus kom ikke igjen, og heller ikke disiplene. Og da hadde de ikke annet å gjøre enn å dra over til Kapernaum de også. Men da finner de til sin store overraskelse at Jesus er kommet før dem. Og straks henvender de seg til ham: Rabbi, når er du kommet hit?

Denne henvendelsen er uttrykk for at de fremdeles ønsker å gjøre ham til konge. Det skjønner vi av den måten Jesus svarer dem på.

Arbeid ikke for den maten som forgår

Det ser ofte stort ut i slike episoder. Og det kan hende de kristne tenker — sånn som disiplene sikkert gjorde den gangen: Nå kommer det endelig! Endelig begynner da folk å få øynene opp for Jesus!

Da Oxford-bevegelsen grep sinnene her i landet for noen år siden (1934-1940), var det mange kristne som tenkte sånn. Jeg hørte en forkynner si: I dag er det blitt populært å være en

kristen. Og han la ikke skjul på at han mente at kristendommen nå skulle komme til å gjennomsyre hele samfunnslivet.

Men hva svarer Jesus?

Når det var så mye om å gjøre for folk at de ga seg til natten over — det hender ikke hver dag — så skulle man tro at Jesus måtte imøtekomme dem, eller i det minste anerkjenne iveren deres etter ham. Det ville de fleste kristne ledere ha gjort i dag: Om vi ikke kan være enig med folk akkurat i det de ivrer etter, må vi i alle fall anerkjenne iveren deres. Men hva gjør Jesus?

Han viser at han slett ikke har noen interesse verken for det de ivrer etter eller for selve iveren deres. Folket er fullstendig på avveie! Han verken kan eller vil imøtekomme dem! Dette uttrykker han med disse ordene: Arbeid ikke for den maten som forgår!

Og for å forstå Jesus riktig, skal vi gjengi det ordet nøyaktig etter tankegangen i grunnteksten: I arbeidet deres — nemlig for at Guds rike skal komme —, ikke la det gå ut på mat som forgår!

I stedet stiller han seg fram som den han i virkeligheten er: Livets brød.

Jeg er livets brød: den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri noen gang tørste.

Han er kommet for å gi evig liv! Både *er* han livets brød og den som *gir* dette brødet!

Og nå blir spørsmålet: Er Jesus livets brød for oss?

Har vi den rette innstillingen overfor ham? Eller er også vi — i vår søken etter Jesus og i arbeidet vårt for Guds rike — fristet til å arbeide for den maten som forgår?

For her skal du merke deg hva Jesus egentlig mener med å «ikke arbeide for den maten som forgår». Han tenker ikke på det rent materielle strevet — matstrevet som vi kaller det. Naturligvis kan dette ordet med rette også brukes om det — men Jesus sikter mye dypere enn som så i denne advarselen. Han advarer oss mot at vi i vår søken etter ham og i vårt arbeid for hans rike, skal arbeide for mat som forgår!

Er vi fristen til det?

Noe av det som taler alvorligst til meg her, er det som vi kan kalle de kristne organisasjonenes og kirkesamfunnenes kappløp om å få fatt i folket. Kjenner du ikke spørsmålene: Hvordan skal vi få fatt i folket? Hvordan skal vi få høynet moralen i samfunnet? Hvordan skal vi finne ungdommen? Hvordan skal vi beholde barna? Og mange, mange andre spørsmål av samme slag.

Men er ikke dette rett, spør du? Skal vi ikke nå folket? Trenger ikke moralen å høynes? Skal vi ikke finne barna og de unge?

Jo, mer enn noen av oss forstår!

I sannhet er det nettopp dette Jesus også vil! Han vil nå folket. Han vil inn i samfunnslivet. Han vil alt dette og mye mer! Vær sikker på det!

Men det er bare det: I arbeidet for alt dette, fristes vi — uten riktig å forstå det selv — til å arbeide for den mat som forgår!

Eller hvordan er det? Har Guds rikes arbeid noen gang vært bedre organisert i landet vårt enn det er nå? Har det noen gang vært flere predikanter enn nå? Har det noen gang blitt gjort mer enn nå?

Så visst ikke! Kristelig aktivitet er det virkelig ikke mangel på iblant oss. Å, som det arbeides! Vi må få kristendommen inn i dagspressen, sier noen. Vi må påvirke kulturlivet, sier andre. Vi må prøve å elske fram kristen kunst, sier den tredje.

Ja, det snakkes om at kristendommen må prøve å påvirke den faktoren som dessverre er blitt så altfor viktig i folkelivet: kinematografene.

Jeg skal være den siste til å si noe ondt om den trangten som ligger bakom dette. For selve den trangten at Gud må gripe inn blant oss, er av Gud. Men jeg må spørre: Hva med resultatene? Jo, dessverre: I stedet for å påvirke verden nevneverdig med kristendommen, er kristendommen blitt merkbart påvirket av verden!

Skillet mellom den kristne og ikke kristne er for en stor del jevnet ut! — En av de største syndene som kommer fram i Guds ord er at de kristne jevnt og trutt er begynt å skikke seg mer og mer som verden. Og vi har fått verden og innflytelsen fra den helt inn i det kristelige arbeidet vårt. Mange ting som var utenkelig for en menneskealder siden, er ganske alminnelig nå.

Tenk på all den verdslige musikken vi har på møtene våre! De alvorligste ordene om Jesus og hans død for våre synder, synges på de letteste revymelodiene — i full valsetakt eller med jazz- og swingrytmer, og dertil passende harmoniseringer. Dette er ingen uvesentlig ting. Det er åndsmakter i musikken. Og den virker så mye sterkere, fordi den virker i det ukontrollerte området av sjelslivet vårt. Tenk da på hva det betyr å ha en åndsmakt i sangen som strider mot Kristus og budskapet om ham! Det er den som fanger, det er for den — og ikke for tekstens skyld — man bruker sånne sanger — for å ha noe som trekker til seg folket, noe som kan skape den rette «stemningen». I sånn åndelig atmosfære foregår mange vekkelser. Er det underlig at resultatet blir som det blir? — Hva ville du si om en predikant opptrådte og forkynte evangelisk i revykostyme? Bespottelse, svarer du. Men er det da bedre med den verdslige musikken? Forskjellen er bare den at alle ville forstå at det var galt at predikanten opptrådte i revykostyme, men ikke at den verdslige og lettsindige musikken virker nøyaktig på samme måten.

Tenk på hvor alminnelig det er i dag at kristelige foreninger arrangerer sportskonkurranser på søndager!

Og mye annet kunne jeg nevne. Og allikevel er ikke disse tingene i og for seg det verste. Det verste er det som disse tingene er symptomer på: verdsliggjøringen i arbeidet.

Med innstillingen vår i arbeidet for Guds rike er vi mer verdsliggjort enn vi forstår. Det kvantitative går foran det kvalitative. Den som ruver og tar seg ut menneskelig sett, betyr mer enn Guds Ords og Guds Ånds stille og grundige arbeid.

Og alt sammen er begrunnet med: Vi må da gjøre noe for at Guds rike kan komme!

Jo visst vil vi ha Jesus til Konge! Naturligvis skal det dreie seg om ham! Men resultatet — det begynner fler og fler å innse — er kraftløshet og mangel på den Hellige Ånd. Midt i alt det vi gjør for å gjøre Jesus til konge, går han bort og skjuler seg.

Resultatet er at vi er blitt så lite mottakelige for det Jesus vil gi oss og være for oss! Hvorfor går det sånn? Fordi vi arbeider for den maten som forgår!

Vi har satt oss for mange foreløpige mål — riktignok for å nå det endelige: Vinne sjeler for Kristus. Men foreløpige mål er ikke annet enn mat som forgår. Og vi skal dyrt komme til å måtte innse: Det er farlig for en kristen å sette seg foreløpige mål.

Det er ikke for ikke noe at Jesus sier til oss: «I arbeidet deres — for Guds rike —, la det da ikke gå ut på mat som forgår!» Her kan vi lære av å se litt på kirkens forfallsperioder. Hvordan har det vært da?

Jo, nettopp da det var de hadde lagt sånn vekt på mye av det vi ser så mye av nå. Det var da de snakket mest om å nå folket. Det var da de spurte hva man skulle gjøre for å høyne moralen i folket.

Og hva viser sånn tale? — Den viser de kristnes kraftløshet. Og den burde få oss til å tenke oss om, på at det vi trenger er omvendelse og fornyelse i forholdet vårt til Herren.

I kirkens åndelige forfallstider er mange av de prektigste byggene blitt til. Da tenkte man mye på sånt. Da utviklet det seg med ritualer og formvesen. Da kom de foreløpige målene i forgrunnen.

Jeg hørte en gang om en kunstner som fikk i oppdrag å male kirkens forfall. Vet du hva han malte? En praktfull kirkebygning.

Skal arbeidet vårt gå ut på sånt? Vi kan gjøre det på andre måter enn å bygge hus. Vi kan gjøre det i selve den måten vi bygger ut de kristelige organisasjonene våre på. Og i den måten vi legger opp sjelevinnerarbeidet på og ved hvilke midler vi bruker.

Trenger vi ikke å stoppe opp for Jesu advarsel i dag? Arbeid ikke for den maten som forgår? Å, om vi ville stoppe opp og høre! Det vil nok angripe oss sterkt. Men for en velsignelse det skal komme ut av det!

Tenk om Jesus hadde gitt etter for de mange kravene på den dagen! Tenk om han hadde latt seg kåre til konge på deres vilkår!

Da hadde verden ikke hatt noen frelser eller noe håp. Men det er heldigvis utenkelig.

I stedet talte Jesus sånn at alle forlot ham. Først ble mengden og populariteten borte. Straks etter ble mange som hadde skilt seg ut fra mengden og hadde begynt å tro på ham som Messias og mer eller mindre fulgte ham, også borte. De tok anstøt av det han sa om seg selv og det han var kommet til verden for å gjøre.

Til sist var det bare tolv igjen. Og Jesus spurte dem: «Vil også dere gå bort?» Det så ikke særlig storslagent ut lengre. Men hva ble resultatet? Først et av de klareste vitnesbyrdene om hvem Jesus er og hva han var kommet for. Men deretter ser vi at det enkle evangeliet, der det får inngang, frelser menneskene og gjennomsyrrer hele folkelivet.

Det høres ut som en selvmotsigelse: Men der hvor Guds folk ikke brydde seg om «å nå folket» i den forstand vi har talt om det ovenfor, der hvor arbeidet ble lagt på ordet om korset og blodet — den maten som varer ved til evig liv —, der nådde de folket! Der kom vekkelser. Der var surdeigen virksom!

Tenk på apostlene — ikke minst på Paulus! Var de innstilt på «å nå folket» eller på å høyne folkets moral eller på de mange andre tingene som opptar oss nåtidskristne så enormt? Langt ifra! De hadde oppgitt verden som uforbederlig. De tenkte bare på å kunne frelse så mange som mulig ut av den ved ordet om korset. Og de la arbeidet på den maten som varer ved til evig liv. Men de nådde det som vi arbeider forgjeves for!

Tenk på de gamle lekpredikantene! De var lite ansett, der de gikk fra hus til hus med Bibelen og det enkle vitnesbyrdet sitt om Kristus. Ofte var de forfulgt, mistenkeliggjort og harselert med. Men de var ikke til å komme forbi! For Guds kraft var virksom i dem, og den kjentes i alle steder der de hadde vitnet om evangeliet. Til og med Kristiania-bohemen på

Karl-Johan merket virkningen av dem. Vekkelsen gikk fra landsende til landsende, og kulminerte i 1905. Hele folkelivet ble fornyet gjennom innflytelsen deres!

Er det ikke slikt vi trenger i dag?

Det er et vidunderlig ord som Jesus møter oss med her: Arbeid for den maten som varer ved til evig liv!

Hvilken mat? Liksom Far har liv i seg selv, sier han, så har han sendt sin egen Sønn til verden for at vi skal leve ved ham!

Alt vi trenger for å leve med Gud, er gitt oss i Jesus! Den som finner Jesus, har det evige livet! Du kan være hvem du vil og hvordan du vil — om du finner Jesus, er du frelst og får det nye livets krefter i deg! Vil du arbeide for det? Du, som ikke har funnet ham, vil du sette alt inn på å finne ham?

Du som tror på ham: Alt vi trenger for å vinne menneskene, ja, for å gjennomsyre hele samfunnet med en virkning som motvirker alt ond, er gitt oss i evangeliet! Det er den maten som varer ved! Det er det vi skal arbeide for! Det kan se mørkt ut. Tenk f.eks. på alt som drar ungdommen bort fra påvirkningen av Guds ords: kinematografene, ukemagasiner, dårlig litteratur og simple fornøyelser, verdslige interesser og mye annet. Og det kan friste oss — og har fristet oss — til å bruke verdens egne metoder for å vinne dem.

Men jeg spør: Får Jesus gjøre oss mottakelige for seg, og får vi nåde til å arbeide for den maten som ikke forgår, kommer Gud til å nå folket.

Kulturlivet har skiftet, og problemene er stadig blitt nye opp gjennom Guds rikes historie. Gang på gang har de kristne stått overfor det vi står overfor i dag: Det måtte en nyorientering til, når det gjaldt arbeidsformer og metoder.

Tenk f.eks. på de veldige problemene som oppsto da dampmaskinen var oppfunnet og storindustrien begynte. Det så virkelig håpløst ut.

Men så snart de kristne — selv om formene på arbeidet skiftet — var tro mot evangeliet, så de ikke satte seg foreløpige mål, men arbeidet for det og med det, kom den tiden da Gud fikk bryte igjennom! Det kan vi også oppleve!

Men da må Jesus først og fremst være livets brød for oss!

Og dermed er vi kommet tilbake til spørsmålet vi begynte med:

Er Jesus blitt livets brød for oss? Og går arbeidet vårt ut på å formidle dette brødet?

Det er kjernen som alt dreier seg om.

Vi vil nok gjerne vite mer konkret hva vi skal gjøre og hvordan vi skal legge det opp. Og det er så visst ikke galt å arbeide på det også, når det skjer på rett måte. Men jeg gjentar: Det at Jesus er livets brød for oss og at arbeidet vårt går ut på det, det er hva det hele egentlig kommer an på!

HVORDAN FÅR VI DEL I JESUS SOM LIVETS BRØD?

Det er karakteristisk hva jødene spør om som svar på ordet fra Jesus om å arbeide for den maten som forgår: Hva skal vi gjøre? Sann spør mange i dag også: Hvilke gjerninger skal vi gjøre?

Så fort Jesus snakker om at vi skal sette alt inn på å få det Gud gir, går tankene våre til Sinai. Til loven. Men la oss ta spørsmålet opp! Hvilke gjerninger krever Gud av oss? Ingen! Han vil bare gi. Og gi alt!

Men det er likevel ett vilkår: Å tro på Jesus! Han er livets brød. Men dette brødet må etes. Det må tilegnes av deg og meg. Og det skjer ved tro. Jesus bruker «ete og drikke» som billedlige uttrykk for det å tro.

Tror du på Jesus? Vil du tro på ham?

Her er dem som svarer: Jeg kan ikke tro! Jeg har prøvd, men det er umulig for meg. Om Gud bare ville gi meg et tegn, gi meg noe håndgripelig!

Til det svarer Guds ord: Det kommer ikke saken ved om du kan tro eller ikke. Spørsmålet er om du vil. Eller for å si det på en annen måte: Har du bruk for Jesus? Har du fått bruk for syndenes tilgivelse?

Har du ikke det, da kommer det av at du enda ikke har fått sett deg selv i et sant lys.

Da kan det ikke hjelpe deg med all verdens tegn. Ja, om Jesus møtte deg fysisk i en kropp som din egen og snakket med deg, ville ikke det hjelpe. Den som ikke tror Jesu ord, finnes det ingen annen hjelp for!

Det du trenger er å omvende deg! Du må slutte å trekke deg unna når Jesus taler til samvittigheten din.

Det er her du sitter fast. Du vil ikke ha sannheten om deg selv og forholdet ditt til Gud fram for samvittigheten din! Om du derimot har bruk for Jesus, så du sier: Det er ingen ting i verden jeg trenger sånn som Jesus og hans tilgivelse for syndene mine, men jeg kan ikke tro! — Da svarer Guds ord: la hele spørsmålet om troen fare og kom til Jesus uten å få til det å tro. Kom til Jesus akkurat med det at du ikke kan tro, ja, nettopp fordi du ikke kan tro!

Ja men, Jesus sier jo jeg må ha tro?

Det underlige er — og det høres ut som en selvmotsigelse — at den som ikke kan tro, men likevel vender seg til Jesus som han er, han tror!

Du misforstår helt hva troen er. Du tenker på noe som har med din forstand å gjøre, når du tenker på troen. Du kan ikke fatte og forstå hva du leser i Ordet og hva du hører mange kristne vitner om. Men du innser at du har bruk for Jesus.

Du trenger å være klar over at her er det ikke spørsmål om hva du får inn i forstanden din, men om hjerteforholdet ditt til Herren! Rom 10,11–13.

Og hører du ikke hva Jesus sier om troen her?

Jeg er livets brød, den som kommer til meg, skal ikke hunge, og den som tror på meg, skal aldri noen gang tørste.

Å komme til ham og å tro på ham, er den ene og samme tingen!

Du skal også merke at det heter tro på, og ikke tro om. Her er spørsmål om et tillitsforhold. Det er ganske enkelt spørsmål om du har tatt din tilflukt til ham! Har du det? Da tror du! Da er du frelst!

Men hvorfor får jeg ikke fred? spør du. Fordi du ser på deg selv i stedet for på ham som du tar din tilflukt til!

Det er ikke troen din som skal gi deg fred, men det at du stoler på hva han sier til deg: Synden din er tilgitt!

Ved å høre og tro på syndens tilgivelse, fikk de fred, de som kom til Jesus mens han var her på jorden. Sånn får menneskene fred i dag også.

Alle som tror på Jesus, vil jeg minne om hva som ligger i det at Jesus kaller seg livets brød. Det må etes hver dag! Den som tror på ham, eier ham! «Den som tror på Sønnen, har evig liv».

— — —

Skal vi la ordet få oss til å sette alt inn på å eie ham? Og, skal vi arbeide for ham, sette alt inn på evangeliet? Er vi villige til det?

Da skal Guds rike enda ha en fremtid blant oss! For Jesus — og han alene — er livets brød! Og han er nok! Han er alt vi trenger til liv og gudsfrykt.

XIII. VERDENS NØD OG JESU MYNDIGHET

Mark 1,21–34

LIVETS HARDE VIRKELIGHET

Verdens nød og Jesu myndighet

«Og de var slått av forundring over hans lære, for han lærte som en som hadde myndighet, og ikke som de skriftlærde.» Mark 1,22

Dette ordet fra Gud skildrer en arbeidsdag i Jesu liv. Vi møter Jesus midt i livets virkelighet. Og den er hard: djevelbesettelse, sykdom, nød, lidelse og synd. For sånn er livets virkelighet. Og det verste ved denne virkeligheten er at menneskene står så totalt hjelpeløse overfor den. De er prisgitt den.

I denne harde virkeligheten møter vi Jesus. Eller: Jesus møter denne virkeligheten! Og han møter den på våre vegne! For et møte! Den harde virkeligheten blir avmektig og forsvant overfor ham. De kreftene som ellers herjer menneskene, ligger med ett fullstendig under for denne mannen og ordene hans. For vi kan ikke unngå å bli oppmerksomme på dette som er så helt annerledes ved Jesus og virket hans, som dette ordet særlig understreker: Jesu myndighet. Han taler med myndighet, og han handler, så de kjenner at det er Gud som har grepet dem gjennom denne talen. Han driver ut onde ånder. Han helbreder syke. Og det eiendommelige er: alt sammen gjennom ord. Han handler gjennom ord. Ikke underlig at folket var slått av forundring. Voksne og barn, fiskere og bønder, de ser på hverandre og sier: Hva er dette? En ny lære!

Slik ser vi hva dette ordet handler om: Verdens nød og Jesu myndighet.

ORDET OM JESU MYNDIGHET — ET EVANGELIUM

Dette ordet er et herlig evangelium. Men ikke alle ser det. Derfor kan det være nødvendig først å si litt om hvem det blir et evangelium for. Eller mer nøyaktig: Hvem det er som er i stand til å tilegne seg og få nytte av dette ordet om Jesus?

På det spørsmålet kan vi gi et kort svar:

De menneskene som erkjenner livets virkelighet sånn som den er, og som kjenner sin totale avmakt overfor den. De som vet — og vet det av bitter smerte — at vi mennesker ikke har noe vi skal ha sagt overfor verden med dens nød og ondskap. Disse blir i stand til å skjønne hva Jesus har å si overfor denne verden. Og de kan innse at ordene hans er like myndige som våre egne er avmektige!

Men må ikke alle mennesker innse og erkjenne verdens nød?

Jo, men det er nettopp menneskenes store ulykke at de ikke gjør det! Føle nøden og ondskaperen, det må alle. Men å erkjenne den og innse årsaken til den, er noe ganske annet!

Det er en forferdelig tid vi lever i, sier folk. Og det kan de gjerne si! Tenk at menneskene skal være slik mot hverandre! Bakom disse uttalelsene synger denne grunntonen: Hvis vi bare stelte oss annerledes, så ble det ikke sånn! De ser ikke og vil heller ikke se det: At det slett ikke ligger i menneskets makt å stille seg annerledes! De ser og forstår ikke at mennesket er undergitt en lov: Syndens og dødens lov, og at mennesket må følge denne loven enten det vil eller ei, så lenge det ikke er fanget inn av Jesu myndighet.

Mennesket ser og forstår ikke at det selv er uten myndighet og beherskes av en djevel og onde ånder!

SANNHETEN OM MENNESKETS NØD

Her kommer vi til en alvorlig kjensgjerning. Det er om å gjøre for djevelen og hans andehær å regjere over menneskene på en sånn måte at de ikke forstår at det er de som regjerer over dem!

«For denne verdens gud har blindet de vantros sinn, så de ikke ser lyset som stråler fram fra evangeliet om Kristi herlighet, han som er Guds bilde.» 2Kor 4,4

For djevelen er det om å gjøre å få mennesket til å tro at det er sin egen herre! At det er sin egen Gud. Det tok den første fristelsen sikte på, da djevelen sa: «Dere skal bli som Gud . . .» Og i dette har han siden søkt å holde menneskene fast.

Dette har i høy grad lykkes for ham. Mennesket tror det er sin egen herre. Og de røstene som krever at mennesket skal frigjøre seg fra kristendommens slavemoral, som de karakteriserer den, og utfolde seg fritt og uhemmet etter lystene sine, sin egen vilje, sin ideologi, de blir mer og mer høyrøstet ettersom tiden går.

Her behøver vi ikke bare tenke på den åpenbare ugudelige verden. Vi kan tenke på de mange gode og skikkelige menneskene som slett ikke vil bryte med Herrens ord, men som heller ikke kan innse at de behøver å vende seg om til Ham.

Hva binder dem? Jo, deres tro på mennesket! De har ingen forståelse for at enhver form for tro på mennesket er en fornektelse av Gud! Å tro på mennesket er fornektelse av å være undergitt djevelen og herredømmet hans over seg, og at mennesket gjennom ham er underlagt syndens og dødens lov.

Som nevnt ønsker djevelen — og må skjule, at han regjerer over menneskene. Bare på den måten kan han beholde makten sin. Hvis mennesket ble klar over ham og forsto hvilken makt han har over seg, ville de bli skrekkslagne og rope til Gud om utfrielse. Det ser vi i en kristens liv, for en kristen får sannelig føle og selv bli bevisst over djevelens forferdelige makt. Og jo mer dette går opp for den kristne, jo mer holder han seg til frelseren sin. Hos de som ikke erkjenner djevelen, får han utfolde makten sin. Og jeg tror at hvis det sto til ham å gjøre som han ville, ville han sørge for at menneskene fikk det godt i første omgang, for på den måten å gjøre dem trygge og sikre på at det ikke er noen fare. Men siden, når han hadde oss for evig, skulle vi nok få føle noe annet.

Derfor tillater ikke Gud at djevelen og menneskene får skape paradiset i verden. Gud lar det onde komme fram og vise seg som det er. Gud styrer nemlig verden på to måter: Gjennom sin nåde og gjennom dem som tror på ham. Og de sprer velsignelse om seg. Men han styrer også gjennom syndens følger. Og der hvor menneskene ikke vil tro på ham, der lar han det gå galt. Gud straffer synd med synd, for at synden skal bli åpenbar, og menneskene skal se og føle at uten Gud, kan det bare bli nød og ulykke i denne verden.

Så er spørsmålet om vi vil lære og innse at gudløsheten og synden er den egentlige årsaken til alt ondt, og at djevelen gjennom synden regjerer over mennesket.

ÅRSAKENE TIL NØDEN I VERDEN

Her kan det sies så mye, men jeg vil oppsummere det om to Guds ord, som i grunnen sier alt.

Det ene er at Gud i ordet sitt kaller djevelen for «denne verdens gud», og Jesus kaller ham «denne verdens fyrste». Hva sier ikke det om hans makt og innflytelse over menneskene? «Gud», det vil si: han har makt over menneskenes sinn og hjerter. Han behersker viljen deres, tankemåten deres, livsinnstillingen deres. Og den som behersker det, behersker alt.

Det andre ordet er Ef 2,2: «Dere levde på den nåværende verdens vis og lot dere lede av herskeren i luftens rike, den ånd som nå er virksom i de ulydige.»

Alvorlige ord. Og når det snakkes om djevelens makt her, er ikke det et skremselsbilde fra overspente mennesker. Det er Guds tale. Det er vår Frelses tale, han som elsket oss og bare vil oss det beste.

Disse ordene uttrykker hvordan verden «ligger i det onde». Det uttrykker at mennesket ikke har noen myndighet når det gjelder å leve rett, når det gjelder å skape gode kår i verden og komme det onde til livs.

Det er djevelen som bestemmer «tidsånden». Han former menneskenes syn. Han gjør seg gjeldende i litteratur, i kunst, i ideologier (livsoppfatninger).

Kort sagt: Han hersker over mennesket, inntil den som er sterkere enn han fanger mennesket i sin makt.

Og det alvorlige er at mennesket etter sin syndige natur ikke kjenner djevelens herredømme som noe ondt og fremmed, men tvert imot tjener ham med glede uten å vite det! Her er årsaken til verdens nød!

Å, den stakkars, fattige verden, hvor den blør! Hvor menneskene lider! Hvor ondt det er her! I sannhet: Synd, sykdom, besettelser, nød og død, det er menneskets kår. Hva makter vi mot dette? Ingen ting! Vi er prisgitt det onde i oss selv.

Er det underlig at det kommer rop fra sjelen hos den som dette er blitt gjort virkelig for!

JESU MYNDIGHET ER VÅR — I EVANGELIET

Jesu liv og gjerning er oppsummert i Skriften med dette ordet: «Og det var for å gjøre ende på djevelens gjerninger at Guds Sønn åpenbarte seg.» 1Joh 3,8. Selv sier Jesus at han er kommet

for å binde den sterke. Og på veien opp til Golgata sa han: Nå skal denne verdens fyrste kastes ut.

Jesus møtte djevelen som menneske. Ikke før hadde han i dåpen sin bekjent at han var ansvarlig for våre synder, før han av Ånden ble drevet ut i ørkenen for å fristes av djevelen. Han skulle stilles på den samme prøven som Adam og Eva ble stilt ovenfor i paradiset, — og han skulle stå der i ditt og mitt sted. En som var sterkere enn vi er og sterkere enn djevelen, måtte seire over ham i vårt sted og på våre vegne. Det gjorde Jesus under sitt jordeliv, og han fullbyrdet det på korset.

«Han kledde maktene og åndskreftene nakne og stilte dem fram til spott og spe da han viste seg som seierherre over dem på korset.» Kol 2,15.

Jesus møtte hele livets virkelighet, og overvant den, for oss!

Når vi får øynene opp for den grufulle makten som djevelen har; denne verdens fyrste, så blir det vidunderlig å høre at han er en avvæpnet motstander, for dem som kommer til korset! På ett punkt i tilværelsen er djevelen overvunnet: på Golgata. Der er han bundet!

*Jesus — han har vunnet,
Jeg har seier funnet.*

Dette er overgitt til oss i ett ord: evangeliet; den gode nyheten — det glade budskapet!

Du spør: hvordan skal jeg få oppleve Jesu myndighet? Og vi spør som arbeidere i Guds rike: hvordan skal Jesu myndighet bli virksom gjennom oss?

Vi har fått ordet!

Her er den store hemmeligheten: Jesus handler gjennom ordet sitt, også i dag!

La oss ta et eksempel. Simon var et skrøpelig menneske. Men han hadde tatt imot Jesus, dvs. han trodde på hva Døperen sa den dagen, da han pekte på Jesus og sa at han var Guds lam. Dermed var han frelst, og Jesus, Immanuel: «Gud med oss», ble «Gud med Simon». Gjennom det kom Jesus inn i hjemmet hans. Og hva skjer? De opplever en overnaturlig myndighet overfor livets forgjengeligheter. Så varer det ikke lenge før hele byen er utenfor dette hjemmet. Hvilken velsignelse ble ikke Simons hjem for byen da?

På samme måte er det i dag! Vi har fått et ord som er allmektig, fordi det setter oss i forbindelse med Jesus. Og Jesus selv handler gjennom det!

Les om det i Ef 6,10–18, så skal du se hvordan dette ordet er nok til alt: Det er rustning. Det beskytter hodet vårt (vår erkjennelse), det gir oss ferdighet til å løpe, det er forsvarsvåpen, det er angrepsvåpen.

Overfor ordet kan djevelen ikke beholde makten sin. Ordet bringer Den Hellige Ånd med seg. Er det ikke dette du også trenger? Vil du oppleve Jesu myndighet, da tro på evangeliet. «Dette er den seieren som har seiret over verden: vår tro.»

JESU NAVN REKKER TIL FOR ALLE VÅRE BEHOV

Apg 3,1–9.

*«Men Peter sa: Sølv eller gull har jeg ikke, men det jeg har, vil jeg gi deg.
I Jesu Kristi nasareerens navn: Reis deg og gå!» Apg 3,6.*

Hva var det som egentlig helbredet denne syke?

Det var Jesu navn: «I Jesu Kristi, nasareerens navn – stå opp og gå!» Da helbredelsen — som forståelig var — vakte oppsikt og det ble spurt: «Hvordan kan sånt skje?» kunne Peter og Johannes ikke nok understreke at det var Jesu navn — og det alene — som hadde vært virksomt: «Ved troen på Jesu navn har dette skjedd, for det navnet har gitt styrke til denne mannen som dere både ser og kjenner.» sa de.

Jesu navn rekker til for alle våre virkelige behov.

Hva vil det si å bruke Jesu navn? Når noen går i banken for å låne penger, må man ha et navn som går god for seg. Det er da bare spørsmål om hva dette navnet gjelder for, ikke om mannen som skal ha pengene.

I vårt forhold til Gud har Jesus gått god for oss! Det er ikke lenger spørsmål om oss. Vi kan ikke bestå for Gud. Det sier også samvittigheten vår tydelig nok når vi har begynt å se sant på oss selv. Men Jesus har trådt fram for oss, sier Skriften. Han — Guds Sønn — ble et virkelig menneske, født av en kvinne, han gikk inn under våre kår, ble født under loven, står det også, dvs. født under det ansvaret som ligger på deg og meg overfor Gud. Og han bar dette ansvaret og gjorde opp hele syndeskylden vår med Gud.

Evangeliet er et budskap om et stort plassbytte: Guds Sønn var i vårt sted og ble behandlet som om han var oss, for at vi skal få være i hans sted og bli behandlet som om vi var ham!

*«Dere kjenner vår Herre Jesu Kristi nåde: Enda han var rik, ble han fattig
for deres skyld, så dere skulle bli rike ved hans fattigdom.» 2Kor 8,9.*

Dette er betydningen av Jesu navn!

Jesu navn betyr altså først og fremst at det som skiller oss fra Gud, synden vår, er tatt bort fra Guds ansikt for oss. Men i og med at det som skiller, er tatt bort, har vi en åpen adgang til Gud.

Vi har rettigheter hos Gud:

- Barnerett «Alle dem som tok imot ham, dem ga han rett til å bli Guds barn, dem som tror på hans navn» Joh 1,12.
- Arverett. Skriften sier at de som tror på Jesu navn er Guds evige arvinger og Jesus Kristus sine medarvinger.
- Bønnerett. «Hvis dere ber Far om noe, skal han gi dere det i mitt navn.» Joh 16,23.

Ser du hvordan Jesu navn er alt et menneske trenger for å bli Guds barn, for å kunne leve som en kristen og for å kunne nå frelst hjem til Gud.

Men det ligger bare i dette ene navnet! I deg selv har du ingenting å påberope deg overfor Gud. Vil du møte Gud utenom Jesus, må du svare for deg selv. Derfor må du bruke Jesu navn! Du må ikke slå deg til ro med å vite om det; du må bruke det! Det er det som det kommer an på.

Søren Kierkegaard har sagt: «Et menneskes eneste fullkommenhet er å trenge til (ha bruk for) Jesus.»

Men den som trenger Jesus, har evig liv og samfunn med Gud.

Til deg som er kommet i samfunn med Gud, vil jeg rette dette spørsmålet: Er du klar over at Jesu navn rekker til alle behovene dine, også de timelige, økonomiske og helsemessige, til å få gjøre kallsgjerningen din på beste måte, i motgang, i sorg og savn — til hva som helst som er virkelige behov i livet ditt?

Den som tror på Jesus, har gjort mange erfaringer om Jesu navn, men det vil også rekke til å gjøre flere erfaringer med, gjennom hele levetiden vår. Jeg har ikke rett til å si at alle syke som tror på Jesus, kommer til å bli friske, skjønt det hender iblant mer enn vi på forhånd tenkte. Men jeg har rett til å si: Jesu navn hjelper deg i enhver situasjon, i hvert behov der Gud ser at du trenger hjelp!

Bruk derfor dette navnet med frimodighet!

XIV. HVORFOR JESUS TALER I LIGNELSER

LIGNELSENE ÅPENBARER GUDS HEMMELIGHETER FOR TROEN OG SKJULER DEM FOR VANTROEN

Det er betenkelig at så mange bekjennende kristne går forbi dette spørsmålet. Har Jesus selv funnet det nødvendig å svare på det, Matt 13,10–17, var det jo fordi vi trenger å tilegne oss svaret hans, og enda mer når dette er et av de mest alvorlige ordene vi har av Jesus.

Men de fleste anser svaret som selvsagt: Jesus taler i lignelse for å gjøre sannheten om Guds rike lett forståelig og innlysende for menneskene. Han bruker dem som prekenillustrasjoner omtrent som forkynnerne i vår tid pleier å bruke illustrasjoner i sine prekener.

Det er sikkert nok at Jesus gjennom lignelsene ville tale praktisk og begripelig og i et språk som folk forsto. Men vi kan ikke utfra det trekke den slutningen at han ville gjøre sannheten om Guds rike lettfattelig og forståelig for det naturlige mennesket.

Å oppfatte lignelsene på den måten, strider ikke bare mot hva Jesus selv sa om dem, men det strider også mot selve Guds rikes vesen.

Guds rike kan ikke bli forståelig og lettfattelig for det naturlige mennesket. «Slik menneskene er i seg selv, tar de ikke imot det som hører Guds Ånd til. Det er dårskap for dem, og de kan ikke fatte det, for det kan bedømmes bare på åndelig vis.» 1Kor 2,14.

Jesus sa til Nikodemus at han kunne ikke se Guds rike før han ble gjenfødt av Den Hellige Ånd.

Guds rike er skjult og hemmelig for den naturlige erkjennelsen vår. Den er «mørklagt» for Guds rikes sannheter på grunn av synden. Men når et menneske omvender seg til Jesus og tar imot ordet i tro, åpenbarer Den Hellige Ånd gjennom ordet Guds rike for hjertet hans og gir ham del i det. Da «tas dekket bort».

Derfor kommer all sann forkynnelse av Guds rike til å sette et skille mellom menneskene. For dem som mener seg å forstå og kunne noe i åndelige ting, skjuler forkynnelsen Gud og riket hans. Men for den som er hjelpeløs, dømt i samvittigheten av synden sin, og derfor trenger Jesus og hans frelse, åpenbarer den Jesus. For ham kommer troen av forkynnelsen, så sant han da ikke avviser ordet, men tar imot det og tar sin tilflukt til Guds nåde i Kristus.

Men det som gjelder all sann forkynnelse av Guds rike, gjelder i særlig grad Jesus' forkynnelse i lignelser. Mer enn noen annen forkynnelse setter den skille mellom menneskene.

Da disiplene spurte Jesus: Hvorfor taler du i lignelser, svarte han: «Dere er det gitt å kjenne himmelrikets hemmeligheter, men dem (de som ikke vil tro) er det ikke gitt.»

Lignelsene er derfor slett ikke prekenillustrasjoner i vanlig forstand. Det er en egenartet og særpreget forkynnelse av Guds rike! En forkynnelse som samtidig, både åpenbarer Jesus og hans frelse på en særlig måte, nemlig for dem som tror, og på en særlig måte skjuler Jesus og Guds rike, nemlig for dem som ikke tar imot og tror.

Derfor bruker Jesus svært ofte slett ikke «naturlige» bilder i lignelsene sine, selv om disse bildene nettopp er hentet ut fra det daglige livet.

Det er ikke naturlig at en vingårdsherre gjør sånn som Jesus sier i Matt 20, at han gir den som hadde arbeidet en time like mye som den som hadde båret hele dagens byrde og hete. Det er heller ikke naturlig at en kongssønn innbyr folk fra gater og veikryss når han holder bryllup, Mat 22. Det er ikke naturlig og dagligdags at en far gjør og sier sånn til barna sine som Jesus sier i lignelsen om den tapte sønnen: Han som hadde forspilt arven og levd som et svin, blir tatt imot med milde ord og kjærlig tale, mens han som ikke hadde gjort noe galt blir avvist med bebreidelse og irettesettelse. Luk 15.

Men sånn går det altså for seg i Guds rike!

Hvor det i denne verden er snakk om lønn og fortjeneste, er det i Guds rike snakk om nåde og tilgivelse.

Hvor det i denne verden er snakk om dyktighet og gode egenskaper, er det i Guds rike snakk om tro og avhengighet av Jesus.

Lignelsene viser at alt i Guds rike er annerledes enn i denne verden, og undergitt andre vilkår. Og de samler seg i denne store hovedsannheten: Guds nåde er i Jesus åpenbart til frelse for syndere.

Hver lignelse vil altså i en eller annen synsvinkel åpenbare oss noe av Guds rikes hemmeligheter, noe vi av oss selv slett ikke kan fange opp og enda mindre forstå.

Når vi nå står overfor en av Jesu lignelser, gjelder det derfor at vi ikke hører den som en alminnelig prekenillustrasjon! Men at vi tar den imot som det den i sannhet er: En forkynnelse av Jesus om Guds rike som det ikke er gitt oss å fatte uten at Gud i sin nåde lar Den Hellige Ånd tale til oss gjennom ordet!

Er det noen gang spørsmål om et ydmykt sinn som ikke stoler på sin egen forståelse av Skriften, så er det fremfor alt når vi står ansikt til ansikt med en av Jesu lignelser!

LIGNELSEN OM GUDS ORD

Hva er denne lignelsens hemmelighet?

«Sæden er Guds ord», sier Jesus. Akkurat som bonden sår kornet ut over åkeren, sår Gud sæden sin, ordet, i menneskehjertene. Det skjer gjennom forkynnelsen. Først og fremst gjennom den forkynnelsen som vi kaller Bibelen, som jo ikke er noe annet enn Guds profeters og apostlers forkynnelse til oss. Men videre gjennom all forkynnelse som er en sann forkynnelse av Guds ord i Bibelen.

La oss nå først stoppe opp litt for den sannheten at vi har en Guds sæd i Bibelen!

Bibelen er ikke som annen tale. Den er Guds personlige tale til deg og meg og alle mennesker.

I Hebr 2,3 sies det at ordet om frelsen først er forkynt ved Herren og deretter stadfestet for oss av dem som hørte ham (apostlene).

Jesus hadde et tredobbelt embete:

— Et yppersteprest-embete: Han skulle være vår stedfortreder overfor Gud. Dette embetet er det grunnleggende som alt annet er avhengig av.

- Men dernest hadde han også et konge-embete: Alt er skapt til ham og ved ham, og han leder alt sånn at det må tjene formålene hans.
- Endelig et apostel-embete, det vil si et forkynner-embete! Merk deg at vi formaner til å gi akt på ham, ikke bare som yppersteprest, men også som apostel, som forkynner.

«Derfor, hellige søsken, dere som har fått del i det himmelske kallet, se på Jesus, den utsending og øversteprest som vi bekjenner.» Hebr 3,1. Det er mange forkynnere i Guds rike. Men han er *Forkynneren*. Han er *Såmannen*.

Når vi innimellom omtaler ordet som apostlenes ord, må vi være klar over at de bare er formidlere av Ordet, ikke opphavsmenn til det. Jesus har forkynt det: apostlene stadfester denne forkynnelsen for oss, det vil si at de overbringer den til oss.

Vi trenger å tilegne oss mer av det synet og sinnet som Hebreerbrevets forfatter har når han siterer salmene og uttaler:

«Derfor, som den Hellige Ånd sier ...»

Såmannen vi hører om i dag er altså ingen mindre enn vår egen Frelser! Og det vil igjen si at det er Gud selv. For det er gjennom sin Sønn Faren alltid åpenbarer seg for oss menneskene. Den som ser Sønnen, ser Faren, og den som hører Sønnen, hører Faren.

Bibelens tale og all sann forkynnelse av Bibelens ord er Hans sæd! Gud har gitt oss et ord som er like allmektig som han selv. Det er gitt oss i en ubetydelig skikkelse mens han var her på jorden.

Det som er sagt om Jesus: «Han hadde ikke noen skikkelse så en kunne få lyst til ham», det kan også sies om Guds ord. Akkurat som bare de som trodde, så Jesu herlighet, så er det bare de som tror ordet og stoler på det, som opplever ordets guddommelige kraft.

«For over alt herlig ligger et dekke.» Jes 4,5. Det gjelder også den guddommelige sæden. Men for dem som omvender seg, tas dekket bort.

GUDS ORD ER LEVENDE OG KRAFTIG

Men tross all ubetydelig skikkelse og tross forkynnerens uanselighet, er ordet en guddommelig sæd. Ordet har Guds krefter i seg, fordi Gud har nedlagt sine krefter i det og åpenbart seg gjennom det.

Gud arbeider og handler med oss gjennom Ordet! «De ordene jeg har sagt dere er ånd og liv» sa Jesus. Derfor er ordet i seg selv levende. «For Guds ord er levende og virkekraftig og skarpere enn noe tveegget sverd. Det trenger igjennom til det kløver sjel og ånd, marg og bein, og dømmer hjertets tanker og planer.» Hebr 4,12.

Ordet er mektig til å frelse. Vi formaner til å ta ydmykt imot «det ordet som har makt til å frelse sjelene deres!» Jak 1,21.

Det er mektig til å føde på nytt. «For dere er født på ny, ikke av forgjengelig sæd, men av uforgjengelig, ved Guds levende ord som er og blir.» 1Pet 1,23.

Det gir liv. Det dømmer hjertets tanker og råd. Det åpenbarer. Alt Gud gjør, gjør Ordet! Og nå er vi ved selve hemmeligheten i lignelsen: Fordi Gud handler med oss og arbeider i hjertet vårt gjennom ordet, og bare gjennom det, så blir et menneskes forhold til Gud akkurat sånn som forholdet hans er til Ordet.

Det går ikke an å stå i ett forhold til Gud og et annet forhold til Ordet! Den som er likegyldig ovenfor Ordet, er likegyldig ovenfor Gud. Den som tror Ordet, tror Gud. Den som avviser Ordet, avviser Gud. Den som tar imot Ordet, tar imot Gud.

Dette er på samme tid den mest trøsterike og mest alvorlige sannheten. For den som ser sant på seg selv og kommer til kort i alle ting og ikke rår med sitt eget hjerte, er det en vidunderlig sannhet. På denne måten blir det jo håp for den mest hjelpeløse stakkar! Ja, du, nettopp for den som ikke klarer seg selv, er det håp. For den som ser og erkjenner synden sin, sin bundne vilje, sin totale avmakt og fortapthet.

Men for den som klarer seg uten Ordet, er det en dom. Lignelsen om såmannen har det budskapet til alle som kan tro av seg selv, være fromme av seg selv og tro på Gud av seg selv, at de slett ikke er kristne! For troen og gudsfrykten deres er ikke annet enn deres egne tankers og fantasiens oppspinn. De ber til en tenkt «Gud» som lever i tankeverdenen og fantasien deres eller i de religiøse følelsene deres. Men den sanne og levende Gud kjenner de ikke! Og det evige livet er å kjenne ham og den han utsendte, Jesus Kristus! Joh 17,3.

Mange snakker om at de vil tro på Gud. De ber til Gud. De møter ham i naturen. Og så videre. Men de bryr seg i virkeligheten ikke om Ordet hans. Sånne skal vite at de bryr seg i virkeligheten ikke mer om Gud enn de bryr seg om ordet hans og evangeliet hans.

Derfor blir det store spørsmålet:

HVORDAN ER FORHOLDET DITT TIL GUDS ORD (LUK 8,4–15)

— LIGNELSEN OM SÅMANNEN.

Og dette må du ikke så raskt snu deg bort ifra! For det er Guds gjerning i hjertet ditt avhengig av! Og om du skal bli frelst eller må gå fortapt, er avhengig av dette.

Det kommer ikke an på strevet ditt, ikke på hvordan du kan ta deg sammen, ikke på det du mener er kampen din mot det onde. Det kommer ikke an på det gode du kan gjøre, og heller ikke — rett forstått — på det gale og syndige du har gjort. Det kommer an på forholdet ditt til Ordet.

Vet du med deg selv at troen og tilliten din til Gud er født av hans løfter om den frelsen som Jesus fullendte på korset? Er det sånn for deg at du ikke har noen tro med mindre du får ta din tilflukt til det som står skrevet? — Da er du en kristen.

Jeg sier ikke at du makter å ta din tilflukt til Ordet sånn som du vil. Men når du ikke får hvile i Guds løfter, da er det mørkt for deg. Da blir du kraftløs. Da mister du forvissningen din. Og du har ingen fred, ingen trøst, ingen kraft, før du hviler i Ordet. Da er troen din født ut av Guds løfter.

Mange mennesker vil aldri få den tanken å nekte for at Skriften i sannhet er Guds ord. Tvert imot! Men denne sannheten er en selvfølgelighet for dem. De er ikke avhengige av Ordet for sjelen sin, som de f.eks. er avhengige av maten for kroppen sin.

Men når noe er selvfølgelig i troslivet, da kan du være sikker på at det ikke er noe liv, men bare noe som man vet hører med.

Gå derfor ikke så raskt bort fra den sannheten at sæden er Guds ord. Og at det ikke gis noen annen sæd. Og at det Gud ikke får gjort i hjertet ditt gjennom Ordet, det får han ikke gjort i det hele tatt!

Derfor sier Jesus i sammenheng med denne lignelsen: «Se derfor til hvordan dere hører.» For på hørselen din, hviler frelsen din.

For å hjelpe alle av oss til å bli klar over hvor vi står, forteller Jesus i denne lignelsen om Ordets skjebne i de forskjellige menneskenes hjerter. Eller for å si det på en annen måte: Han forteller om de forskjellige menneskenes måter å høre på, måter å stille seg inn mot Ordet på. Og har dermed også fortalt om de forskjellige menneskenes måter å stille seg inn mot Gud og hans ånd på.

ORDETS VIRKNING

På den samme måten som resultatet av bondens utsæd ikke bare er avhengig av kornets spirekraft, men også den jordbunnen det faller på, så er Guds arbeid med menneskehjertene ikke bare avhengig av sædens allmektige kraft, men også av den hjertebunnen det faller i.

Så sant Guds ord forkynnes av dem som har fått forkynnelsens nådegave og Guds Ånd til å bære det fram — og uten det blir det aldri noen virkelig forkynnelse av Guds ord — er sæden spiredyktig nok. Men resultatet blir ikke det samme for alle allikevel.

Jesus forteller om fire måter som ordet kan bli tatt imot på. Eller mer nøyaktig; fire vekstvilkår som Ordet finner hos oss.

— Noen hører uten å høre. Ordet tas bort av djevelen.

— Noen hører og tar imot. Men Ordet får ikke slå rot.

— Noen hører og tar imot, Ordet slår rot. Men veksten kveles av andre vekster, og det blir ingen frukt.

— Noen tar imot og bevarer Ordet sånn at Guds gjerning fullbyrdes hos dem.

Her skal vi være klar over to ting:

1) Dette er alltid Guds ords skjebne. Guds ord finner aldri levekår her i verden. Om Ordet er mektig til å frelse og troen bare kan fødes av Guds ånd gjennom ordet, så skjer ikke dette hos alle som hører.

Dette er alvorlig! Ikke alle som hører, blir frelst! Av dem som går på møter, leser bibelen sin, leser våre oppbyggelsesblader, blir bare en del frelst! Det er tungt å tenke på. Men dette har Jesus sagt.

Ansvarer for at vi ikke blir frelst, blir alltid hos oss og aldri hos Gud eller ordet! Skal du og jeg bli frelst? «Se derfor til hvordan dere hører!»

2) Det går ikke an å stille seg inn på noen annen måte enn det Jesus har nevnt her. Et av disse fire vekstvilkårene har Ordet hos deg og meg!

Har du tenkt på det?

Jeg håper ikke det også er selvfølgelig for noen som leser dette. For da vet jeg at Ordet ikke har noen god jordbunn hos deg. Et av disse vekstvilkårene må Ordet få hos oss. Det er bare spørsmål hvilket det skal bli. Det er avhengig av — og merk igjen — hvordan vi hører! Ikke på

hvordan vi vil streve og bære oss at. Men ganske enkelt på om Ordet — og dermed den Hellige Ånd — får oss i tale og beholder oss i tale til vi er frelst hjemme!

«Se derfor til hvordan dere hører!» «Den som har ører å høre med, han hører.» Å, om den sannheten endelig kunne gå opp for folk, at frelsen er avhengig av hørselen deres! Da skulle det virkelig hjelpe mange til å gripe og forstå Ordet i et vakkert og godt hjerte!

NÅR VI HØRER UTEN Å HØRE

Hos noen er hjertebunnen som en vei, sier Jesus. Det er hos dem som hører uten å ta ordet til seg, som er det samme som å la det gå inn av det ene øret og ut av det andre.

Når det ikke blir frukt av ordet hos sånne mennesker, kommer det av at de er i djevelens makt! Merk deg nøye hva Jesus sier: Når mange hører uten å høre, er det fordi det lykkes djevelen å ta ordet fra dem!

Fordi Guds ord er en allmektig sæd, er djevelen på ferde overalt hvor Guds ord forkynnes i sannhet, for å ta det bort fra hjertene.

For djevelen vet at hvor et menneske tar imot ordet, der er ordet mektigere enn djevelen og der mister han det mennesket. Derfor er det om å gjøre å snappe bort ordet ubemerket, så det ikke blir hørt. Djevelen vet hva vi så ofte glemmer; at troen kommer av å høre og at frelsen for mennesket er avhengig av hørselen deres. Derfor setter han alt inn på selve hørselen. Sånn forklarer Jesus det.

Dette kan naturligvis skje på mange måter. Hos noen fyller djevelen sinnet med fremmede tanker. Andre får han til å bære mer omsorg for hva de skal gjøre og være enn for å høre og tro. Det er det samme hvilken måte det skjer på for ham — enten det er ved verdslighet og lyst eller det er ved naturlig religiøsitet og anstrengelser — bare han hindrer dem i å høre.

HVA SKAL JEG GJØRE NÅR ORDET ER «STENGT» FOR MEG?

Hva skal jeg gjøre når jeg kjenner det stengt og ikke får noe ut av det jeg leser og hører? Jeg klarer ikke å holde fast på det jeg leser, kan det da nytte for meg?

Det første jeg vil si er: Om du selv synes at du ikke kan tilegne deg det Ordet forkynner, så hører du ikke til dem som har hjertebunn som en vei. For den som har en higen og lengsel etter Ordet og man kjenner det som sin største nød at man ikke får fatt i det, der går ikke Ordet inn av det ene øret og ut av det andre.

Men allikevel er djevelen ute for å hindre hørselen din også. Og det gjør han ved å innbille deg at det ikke nytter for deg å høre Ordet og ta det til deg, fordi du ikke får noe ut av det. Skjønner du ikke at hovedårsaken til at du ikke blir hjulpet, så fremt det da ikke er uærlighet og fusk hos deg, nettopp er at du ikke tar til deg Ordet sånn som du er. Det er jo akkurat det Jesus lærer oss; at alt det Ordet kan virke og utføre, betinges av at man tar det til seg først, før man har opplevd noe av virkningen fra det. Og dernest skal du huske på at sannheten for deg i Ordet — om det skal holde for deg og frelse deg — betinges ikke av at du synes du får noe ut av det. Men det betinges av at du har en Frelser som er gått i ditt sted og er død for dine

synder. Og at det han har gjort, det holder også da når du ikke makter å holde noe fast. Spørsmålet er om du tar din tilflukt til ham. Og det skal du nettopp gjøre, når du kjenner det som lukket og stengt.

I det hele tatt gjelder det å lære at for dem som hører og tror, kan Ordet bli det som det var sendt til.

Der Ordet blir hørt og trodd, blir djevelen overvunnet. Men hvor Ordet ikke blir hørt, beholder djevelen oss i sin makt. La derfor ikke djevelen hindre hørselen din og beholde deg i sin makt!

HVOR ORDET BLIR TATT IMOT, MEN IKKE FÅR SLÅ ROT

Når noen tar imot Ordet uten at det allikevel får slå rot, da kommer det av at de tror for en tid, men faller fra i prøvens tid.

Merk deg det samme her! Det kommer ikke av at de er hjelpeløse, syndige, kraftløse og så videre. Men det kommer av at de slutter å tro når det røyner på og så får ikke Ordet slå rot.

For alle som tar imot Ordet kommer det prøvelser. Hvilken måte de kommer på er forskjellig. Hos noen kommer motstand fordi de har begynt å bekjenne seg som kristne. Hos andre kommer anføktelser og tvil. Hos andre igjen urokkelige fristelser som de ikke vet råd med.

Felles for alle er at prøven kommer. Og «prøvelse» og «fristelse» er det samme ordet i Skriften. For all prøvelse inneholder fristelse, likesom all fristelse er prøvelse.

Som eiketreet må vokse opp i vind og storm for at roten kan bli sterk nok til å bære treet når det blir stort, så må sjelen prøves for at Ordet kan slå rot. Dette kommer ingen som tar imot evangeliet forbi.

Det er lærerikt å merke seg hva Gud sa til folket sitt i en tung prøvelsestid:

«Du skal huske den lange veien som Herren din Gud førte deg disse førti år i ørkenen, fordi han ville ydmyke deg og prøve deg og få vite hva som bodde i ditt hjerte, om du ville holde hans bud eller ikke.» 5Mos 8,2.

I prøven skal det vise seg hvor mye man mener det med troen sin på Ordet. I sånne tider forekommer det for sjelen som at det er aldeles håpløst og nytteløst. Ja, det kan forekomme som man er aldeles forherdet og overgitt til et sinn som ikke duger til noe. Eller det forekommer en at Gud har forkastet en og som om det var den eneste rettferdige følgen av ens synd og utroskap.

Da skal det vise seg hvor mye man lar Ordet gjelde.

Den som holder ut og tror, tross alt, hos ham slår Ordet rot i hjertet. Han får en prøvd tro. Han opplever at løftet holder.

Men den som i prøvens tid slutter å tro, hos ham blir det frafall.

Man holder ikke ut i troen.

Derfor, hvordan det enn måtte forekomme deg: Hold ut i troen! Så skal du oppleve at Ordet holder, og Ordet skal slå rot i ditt hjerte!

HVOR VEKSTEN KVELES

Det mest triste er kanskje allikevel de som hører og lever som kristne, men hvor veksten kveles og det blir åndelig død.

Hva er årsaken til det?

At Ordets virkning hindres i hjertet! Heller ikke her hører vi et eneste ord om deres udugelighet, syndighet eller lignende.

Som alvorlige hindringer fra Ordets virkninger i hjertet nevner Jesus tre ting: Bekymringer. Rikdom. Verdslig lyst. Har du lagt merke til at disse tingene blir mest farlige for en kristen når han har levd med Gud noen år?

Jesus nevner ikke her spesielle synder. Men det at hjertet fanges av verden. Det kan skje på høyst forskjellige måter. Gjennom bekymringer. Gjennom rikdom. Og gjennom de gleder livet fører med seg. Disse tre tingene er tre forskjellige sider av samme sak: At hjertet inntas av noe som blir viktigere enn Ordet er.

«Det er alltid en stor tilbøyelighet i menneskehjertet til å ville ha noe av denne verden til sin glede og hygge. Selv de troende hjertene, som har søkt gleden sin i Gud, vil uopphørlig igjen søke til andre gledesilder.» Rosenius.

Vel er en kristen satt til å ivareta den jordiske livsgjeringen sin og sørge for seg og sine. Og han er satt til å leve som et menneske blant mennesker. Det er ikke synd i og for seg.

Men ordet her sier tydelig når omsorg for denne verden, enten det er i form av bekymringer eller rikdom og lyst, går over til å bli syndig og farlig:

Det skjer når omsorgen for verden eller nytelsen av dens gleder på noen måte hindrer Ordets og Åndens gjerning i hjertet ditt!

Da gjelder det å legge av det som tynger!

En kristens første omsorg og bekymring må være den å være uten omsorg og bekymring og få være avhengig av Guds nåde i alt. Vær klar over at en av de største farene ved tiden vi lever i, er at begivenhetene og tankene på hvordan det skal gå og bli, inntar sinnet vårt så sterkt at ordet ikke får holde oss i tale.

Å, la oss tro på ham som har all makt i himmel og på jord!

Får vi bare være avhengig av ham og nåden hans, skal vi både komme til å ivareta kallet vårt som mennesker og bli bevart i troen. For du er vel klar over at det å vokse i troen aldri har gjort noen utilstrekkelig i å sørge for seg og sine eller i å ivareta samfunnspliktene sine.

DEN GODE JORDEN

Den gode jorden hvor sæden bærer frukt og når målet sitt, kaller Jesus å høre Ordet og holde det fast i et vakkert og godt hjerte.

Her er ikke snakk om mennesker som er bedre enn andre eller har naturlige betingelser. Vi er alle like udugelige og fortapte i åndelige ting.

Men her er snakk om å holde fast ved Ordet. Så er det Ordet selv som bearbeider hjertet og gjør det vakkert og godt og bringer frukten.

Men vi skal ikke overse et ord fra Jesus i denne sammenhengen: Tålmodighet! Det koster å holde ut i troen!

Men det er på denne fronten en kristens kamp egentlig står: Bli i Ordet! Blir du i Ordet, da blir du i ham som har gitt det, og du bærer mye frukt! Her har ordet i 1Joh 3,23–24 talt til meg: «Dette er hans bud at vi skal tro på hans Sønn, Jesu Kristi navn... Og den som holder hans bud, blir i ham og ham i han.»

Så ser du at alt er avhengig av å bli i Ordet, fordi Ordet er den Guds sæd som lever og blir og som er mektig til å frelse sjelene våre!

XV. ÅNDSDÅP OG ÅNDSFYLDE

«Dersom dere elsker meg, holder dere mine bud. Og jeg vil be min Far, og han skal gi dere en annen talsmann, som skal være hos dere for alltid: sannhetens Ånd, som verden ikke kan ta imot. For verden ser ham ikke og kjenner ham ikke. Men dere kjenner ham, for han blir hos dere og skal være i dere. Jeg lar dere ikke bli igjen som foreldreløse barn. Jeg kommer til dere.»

«Den som elsker meg, vil holde fast på mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi skal komme til ham og ta bolig hos ham.» Joh 14,15–18, 23.

«Men jeg sier dere sannheten: Det er det beste for dere at jeg går bort. For dersom jeg ikke går bort, kommer ikke talsmannen til dere. Men går jeg bort, da kan jeg sende ham til dere. Og når han kommer, skal han gå i rette med verden og vise den hva som er synd, rett og dom.»

«Enda har jeg mye å si dere, men dere kan ikke bære det nå. Men når han kommer, sannhetens Ånd, skal han veilede dere til den fulle sannhet. For han skal ikke tale ut fra seg selv, men si det han hører, og kunngjøre dere det som skal komme. Han skal forherlige meg, for han skal ta av det som er mitt, og forkynne det for dere.» Joh 16,7–8, 12–14.

«Men dere er ikke i den syndige natur; dere er i Ånden, så sant Guds Ånd bor i dere. Den som ikke har Kristi Ånd, hører ham ikke til.» Rom 8,9.

«Alle som drives av Guds Ånd, de er Guds barn.» Rom 8,14.

«Mine barn, dette skriver jeg til dere for at dere ikke skal synde. Men om noen synder, har vi en som taler vår sak hos Faderen, Jesus Kristus, Den Rettferdige. Han er en soning for våre synder, ja, ikke bare for våre, men for hele verdens.» 1Joh 2, 1–2.

TRE GRUNNLEGGENDE KJENSGJERNINGER

For å få lys over hva åndsdåp og åndsfylde er, er det tre kjensgjerninger vi først må være på det rene med:

Hvem er Guds Ånd?

Hva er Guds Ånd?

Hva går Guds Ånds gjerning ut på?

Den som ikke har klart for seg hva Skriften sier om disse tre kjensgjerningene, vil ikke kunne forstå hva den mener med å bli «døpt med den Hellige Ånd» og med å «bli fylt med den Hellige Ånd».

Hvem er Guds Ånd?

Guds Ånd er ikke en upersonlig kraft. Det har slått meg — og det rett ut sagt forferder meg — at man taler om Guds Ånd som om han var en upersonlig kraft. Jeg hører rett som det er folk si «den» om den Hellige Ånd.

Hva ville du si om noen sa «den» om deg?

Eller synes du det passer seg å si «den» om Jesus?

Guds Ånd er en person. Guds Ånd er *Gud*. Akkurat som Sønnen er Gud, er også Ånden Gud. Det er ingen forskjell.

Vi er her inne på noe som jeg ikke forstår, og ikke en gang er interessert i å forklare teoretisk. Jeg forstår det med *hjertet* mitt. Og for hjertet er det i grunnen enkelt.

Gud er *en*. Og Gud er *tre*.

Han er ett vesen. Det er én Gud. Han er også den *eneste* Gud.

Men denne ene og eneste Gud er tre personer: Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd.

Hvordan kan man se dette i Bibelen? Ganske enkelt: Du leser i Bibelen at Faderen sier: «Jeg», og taler til deg og meg og sier: «Du». På samme måte sier Sønnen: «Jeg», og taler til deg og meg og sier: «Du». Sånn taler også Guds Ånd i Skriften. Han sier: «Jeg», og taler til deg og meg og sier: «Du».

Det er tre «Jeg» — og likevel ett vesen.

I et av våre eldste bekjennelsesskrifter legges det sterk vekt på at Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd er like i ære, verdighet og makt.

Hvis du sitter med det spørsmålet: «Kan man be til den Hellige Ånd?» — da har du svaret her: Du kan be til den Hellige Ånd på samme måte som du ber til Faderen og Sønnen.

Gud er *én*, og Gud er *tre*. Vi forstår det ikke. Men her er noe vidunderlig, en hemmelighet: Der hvor Faren er, der er alltid også Sønnen og Ånden. Der hvor Sønnen er, der er også alltid Faren og Ånden. Og der hvor Ånden er, der er også alltid Faren og Sønnen. La du merke til at Jesus sier om sannhetens Ånd når han kommer: «*Jeg kommer til dere.*» «*Jeg vil ikke etterlate dere farløse.*» «Om noen elsker meg, da holder han mitt ord, og min Far skal elske ham, og vi (Faren og Sønnen) skal komme til ham, og ta bolig hos ham.»

Den som har Guds Ånd, har både Faren og Sønnen.

Mens Jesus sitter og snakker med Nikodemus, sier han: «Menneskesønnen som er i himmelen.» Det er ikke godt å forstå hvordan han kunne være i himmelen mens han sitter på jorden og snakker med Nikodemus. Men sånn er ordet hans.

Den første kjensgjerningen her er altså at Guds Ånd er *Gud*. Når vi snakker om Guds Ånd, snakker vi om *Gud*, ikke om en upersonlig kraft. Vi snakker om en person i Gud.

— — —

Dermed kommer vi til den andre kjensgjerningen vi må ha klart for oss:

Hva er Guds Ånd?

Jesus kaller ham «talsmannen».

«Jeg vil be Far, og han skal gi dere en annen talsmann, for at han kan være hos dere evinnelig, sannhetens Ånd som verden ikke kan få.» Joh 14,16–17.

Hva er en talsmann?

Jesus kaller Ånden «en annen talsmann». Det er altså også en *første* talsmann.

Hvem er den første talsmannen? Og hvem er den andre?

Vi hører i 1Joh 2,1–2 at det er sagt om Sønnen, om Jesus, at han er vår talsmann hos Far. Han er den første talsmannen.

Ånden er den andre talsmannen.

Av de tre personene i Gud er det to som kalles talsmenn. Og da innser vi uten videre hvor nødvendig det er å finne svar på spørsmålet vi nettopp stilte: Hva er en talsmann?

Vi bruker ikke dette ordet i daglig tale. Og det er ikke rimelig å vente at noen forstår hva Skriften mener med det uten at de får det nøyere forklart. I den svenske bibeloversettelsen heter dette ordet «*hjälparen*». Men det rekkes heller ikke til å gi oss full klarhet over det. Vi kan si både om den norske og den svenske og mange andre oversettelser at de sier oss en del av det som dette ordet betyr, men ikke alt. Derfor er det nødvendig å forklare det nærmere. Og får du lys over hva «talsmannen» virkelig betyr, tror jeg at Gud får åpnet øynene dine for alt sammen. Så viktig er det.

«Talsmannen» (parakletos) betyr egentlig «tilkalt». Jesus sier altså: «Jeg vil sende dere en annen 'tilkalt'.» Men slik kan ordet ikke oversettes, for ingen vil skjønne hva det betyr. For å prøve å gjøre ordet forståelig: Tenk deg en som ligger i sjøen og holder på å drukne. Han roper: Hjelp! En kommer løpende, hopper uti til ham og redder ham. Han som kom på nødpet, han vil være «en tilkalt» — en talsmann — for den som holdt på å drukne.

Ordets egentlige mening i Bibelen er denne: *en som er tilkalt for å komme en annen til redning og frelse.*

Den som tilkaller, er Faren. De som er tilkalt — er talsmenn — er Sønnen og Ånden. I sin evige rådsslutning er Faren og Sønnen og Ånden blitt enige om dette i Gud — for å tale barnslig — før Gud skapte himmel og jord og noe menneske.

I daglig tale ble — og blir enda — «tilkalt» brukt i rettspråket. Vi kjenner det best i den latinske formen *advocatus*, advokat. Det betyr en som er tilkalt for å tale en annens sak i retten.

Likevel ville det ikke gi noen god oversettelse om man brukte «advokat» i stedet for «talsmann». Det kom til å skape misforståelse. En advokat er ikke personlig ansvarlig for den som han trer fram for, aller minst om han opptrer som forsvarer for en forbryter.

Men i Bibelen er dette nettopp hovedsaken: talsmannen trer fram som den personlig ansvarlige for den han trer fram for. Om betydningen av å tre fram for, se f.eks. Jer 30,21–22; Hebr 7,25; Rom 8,34.

Da mennesket hadde syndet, tilkalte Faren Sønnen sin til å gå i vårt sted og bære ansvaret for syndene våre. Han er den første talsmannen.

Jesus er talsmann fordi han er stedfortreder mellom Gud og oss. I Sønnen er Gud blitt menneske for å sone synden og bli vår rettferdighet.

Merk deg ordet vi siterte fra 1Joh 2,1: «Om noen synder, da har vi en talsmann hos Faren, Jesus Kristus, den *rettferdige* (han er den eneste rettferdige, og han er vår rettferdighet), og han er en soning for våre synder og ... for hele verdens.»

«Dette er det navnet han skal kalles med: *Herren — vår rettferdighet.*» Jes 23,6.

At Sønnen er talsmann, betyr at han har tatt konsekvensene av alle syndene våre mot Gud. Han er blitt frelseren vår ved å gå inn under våre kår og har levd vårt liv slik vi skulle ha levd

det, ved å gå inn under vår dom og tatt den på seg. Budskapet om den første talsmannen er et budskap om at du er fri fra syndeansvaret ditt og får leve så fremt du tror på denne talsmannen.

Altså: Jesus er den første talsmannen. Han er tilkalt for å gå i *vårt sted*.

Men nå er det ikke bare det at du og jeg sto skyldige for Gud og ikke kunne gjøre opp regnskapet vårt med ham. Vi har ikke bare mistet gudsfrykten vår, men også *evnen* til å være gudfryktige. Mange vil ikke innrømme det. Men det er sannheten om oss, enten mennesket innrømmer det eller ikke.

Vi har altså mistet evnen til å være gudfryktige. Vi kan ikke forstå Guds ord, enda mindre tilegne oss det. Vi kan ikke en gang be slik som vi trenger det. Rom 3,9–18. Det skal ikke mye til — selv etter at vi er blitt kristne — før vi opplever at det er umulig for oss å finne ord når vi skal be. Vi vet ikke en gang hva vi skal be om. Vi kjenner bare et usigelig behov for Jesus.

Akkurat som vi står skyldige for Gud, står vi også fullstendig døde og hjelpeløse i oss selv. Og her er hemmeligheten:

Fordi du og jeg har mistet evnen til å være gudfryktige og står døde og hjelpeløse i oss selv, har Gud tilkalt *en annen talsmann* til å være i hjertet vårt.

Liksom den første talsmannen er tilkalt for å være i vårt sted, er det andre talsmannen tilkalt for å være i vårt hjerte.

Der hvor han kommer inn i hjertet, der kommer *Gud*, der kommer *Jesus*. Den som har Guds Ånd, han har Faren — han har Sønnen.

Men før vi går nøyere inn på dette, må vi se litt på *sammenhengen mellom den første og den andre talsmannens gjerning*.

Nå kommer vi inn på noe som er veldig vesentlig, og som de fleste misforstår:

Hva hendte pinsedag?

Det blir ofte sagt at å bli døpt med den Hellige Ånd er å oppleve det som apostlene opplevde pinsedag. Men det er ikke sant. Apostlene hadde Guds Ånd før pinsedag. Å si noe annet er å forkaste Guds ord. Jesus hadde åndet på dem og sagt: «Ta imot den Hellige Ånd!» Joh 20,22. Og allerede så tidlig som i Matt 16,17 gir Jesus uttrykk for at Faren hadde åpenbart for disiplenes hjerter hvem Jesus var. Og hvordan kunne det skje uten hans Ånd? Når de hadde Jesus, hadde de også Guds Ånd. Apostlene hadde Guds Ånd før pinsedag, både som barnekårets Ånd og som åpenbarer av sannheten til frelse. Det vitner Skriften. Når det står at apostlene skulle vente i Jerusalem til de fikk kraft før de kunne forkynne evangeliet for alle mennesker, var ikke det fordi de var kraftløse og ikke hadde Guds Ånd før pinsedag. Det er en misforståelse. Apg 1,8.

Det er også blitt sagt om de troende i den gamle pakten at de ikke hadde Guds Ånd. En må undres over om de som sier sånt, virkelig leser Bibelen. Husker du en som ba sånn: «Ta ikke din Hellige Ånd fra meg!» Sal 51,13? Skriften taler tydelig om at det er forskjell på den Hellige Ånds nærvær i den gamle og den nye pakten. Men denne forskjellen består ikke i at de troende i den gamle pakten ikke hadde Ånden, mens de troende i den nye pakt har ham. Både i den gamle og den nye paktens tid har Ånden varig blitt over noen, f.eks. Moses, 4Mos 11,29, og David, 1Sam 16,13, og har måttet vike fra andre, f.eks. Saul. Profetene hadde Guds Ånd. Og Herren ønsket at hele folket hans skulle hatt det som profetene, jfr. ordet fra 4Mos 11,29. Om døperen Johannes står det at han hadde Guds Ånd fra mors liv av, Luk 1,15.

Skulle vi så komme og si at de troende før pinsedag ikke hadde Guds Ånd? — Det ville være helt feil!

Hva betyr da pinsen?

Jesus gir oss et glimt av det i svaret til grekerne, Joh 12,32: «Når jeg blir opphøyet fra jorden (det vil si når frelsen er fullbrakt), vil jeg dra *alle* til meg.

Og hos profeten Joel står det:

«En gang skal det skje at jeg øser ut min Ånd *over alle mennesker*. Deres sønner og døtre skal profetere, de gamle skal drømme drømmer og de unge skal se syn. Selv over slaver og slavekvinner vil jeg i de dager øse ut min Ånd.» Joel 3,1.

Ånden skulle utgytes uavhengig mennesket anseelse, over alle, gamle og unge, frie og ufrie, kvinner og menn, jøder og ikke jøder. Gal 3,28.

Pinsen er oppfyllelsen av dette løftet.

Før den første talsmannen var ferdig med sin gjerning, kunne ikke dette skje.

Det er en analogi mellom den første og den andre talsmannens gjerning, de svarer nøye til hverandre. Den andre talsmannens gjerning kan ikke bli *allmenn* — for alle mennesker, før den første talsmannens gjerning er ferdig.

Før Sønnen, den første talsmannen, ble menneske, var hans gjerning knyttet til et bestemt folk, og han åpenbarte seg på bestemt sted og på bestemte måter, som Det gamle testamentet viser. Sønnen var til stede i de løftene og de ordningene som var gitt til dette folket. Derfor var Åndens gjerning også knyttet til det samme.

Så snart den første talsmannens frelsergjerning var fullbyrdet, ble dette annerledes.

Det som Ånden skal virkeliggjøre, er det som Jesus har gjort. Etter at Jesus var reist opp til himmelen, hadde tatt plassen ved Farens høyre hånd og begynt å gjøre seg gjeldende der for vår skyld, da hendte det som vi kan lese om på pinsedag.

Da åpenbarte Guds Ånd seg på en ny måte. Det er illustrert gjennom det som skjedde synlig på pinsedag: Apostlene talte så alle kunne forstå det, uansett hvilket land de var fra og hvilket språk de snakket. De hørte apostlene tale på sitt eget tungemål.

Guds Ånd gjør det klart at nå kan frelsen forkynnes for hvem som helst. Nå er alt fullført.

Men det hadde ikke nyttet om apostlene hadde prøvd å forkynne dette før det var fullført. Det ville blitt en kraftløs og avmektig forkynnelse, som ikke hadde virket noe som helst.

Men etter at Guds Ånd er kommet til jorden og har gjort det klart at *nå* skal evangeliet forkynnes for alle, kan det forkynnes med *kraft*.

Ser du sammenhengen her mellom den første og den andre talsmannens gjerning?

Dette kaster lys over hva pinsen er. Jeg er glad over å kunne forkynne at budskapet om pinsen hører med til evangeliet. Og Guds Ånd har ikke vendt tilbake igjen fra jorden etter at han kom pinsedag.

— — —

Så kommer vi til den tredje kjensgjerning vi trenger å ha lys over:

Hva går Guds Ånds gjerning ut på?

Det første Jesus nevner, er:

Han skal *overbevise verden*. Ikke vi, men *den Hellige Ånd* skal overbevise verden, selv om han nok også gjør det gjennom oss som er vitnene hans.

Hvor viktig Åndens overbevisende gjerning overfor verden er, innser vi best ved å stoppe opp et øyeblikk for spørsmålet:

Hva er overbevisning?

Til daglig snakker vi om å ha den og den overbevisningen. Men det er feil språkbruk; vi burde heller snakke om å ha den og den kunnskapen, den og den meningen, den og den oppfatningen eller lignende uttrykk. For det er ikke vi som har overbevisningen, men det er *overbevisningen som har oss!*

Overbevisning er en vesentlig faktor i menneskets ånds- og sjelsliv. Den determinerer (begrenser) — har den avgjørende makten over — menneskets tankeliv, følelsesliv og viljesliv. Det som et menneske er overbevist om, avgjør hvordan det kommer til å tenke, det skaper erkjennelse, får det til å innse. Det avgjør hvordan mennesket kommer til å føle, det skaper følelseslivets reaksjon. Det avgjør også viljens retning, bestemmer hva et menneske vil og ikke vil. Kort sagt, et menneskes overbevisning har mennesket i sin makt, og kommer derfor til å bestemme hvordan samvittigheten til det mennesket reagerer: når mennesket følger overbevisningen sin, får det god samvittighet; når det motstår den eller kjøpslår med den, får det dårlig samvittighet.

Derfor er det det alvorligste i livet å gi akt på hva en lar seg overbevise av og hvilken overbevisning en lever etter. Et menneske som er blitt overbevist av f.eks. en marxistisk livsopfatning, kommer til å *tenke* marxistisk; det kommer til å føle marxistisk sånn at det liker alt som stemmer med marxismen: revolusjon, proletariat osv. og misliker alt som går imot den: borgerlig styre og demokrati blir «kapitalisme» osv. På samme måten kommer det mennesket som er overbevist av marxismen til å *ville* marxistisk: det arbeider for å fremme alt som det mener kan tjene til å virkeliggjøre marxismens grunnsetninger, og motarbeider alt annet. Og det alvorligste ved det hele er at et sånt menneske kommer til å ha god samvittighet bare ved å leve etter marxismen og dårlig samvittighet ved ikke å gjøre det. Rett og urett, sannhet og løgn, godt og ondt blir avgjort ut fra marxistisk livssyn.

Den — eller det — som overbeviser et menneske, får det i sin makt. Dette gir oss lys over hvordan Gud får mennesket i sin makt. Det skjer ved at Gud får overbevise det. Og det gjør Gud ved sin Hellige Ånd.

Ut fra dette begynner vi å forstå hvor veldig dette ordet av Jesus er: han skal *overbevise* verden.

Det mest brennende spørsmålet for en kristen — nest etter det å få tro på Jesus selv — er dette: hvordan skal jeg få være med å frelse andre? Særlig er det et grunnleggende spørsmål for alle forkynnere og sjelesørgere.

Vi oppdager snart at det vi *ikke* kan, er nettopp å overbevise. Og det er nødvendig å være klar over det. Ellers blir all vår tale og all vår sjelesorg kraftløs. Det går opp i tomt prat og menneskeverk. Liksom vi ikke kunne se evangeliet og ta det til oss så lenge vi enda hadde noen tro på det vi selv kunne være og gjøre ovenfor Gud, får ikke Gud brukt oss til å overbevise andre så lenge vi mener vi kan klare det. Vi trenger å innse at å snakke med andre om synd, ikke uten videre vil skape syndserkjennelse. Og om vi prøver å forklare for andre hva Jesus har gjort, resulterer det ikke uten videre i at de ser frelsen. Ettersom vi begynner å innse dette, vokser det fram som en nød i vårt indre:

Hvordan skal Gud få bruke meg til å overbevise andre?

Jesus svarer: Han — den andre talsmannen — skal overbevise verden. Og hvordan går det til?

Ganske enkelt ved at vi peker på for andre det som Guds Ånd har åpenbart for hjertet vårt gjennom Ordet.

Vår oppgave er ikke å overbevise, men å gi videre til andre det som Guds Ånd har åpenbart for oss i Ordet. For det er gjennom Ordet Åndens overbevisning skjer. Men vi er ute av stand til å formidle det til andre uten at vi selv er overbevist gjennom det.

Så lenge Guds ord bare er kunnskap og teori for oss, blir det vi sier kraftløst — uansett hvor riktig den måtte være. Men når vi har begynt å forstå det med hjertet vårt, fordi vi selv er overbevist av Guds Ånd, får Ordet overbevisende kraft overfor andre — selv om det kan være smått stell med veltalenheten. Sånn tale utretter noe, fordi Guds Ånd overbeviser gjennom den.

Det betyr ikke at alle som hører sånn tale eller er gjenstand for sånn sjelesorg, blir frelst. Men de kan ikke unngå å bli overbevist. Det er det underlige — og for en kristen så trøstefulle — at *der Guds Ånd overbeviser, kan ikke noe menneske avverge å bli overbevist!* Mennesket kan motstå og avvise *overbevisningen*, og da vet det etterpå at det har motstått Gud. Men det kan ikke motstå å *få* overbevisningen, så sant det blir gjenstand for Åndens overbevisende kraft. Og enhver som *lar seg* overbevise, kommer til å bli frelst.

Derfor er det i sannhet et trøstens ord for alle kristne som kjenner og erkjenner avmakten sin når det gjelder å vinne andre: *Han* skal overbevise verden.

Hva Ånden overbeviser om, skal vi ikke gå nøyere inn på her. Det er alt som et menneske trenger for å bli en kristen, leve som en kristen og nå frelst hjem til Gud. Men vi går videre til et annet ord av Jesus, som sammenfatter alt:

Han skal herliggjøre meg! Joh 16,14.

Kjennetegnet på den Hellige Ånd er at *Jesus* blir kjent, *Jesus* blir æret, *Jesus* blir mottatt, *Jesus* blir trodd.

Hvem Jesus er og hva Jesus har gjort, det legger Ånden fram. «Han skal ta *av mitt* og kunngjøre dere» sier Jesus.

Ånden ærer ikke seg selv, men Jesus. Eller for å si det mer nøyaktig: Ånden ærer Gud — og dermed også seg selv — ved å ære Jesus og ta *av hans* og kunngjøre oss, gjøre det kjent for oss og bli erkjent av oss. Hver og en som da lar seg overbevise av denne Åndens gjerning, får tillit til Jesus i hjertet sitt. Jesus blir hans første og hans siste, hans ett og alt. Da bor Guds Ånd i hjertet hans. Han har den andre talsmannen — han som Faderen har kalt til å være i oss i all evighet. Og da har han også Jesus i hjertet sitt, liksom han har Faren. *Gud* bor i hjertet hans.

— — —

Etter å ha sett på disse tre grunnleggende kjensgjerningene, kan vi svare på spørsmålene om hva åndsåp og åndsfylde er.

HVA ER ÅNDSÅP?

«Å bli døpt med» er det samme som «å få del i». Å bli døpt med den Hellige Ånd betyr å få del i den Hellige Ånd.

Det blir ofte sagt at det ikke er alle kristne som er døpt med den Hellige Ånd. Men det er å si imot Guds ord, for det sier:

«Har noen ikke Kristi Ånd, da hører han ikke ham til.» Rom 8,9.

Det går ikke an å være en kristen uten å være døpt med den Hellige Ånd.

Å lære at først kommer et menneske til troen og blir frelst — da er han en kristen — og etterpå trenger han å bli døpt med den Hellige Ånd, det er å føre vranglære. Det er å si imot Gud!

Som vi skal komme tilbake til, er *det* sant at Guds Ånd ikke har like mye plass i alle kristnes hjerter. Og Guds Ånd får ikke prege alle kristne like mye. Heller ikke har alle kristne de samme nådegavene eller like store nådegaver.

Men nettopp der som Ordet taler om at nådegavene er forskjellige, sies det:

«Vi er jo alle døpt med én Ånd til å være ett legeme.» 1Kor 12,13.

Enten vi har apostelgave, profetgave, nådegave til å helbrede, nådegave til å tale i tunger, eller vi ikke har det — er vi alle døpt med *én* Ånd, så sant vi hører med til legemet. Vi har alle del i den Hellige Ånd.

Les gjennom Rom 12,3–8; 1Kor kap. 12, 13 og 14; Ef 4,1–61; sammenlign også med Ef 2,14–15 og Gal 3,28. Derfor er det veldig farlig å lære at ikke alle kristne er døpt med Guds Ånd. Om et menneske har begynt å bli overbevist av Guds Ånd og har bestemt seg for å bli en kristen og går inn for å prøve å leve som en kristen, men ikke er døpt med Guds Ånd, er han enda bare et vekket menneske. Han har enda ikke fått åpenbart for hjertet sitt hva Jesus har gjort og er blitt for ham. Han er i samme stilling som de menneskene Apg 19,1–6 forteller om. De gikk ærlig inn for å ta imot læren om Jesus, og kalles derfor — som skikken var — disipler, lærlinger. Når det heter: «da dere kom til troen», betyr det at de teoretisk anerkjente Jesus som Messias. Men før Paulus kom, hadde de enda ikke noe kjennskap til evangeliet, og var ikke en gang blitt døpt med den dåpen Jesus innstiftet. De var bare døpt med den dåpen døperen Johannes praktiserte. Vi hører jo nettopp hvordan disse fikk evangeliet og ble frelst.

Å lære at ikke alle kristne er døpt med den Hellige Ånd, er altså det samme som å lære at det går an å være en kristen uten å ha del i Guds Ånd. En sånn lære kan ikke unngå å virke splittende på de kristne.

Åndsdåp er et annet ord for å bli født på nytt.

«Å bli døpt med den Hellige Ånd» og «å bli født på nytt» er to uttrykk for samme sak. Det kalles også å bli «levendegjort».

Enten Bibelen kaller det å bli levendegjort, Ef 2,4, bli født på nytt, eller den kaller det å bli døpt med den Hellige Ånd, får Guds Ånd, gå over fra døden til livet, fra mørket til lyset, fra Satans makt til Gud — så menes det alltid det samme: å bli en kristen.

Hva vil det si å bli født på nytt?

For å gjøre det kort henvises bare til 1Joh 5,1:

«Hver den som tror at Jesus er Kristus, han er født av Gud.»

«Tro at Jesus er Kristus» betyr ikke bare å holde for sant; det er ikke uttrykk for bare å ha en mening. Det betyr: Hver den som setter sitt hjertes tillit på det at Jesus er Kristus — er den som det nye testamentet gir ham ut for å være — han er født av Gud.

Gjenfødselen består i at et menneske kommer til troen.

Nå bruker vi i vår kristelige språkbruk ofte «gjenfødselen» i betydningen «det nye sinnet», Åndens frukt. Og det kan umulig bli noe galt av det. Men for å si det nøyaktig, er gjenfødselen det at vi tror på Jesus som vår frelser. Det nye sinnet er frukten av dette. Gjenfødselen fører med seg et nytt liv i hjertet vårt.

At et menneske er døpt med den Hellige Ånd, viser seg i at det tror på Jesus. Alle som tror på ham som frelseren sin, er døpt med den Hellige Ånd. Ellers kunne de ikke tro. Dermed kommer vi til spørsmålet:

Hvordan får et menneske Guds Ånd? Hvordan går det til at et menneske blir døpt med den Hellige Ånd?

Svaret på dette kan ingen forstå før de har innsett at mennesket ikke kan tekkes Gud ved lovgjerninger. Så lenge vi tror at vi kan *gjøre* noe for å få Guds Ånd, er vi blinde for svaret. Men når det har gått opp for oss at hva vi enn gjør — faster, ber, prøver å «gå lydighetens vei», kjemper mot synden, venter på opplevelser Gud skal gi oss — er vi akkurat like langt fra målet. Først da kan Gud få vise oss det. For å si det med Bibelens uttrykksmåte: Bare den som ved loven er død for loven, forstår svaret når han hører det. Gjenfødselen skjer gjennom *syn og hørsel*, ved å se og høre hva Gud har gitt oss i Sønnen sin.

Vi nevner noen eksempler:

«Kristus kjøpte oss fri fra lovens forbannelse, idet han ble en forbannelse for oss – for det er skrevet: Forbannet er hver den som henger på et tre – *så vi ved troen kunne få Ånden som var oss lovet.*» Gal 3,13–14.

Da Nikodemus spør Jesus: Hvordan kan dette skje? — da svarer Jesus: «Som Moses løftet opp slangen i ørkenen, slik må Menneskesønnen bli løftet opp, for at hver den som tror på ham, skal ha evig liv.» Joh 3,4–15.

Og i Joh 5,24–25 sier Jesus:

«Sannelig, sannelig sier jeg dere, den som *hører* mitt ord og *tror* på ham som har sendt meg, han *har evig liv* og kommer ikke til dom, men *er gått over fra døden til livet.*»

Sannelig, sannelig sier jeg dere: Den time kommer, og er nå, da de døde (som ikke er født på nytt) skal *høre Guds Sønnens røst* (i evangeliet), og de som *hører*, skal leve.»

Det er gjennom ordet om Jesus Gud føder oss på nytt. Troen kommer av at vi hører, og hørselen skjer ved Kristi ord. Rom 10,17. Evangeliet forkynner ikke bare *om* Jesus, det *gir* oss Jesus også. Som Luther sier: Evangeliet bringer Jesus med seg.

Troen skapes gjennom det ordet som vi er bedt om å tro på. Eller for å si det på en annen måte: Du fødes på nytt, får Ånden, ved å la deg overbevise av Ånden om hva du har i Jesus. Du kan ikke velge Jesus. Det er Jesus som velger deg. Men det føles for deg som om det er du som velger ham. Og sånn må det føres, fordi han vil at forholdet mellom deg og ham skal være *gjensidig*, så du bevisst skal velge at du vil tilhøre ham. Når du opplever det, kommer det av at han har valgt deg. Det er skjedd en overbevisning i hjertet ditt. Og overbevisningen skjer ved at evangeliet er gjort levende for hjertet ditt ved Guds Ånd. Det går an å motstå denne overbevisningen. Den som gjør det, blir ikke frelst. Men ved å la seg overbevise, kommer Ordet til å frelse en. Et menneske som på denne måten har tatt imot ordet som Jesus, har tatt imot Jesus selv. Og det er ved troen på dette ordet at han blir døpt med den Hellige Ånd.

HVA BETYR ÅNDSFYLDE?

Å bli døpt med den Hellige Ånd og bli fylt med den Hellige ånd, er to forskjellige ting etter Guds ord.

Om vi stiller to glass ved siden av hverandre, et med lite vann i og et med mye vann i, vil det med bibelsk språk hete at det er så og så liten fylde i det ene og så og så stor fylde i det andre glasset.

Fylde av Guds Ånd betyr det rommet, den plassen som Guds Ånd har i hjertet til den kristne. Og det gjelder at dette rommet blir større og større.

Guds Ånd bor hos den som tror på Jesus. Det gjelder at han får større og større makt over oss, mer og mer kommer til å sette sitt preg på oss, slik at den gamle naturen i oss får utøve mindre og mindre innflytelse over oss. Det kaller Bibelen å bli fylt av Ånden. Guds Ånd — og med ham Faren og Sønnen — blir mer og mer innholdet i hjertet vårt.

Vi går tilbake igjen til ordet «*talsmannen*». Det er ikke for ingenting denne oversettelsen er kommet inn på norsk.

Ånden taler Guds sak i hjertet vårt, og på samme tid taler han vår sak til Gud.

Når du f.eks. leser Bibelen og kjenner det stengt, som om det bare var døde bokstaver, må du ikke bli mismodig eller tro at det er forgjeves at du leser i den. Hvis du leser fordi du *vil* — vil det en dag du minst aner det, plutselig gå opp et lys for deg. Du ser hva Ordet sier og hører hva Gud vil si deg, og blir i stand til å ta det til hjertet ditt. Ånden var der, men du skjønnte det ikke til å begynne med. Noen ganger skjer det mens du sitter og leser, noen ganger skjer det lenge etterpå. Kanskje du en dag går på veien og «ikke tenker på noen ting» — plutselig står et ord levende for deg. Guds Ånd taler det til deg, det som du fant i ordet.

Når vi skal be til Gud, vet vi ofte ikke hva vi skal be om. Vi forstår ikke oss selv eller behovene våre. Da sier Guds ord: «*For vi vet ikke hva vi skal be om for å be rett, men Ånden selv går i forbønn for oss med sukk uten ord.*» Rom 8,26. Sukk som ikke kan sies, sukk som vi ikke har ord for — bærer Ånden fram for Gud på våre vegne. Han som vet hva Ånden vil, hører disse sukkene — og svarer. Når vi i denne sammenhengen hører at det Ånden vil, er liv og fred, Rom 8,6, og at det er etter Guds vilje som Ånden går i forbønn for de troende, gir det oss sannelig grunn til å takke Gud for denne talsmannen!

Nå hender det at disse usigelige sukkene kommer til lydelige uttrykk — enten det nå er våre bønnesukk til Gud eller det er Åndens tale fra ham som vi enda ikke forstår. Det er tungetale. Tungetale består i at Åndens usigelige sukk får lydelige uttrykk. Da skjønner vi ikke uten videre denne talen, og den vil ikke ligne noen tale. Det trengs nådegave til å tyde den, hvis da Gud vil at den skal tydes.

Å tale i tunger er en nådegave Gud har tenkt skal komme oss til hjelp i vårt lønnkammer, eller i særskilte situasjoner vi måtte trenge det. Apostelen Paulus sier: «Jeg taler mer i tunger enn noen av dere». Men han ville ikke gjøre det i en offentlig forsamling, 1Kor 14,1–19. Han formaner korinterne til å unngå å tale i tunger i offentlig forsamling. For det fører så lett til ringeakt for større nådegaver, som f.eks. det å tale til oppbyggelse. Videre kan det så lett utløse ting som er av det onde. Tungetale er jo vanlig i hedenske religioner.

I seg selv kan tungetale være ett av tre ting: Det som Bibelen taler om og som er virket av Guds Ånd. Det finnes også en tungetale som er virket av menneskets egen ånd og rett og slett

har en psykologisk årsak. Og så finnes det tungetale som kommer av besettelse. Det må forstås at det er svært farlig å forveksle disse. Akkurat det kan så lett skje i offentlig forsamling, og falske og nedbrytende krefter gjør stor skade ved å gi seg ut for å være av Gud, uten at de fleste har evnen til å forstå det og ta seg i vare. For at det ikke skal skape kaos og forvirring blant dem som ikke hører Guds rike til, bør derfor tungetale unngås i offentlig forsamling. Apostelen sier at han vil heller tale fem ord med forstanden sin enn ti tusen ord med tunger i offentlig forsamling. Men i lønnekammeret og ellers når han trengte det, talte han mer i tunger enn noen annen. Det er et svakhetstegn når det blir talt mye i tunger i offentlig forsamling. Det fører også til at tungetalen blir borte der den ikke skulle bli borte. Tungetale i offentlig forsamling er så visst ikke et tegn på åndelighet.

Blant nådegavene står tungetalen etter Guds ord som den minste. Den største — og det vi mest skulle trakte etter i offentlig forsamling — er den profetiske nådegaven.

Men nå er det noe som er større enn alle nådegaver: kjærligheten. Det er ikke tilfeldig at ordet om kjærligheten i 1Kor 13 kommer midt i sammenhengen der det tales om nådegavene. Ikke alle kristne har nådegavene. Ikke alle kristne har nådegave til å tale i tunger, og svært få har profetisk nådegave. Mange kristne har ikke noen særpreget nådegave i det hele tatt. Men alle kristne har Guds Ånd! Og alle kristne har del i det som er større enn noen nådegave: kjærligheten, fordi Guds kjærlighet er utøst i hjertene våre ved den Hellige Ånd som er gitt oss. Rom 5,5–10. Det er Guds egen kjærlighet i Jesus Kristus til falne syndere, som vi som tror på Jesus har fått del i. Derfor er det fullstendig meningsløst — og svært farlig — å regne tungetalen som et særskilt tegn på åndelighet. Nei, kjennetegnet på vår åndelighet er hva *Jesus* betyr for oss, og hvor avhengige vi er av ham.

Det som det kommer an på for oss når det gjelder å bli fylt med Ånden, er at Jesus — og ikke det gamle mennesket — får bestemme over livet vårt, og at Jesus vinner skikkelse i oss.

En kvinne kom til en erfaren sjelesørger og sa bl.a. i samtalens løp at hun hadde fått det sånn at hun skulle faste og be for å få mer av Guds Ånd. Ja, sa sjelesørgeren, gjør det, men glem ikke å bruke Bibelen! — En tid etter møtte han henne i et privat selskap. Kvinnen virket ikke særlig villig til å snakke med ham. Men han fikk da spurt henne: Hvordan gikk det? — Jeg gjorde som jeg sa, svarte hun. — Fikk De mer av Guds Ånd? spurte han. Forlegen svarte hun: Sant å si synes jeg aldri jeg har hatt så lite av Guds Ånd som nå. — Men svar meg på en ting, sa han, er Jesus blitt større for Dem? — Ja, sa hun med overbevisning. *Jesus* har aldri vært så stor for meg som nå. Og idet hun sa det, gikk det opp for henne: Det var jo svaret på bønnen hennes!

Vår hjelpeløshet er vår styrke, så sant den gjør oss avhengig av Jesus. Og det er det å kjenne *ham* som er det evige livet.

Å bli fylt av Ånden er å vokse i nåde og kjennskap til ham! Det er som han selv har sagt: «Uten meg kan dere slett ikke gjøre noen ting».